DEVRİMCİ İŞÇİ

Sayı 37 | 10 Şubat 1989 | 2.-DM

İÇİNDEKİLER

Irkçılığa karşı mücadelede ön saflara!

Federal Alman İçişleri Bakanı Zimmermann'ın yabancılara yönelik yasal saldırı hazırlıklarını sürdürdüğü bir sırada Neo-Nazi Republikaner Partisi'nin Berlin Senatosu seçimlerinde elde ettiği başarı bir hayli yankı uyandırdı. Bu gelişme karşısında kimileri demeç verirken kimileri de protesto yürüyüşleri örgütlediler.

Neo-Nazi ya da Neo-Faşist hareketlerin yükselişine karşı en etkili tutumun hangisi olacağı sorusu, böylece, sadece yabancıların-göçmenlerin değil batı-Avrupalı demokrat ve sosyalist güçlerin de karşısına dikilmiş oldu.

Hayatın ve tarihsel deneylerin açıkça kanıtladığı gibi Neo-Faşistlerin güçlenmesini engellemek, hükümetlerin alacağı önlemlerden ya da Sosyal Demokratlar'ın demeçlerinden geçmiyor.

Başta ırkçı saldırılara maruz kalanlar (yabancılar-göçmenler) olmak üzere batı Avrupa sosyalist ve demokrat güçleri, devlet destekli veya devlet kontrollü ırkçı yükselişe ve saldırılara aktif bir tepki ve savunma hattı oluşturmak zorundadırlar. Böyle bir oluşumda, kendileri zaten ırkçı ideolojiyi benimseyen ya da ümmetçilikte ifadesini bulan anti-demokrat felsefeyi benimseyenlerin doğal olarak yerleri yoktur.

Yabancı düşmanlığına karşı mücadele alanının TC devletinin uzantılarıyla ırkçı ve ümmetçilere bırakılması asla kabul edilemez. Irkçı-şeriatçı kırmalarıyla tuzu kuru sosyal demokrat ve reformistlerin bu alanda söz sahibi görünmesinin en önemli sebebi Türkiyeli ve T. Kürdistan'lı devrimci demokrat güçlerin sessizliği ve politikasızlığıdır.

Bu sessizlik tablosu yırtılmak zorundadır. Bu görev devrimcilere düşmektedir.

Kim ki kendisine devrimciyim der; ırkçılığa ve yabancı düşmanlığına karşı mücadelenin, -bunun her şeklinin- ön safında yer alır.

Kim ki kendisine devrimciyim der; Neo-Naziler'e karşı ve ırkçılığa karşı mücadele etmek isteyen yerli ve yabancı güçlerle birleşir ve bu mücadeleyi genel demokrasi mücadelesiyle birleştirir.

Kim ki kendisine devrimciyim der; yabancılarla ilgili bütün ilişki ve kurumların içinde yer alarak bunları ırkçılığa karşı mücadelenin birer mevzisi haline getirir.

Kim ki kendisine devrimciyim der; yöresindeki faşist ve ırkçı saldırganları nefes alamaz, politika yapamaz hale getirir.

● ● ●

Evet görev açıktır: Devrimciler ırkçılığa ve yabancı düşmanlığına karşı mücadelenin en ön saflarında yer almalıdırlar.

UFUKTA KRİZ GÖRÜNÜYOR "KURTARICI"YA İHTİYAÇ VAR!..

Türkiye bir kaç aydır paşaların, MİT'in polis yetkililerinin, hükümet üyelerinin, devlet kurumlarının ve 12 Eylül zenginlerinin karıştığı yolsuzluk olaylarıyla çalkalanmaktadır. Hergün, 12 Eylül karanlığında çevrilen dolaplardan biri ya da bir kaçı açığa çıkmakta; bunu çeşitli odaklar arasındaki sürtüşmeler izlemektedir.

Bu tür olayların 89 yılında daha da çoğalması muhtemeldir. Çünkü, bilindiği gibi, yerel seçimler ve cumhurbaşkanlığı seçimi bu yıl içinde yapılacaktır. Özellikle cumhurbaşkanlığına yönelik hesaplar yapanlar yerel seçim sürecinde ve daha sonraki evrede, sorunu kendi lehlerine çözmek için her yola başvuracaklardır.

Enflasyonun düşürülemediği, iflasların önlenemediği, firmaların küçülmeye ya da yabancı şirketlerle "evlenmeye" zorlandığı; kısacası 24 Ocak politikalarında tıkanmaların başgösterdiği; dolayısıyla iktisadi alandaki krizin derinleştiği mevcut şartlarda siyasi tansiyonun bir hayli yükselecek oluşu, 89'u oligarşi için kritik bir yıl haline getirmiş bulunmaktadır.

Bu yönüyle 89, burjuva güçler arasında ciddi bir hesaplaşma yılı olmaya aday görünmektedir.

Her ne kadar bu hesaplaşma 12 Eylül şemsiyesi altında yapılacak olsa da, tekelci sermaye belli bir tedirginlik içindedir. Çünkü, partilerin ve devlet iktidarının her iki seçim sürecinde, ama özellikle cumhurbaşkanlığı sorununun çözümü sırasında izleyeceği taktikler, politik planda da krize yolaçabilecektir. 79-80 yıllarını yeniden yaşamak istemeyen oligarşi, 89 dönemecinin büyük sorunlar yaratmadan aşılmasını istemektedir. İktisadi sorunlarla boğuşmaktan bir hayli yorgun düşen burjuvazinin, siyasi düzeyde ortaya çıkacak yeni sorunlar karşısında bocalaması mukadderdir. Bir politik kriz anında, hesapta olmayan -şimdi varlığı hissedilmeyen- güçlerin devreye girerek gelişmeleri başka bir yöne zorlaması mümkün ve muhtemeldir. Bunun bilincinde olan oligarşi, emekçi kitlelerin kendiliğinden nitelikli tepkilerinden bile korkmaktadır. Kendi eserleri olan mevcut siyasi yapının küçük bazı vuruşlar ya da aksaklıklar yüzünden sallantı geçirmesi, egemen sınıfları ve temsilcilerini her türlü anti-demokratik yola evet demeye, mevcut baskıcı-yasakçı düzeni korumak için her yola başvurmaya mevcur bırakmaktadır.

Bu yönüyle 89, yolsuzlukların, skandalların, hile ve şantajın, tehditlerin, yeni ittifak arayışlarının pazarlıkların, ayak oyunlarının bolca sergileneceği bir yıl olacaktır. Yanısıra, devlet kurumları içindeki yozlaşma ve çürümeyle, egemen sınıflar arasındaki çatışmaların daha açık hale geleceği bir yıl olacaktır, 89.

Devamı 2.sayfada

Baştarafı kapakta

UFUKTA KRİZ GÖRÜNÜYOR "KURTARICI"YA İHTİYAÇ VAR!...

89 yılındaki gelişmelerin yönünü şimdiden belirleyen, yanısıra 90'lı yılların seyrini de etkileyecek olan temel sorun cumhurbaşkanlığı seçimidir. Bu sorunun hem çözülüş şekli, hem de sonuçları Türkiye'nin yakın dönemdeki geleceğini etkileyecektir.

Cumhurbaşkanlığı olayı, T.C. tarihinde her zaman sorun olmuş, çözülüşü de hep sorunlu olmuştur. Nisbeten istikrarlı dönemlerde de, kriz dönemlerinde de cumhurbaşkanının kim olacağı ve bu makama gelecek kişinin nasıl belirleneceği hep sorun yaratmıştır.

Bu yıl yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı seçimi de, bir kısmı konjönktürel, bir kısmı ise tarihsel ve siyasal sebeplerle çok önemli bir sorun haline gelmiştir.

Egemen sınıflar, cumhurbaşkanı seçiminin ciddi sorunlar yaratmadan çözümünden yanadırlar. Ne var ki, veriler ve mevcut şartlar, bu sorunun kolayca ve basitçe çözümlenemeyeceğini göstermektedir.

Burjuvazinin ihtiyaçlarıyla bu ihtiyaçların karşılanmasında rolü olan siyasal odakların güncel ya da uzun dönemli hesap ve taktikleri her zaman birbirine uyum göstermemektedir. (Sınıfla parti/partiler arasındaki özgül ilişki hatırlansın.)

Oligarşi, hem cumhurbaşkanlığının sorunsuz çözümlenmesini; hem de Evren-Özal formülünün, ya da benzer bir bileşimin devam ettirilmesini garanti altına alacak bir işleyişin yaratılmasını arzulamaktadır.

Görülen odur ki, emperyalistler ve yerli ortakları, 12 Eylül-24 Ocak formülünün devamından yanadırlar. Evren'in veya onun gibi birisinin cumhurbaşkanı, Özal'ın da başbakan olduğu bir işleyiş, tekelci güçler için bir çok bakımdan ideal sayılabilecek bir durumdur.

Ne var ki, Evren'in "yasal" görev süresinin bu yıl sona erecek oluşu bu ideal işleyişin devamını otomatik olarak etkilemektedir. Böyle olunca, mevcut işleyişin devamının sağlanması, bu başarılamazsa sistemi riske sokmayacak yeni-dengelerin yaratılması zorunlu hale gelmektedir. Fakat evde yapılan bütün hesaplar gibi, bu yöndeki hesapların da çarşıya uyup-uymayacağı belirsizdir.

Emperyalist odakların ve oligarşinin Evren-Özal formulüne duydukları arzuya rağmen Özal'ın Cumhurbaşkanı, hem de yetkileri daha da artırılmış bir cumhurbaşkanı olmak istediği, kamuoyunda hayli yaygın bir tahmindir.

Bu tahminin gerçekleşme derecesi tartışmalı olmakla birlikte, yerel seçim sonuçlarının ilanına ve Özal'ın tutumunu açıklamasına kadar kamuoyunun dikkati Özal'ın üzerinde olacaktır.

Aslında mevcut Anayasa'ya göre, Özal'ın cumhurbaşkanı olmasının önünde her hangi bir engel yoktur. ANAP'ın meclisteki sandalye sayısı Özal'ı çankaya'ya çıkarmaya yetmektedir.

Fakat, başka faktörler, Özal'ın Cumhurbaşkanı olmasının önünde engel teşkil etmektedir: Fiili kuvvet ilişkileri, ordu ve diğer odakların tavrı, ANAP'ın oy oranı ve bu oranın yerel seçimlerde uğrayacağı değişiklik, egemen sınıfların tercihleri gibi faktörler Özal'ın karşısındaki başlıca engellerdir. Aslında Özal'ın önündeki ilk engel Evren faktörüdür. ANAP'ın yerel seçimlerdeki oy oranı azalsa da artsa da; Evren engeli; dolayısıyla mevcut kuvvet ilişkilerinin haldeki fiili durumu aşaılmadan, Özal'ın Çankaya'ya çıkabilmesi zor görünmektedir.

Evren Cumhurbaşkanlığı için aday olduğunu henüz açıklamamakla birlikte 12 Eylül'ün arkasındaki güçler Evren'in Çankaya'da kalmasını arzulamaktadırlar. Büyük sermaye ile ABD, belli bir süredir kamuoyunu Evren lehine oluşturmaya çalışmaktadırlar. Bu güçler Özal'a karşı olduklarından, Özal'ı gözden çıkardıkları için değil, Özal'ın Cumhurbaşkanı olması halinde istikrarın bozulacağından ve ANAP'ın dağılacağından endişe ettikleri için Evren lehine ağırlık koymaktadırlar.

12 Eylül sonrasında reorganizasyona tabi tutulan devletin yeni hiyerarşik düzeni asıl iktidar odağı durumundaki kuvvetlere ve organlara dayanan birisinin cumhurbaşkanı olmasını gerekli kılmaktadır. (Bu, yasaların değil, fiili kuvvet ilişkilerinin bir gereği olarak anlaşılmalıdır. Türkiye'de egemen sınıflara ve devlete ait önemli sorunlar genellikle yasalara göre değil kuvvet dengelerine göre çözümlenmektedir.) İktidar yapılanmasındaki ve yönetimin işleyişindeki fonksiyonu tali olan kuvvetlere ve organlara dayanan birisinin cunhurbaşkanı olması halinde meydana gelebilecek denge değişiklikleri siyasi yapıda sarsıntıya yol açabilecektir. Tekelci güçler öncelikle bu sebepten dolayı Özal'ın cumhurbaşkanlığına yeşil ışık yakamamaktadırlar.

İkinci olarak ise, Özal'ın cumhurbaşkanı olması halinde ANAP'ın ne olacağı belirsizdir. Oligarşi ile devlette yapılandırılan asıl iktidar odakları hala ANAP'a muhtaçdırlar. ANAP'ın dağılması ya da küçülmesi halinde mevcut iktisat politikalarının 9 yıldır olduğu gibi acımasız bir şekilde sürdürülmesi mümkün görünmemektedir. Öte yandan ANAP'ın dağılması, meclis ve partiler düzeyinde kaosa yol açabilecek, koalisyon ya da yeni seçimler ihtimali belirecektir. Böyle bir gelişme de oligarşinin çıkarına olmayacaktır.

Bunlara ek olarak vurgulanması gereken bir faktör de şudur:

ANAP'ın oy oranı (%36) Özal'ın ya da ANAP'lı birisinin cumhurbaşkanı olmasını tartışmalı hale getirmektedir. Seçmenlerin %64'ünün karşi olduğu bir partiye bağlı her hangi bir kişinin devleti temsil etmesi önemli sorunlara yol açacaktır.

ANAP'ın 26 Mart Yerel Seçimleri'nde oy oranı bir kaç puan yükselse bile işaret ettiğimiz tehlikeler ortadan kalkmıyacaktır.

Özal'ın cumhurbaşkanlığı hesaplarını etkileyen belli başlı faktörler bunlardır. Özal'ın bu süreçteki açmazlarını bilen Evren, Demirel ve İnönü ve büyük sermaye ile diğer güçler süreci kendi tercihleri ve hesapları yönünde etkileyebilmek için değişik taktiklere yönelmişlerdir.

Evren kendi durumuyla ve genelde cumhurbaşkanlığı sorunuyla ilgili olarak belirsizlik taktiğini izlemektedir. Cumhurbaşkanının halk tarafından doğrudan seçilmesini önermenin ötesinde konuyla ilgili bir tutum belirtmeyen Evren, izlediği belirsizlik taktiğiyle (12 Eylül döneminde sıkça görüldüğü gibi) sonuç almayı hesaplamış olmalıdır. Düzenin, istikrarın ve otoritenin devamı ve de "yüce devletin" çıkarları icabı Evren'in çok değişik metodlarla kendisini yeniden cumhurbaşkanlığına dayatma ihtimali mevcuttur.

Emperyalist odaklarla yerli ortaklarının ve devletin mevcut statükonun devamından yana oluşları, ayrıca Kenan Paşa'nın "laik" ve toplum tarafından hala "seviliyor" oluşu ile sergilediği "ciddi devlet adamı" görüntüsü, Evren'in Özal karşısındaki üstünlüklerinden bir kaçı olmaktadır. Özal'ın ise, Çankaya'ya çıkmak için ve dolayısıyla Evren'le muhtemel bir rekabette kullanabileceği tek koz Anayasa ve meclisteki sandalye sayısıdır.

Eğer başka bir formül bulunamaz ve Cumhurbaşkanlığı sorununun çözümü Evren-Özal kapışmasına kalırsa, mevcut veriler, Evren'in daha şanslı olduğunu göstermektedir. (Muhtemel bir Evren-Özal kapışması, demokratik çözüm-anti demokratik çözüm kutuplaşması olmayacaktır.)

SHP'nin tutumuna gelince: Bu parti, daha muhalefetteyken iflas eden politikalar izlediği için cumhurbaşkanlığı sorununun çözümünde bir taraf, sürece mudahale eden bir güç olamamaktadır. İnönü, "cumhurbaşkanı meclisteki partilerin uzlaşması ile seçilsin" demekten öteye gidememektedir.

Cumhurbaşkanlığı sorununun dilek ve temennilerle çözülemeyeceğinin farkında olanlar da birisi de Demirel'dir. Demirel, bir çok soruna olduğu gibi bu soruna da oligarşinin temsil sorunu noktasından yaklaşmakta ve gerilim stratejisi izleyerek sürecin ANAP'ın aleyhine sonuçlar yaratması için mümkün olan her yolu denemektedir. DYP lideri, bir yandan Evren'le uzlaşma zemini yaratmaya çalışırken bir yandan da Özal'ı tahrik ederek onu cumhurbaşkanlığı sorununun aktif bir tarafı olmaya zorlamaktadır. "Özal'ın Çankaya'ya layık olmadığını, bu oy oranıyla Cumhurbaşkanı olunamayacağını" v.b. ısrarla vurgulayan Demirel, aslında Özal'a tuzak kurmaktadır. Demirel Özal'ın cumhurbaşkanı adayı olması halinde Evren-Özal kapışmasının gündeme gelebileceğini ve bu kapışmadan Özal'ın zararlı çıkabileceğini ve böylece Özal engelinin temsil sorununda kolayca aşılabileceğini düşünmektedir.

Demirel'in ikinci hesabı ise, Özal'ın cumhurbaşkanı olması halinde ANAP'ın karışacağı ve bu kaynaşmanın DYP'ye ANAP'tan katılımları sağlayacağı üzerine kuruludur. Gerçekten de, daha önce de vurguladığımız gibi, Özal'ın ANAP'tan ayrılması halinde bu partinin akibetinin ne olacağı meçhuldür. ANAP'ın bölünmesinden faydalanacak yegane güç DYP'dir.

İşte Demirel, bu ihtimaller üzerine kurduğu taktiklerle süreci, kendi lehine sonuçlar yaratacak şekilde zorlamaktadır. Özal'ın Demirel'in tuzaklarına düşüp düşmeyeceği belli olmamakla birlikte, Cumhurbaşkanlığı sorunu sağ'da Demirel'in şöyle ya da böyle etkili bir odak olması şartlarını da yaratmış bulunmaktadır.

Aslında cumhurbaşkanlığı sorununun tarafı durumundaki güçler ve odaklar, henüz tüm kozlarını oynamamışlar, hatta ellerindeki kartları bile açmaya başlamamışlardır. Kartların bir bölümü yerel seçimlerden sonra açılmaya başlanacak; kozların büyükleri ise her halde sürecin son evrelerinde oynanacaktır.

Bunun önemli bir sebebi, Yerel Seçimler'in Özal'ın cumhurbaşkanlığı konusundaki tutumunu belirlemede etkili bir faktör haline gelmiş olmasıdır. Her ne kadar ANAP'ın meclisteki gücü Özal'ı cumhurbaşkanı seçmeye yetiyorsa da, ANAP'ın 25 Eylül 87'deki referandumda oy oranının %36'ya düşmesi, Özal'ın Çankaya'ya çıkışını zorlaştırmaktadır. Bu oranın 26 Mart'taki Yerel Seçimler'de düşmesi halinde Özal'ın durumu daha da kritikleşecektir.

ÖZAL'ın cumhurbaşkanlığı konusunda henüz her hangi bir açıklama yapmaması, gözleri doğal olarak yerel seçimlere çevirmiştir. Yerel Seçimler, işte bu nedenle, sadece belediye ve köy yönetimlerini belirleyen değil, başka siyasi gelişmeleri de etkileyip-yönlendiren bir süreç konumuna yükselmiş bulunmaktadır. Türkiye'nin genel seçim havasını soluması bundandır.

● ● ●

Bütün bunlar, 89 yılında burjuvaziyi önemli zorlukların beklediğini göstermektedir. Oligarşi, cumhurbaşkanlığı sorunu nedeniyle siyasi alanda bir kaosun yaşanmaması için bütün gücünü ve maharetini kullanmak niyetindedir.

Bu niyetlerin ne ölçüde gerçekleşeceği belirsizdir. Burjuvazinin uzunca bir süredir çüzümlenemeyen temel sorunlarının yanısıra son 9 yılda izlenen politikaların yarattığı yeni sorunlar, siyasi alandaki kimi temel sorunların çözümünü güçleştirmektedir. Cumhurbaşkanlığı sorunu da bunlardan birisidir.

Sorunların ağırlığı ve çokluğunun yanısıra bundan beslenen devlet içindeki çatışmalarla burjuva patileri arasındaki rekabet, tarafların cumhurbaşkanlığı konusunda uzlaşmasını engellemektedir. Sadece cumhurbaşkanının kim olacağında değil, sorunun çözülüş şeklinde de uzlaşma zemininin yaratılamamış olması, süreci büyük ölçüde belirsiz hale getirmiştir.

Bu bakımdan 89 yılında Türkiye'deki siyasi gelişmelerin her türlü sonuca gebe olduğunu söylemek abartılı bir değerlendirme sayılmamalıdır. Evren-Özal uzlaşması ile Evren'in yerini koruması başta olmak üzere, Özal'ın bütün engelleri aşarak Çankaya'ya oturması, ANAP'ın Özal dışında bir sivili yada bir askeri cumhurbaşkanı seçmesi, devlet iktidarının kendi adayını (Evren ya da başka birisini) ANAP'a dayatarak Özal'a boyun eğdirmesi, Evren'in meclisi feshederek genel seçime yol açması gibi bir dizi ihtimal bu süreçte gerçekleşme imkanına sahip görünmektedir.

Bu ihtimallerin bir veya bir kaçında aktif roller alacak olan, dolayısıyla cumhurbaşkanlığı sorununun tarafı durumunda bulunan güçler, şimdilik temkinli hareket etmektedirler. Sonbahardaki meydan muharebesine yönelik siper kazıp yığınap yapmakla, karşı tarafı yıpratacak planlar çizmekle meşguldürler.

Bu süreçte, skandalların birbirini izlemesi, yeni MİT raporlarının ve yolsuzluk dosyalarının ortalığa saçılması, entrika, tehdit ve şantajların yoğunlaşması, hatta provakatif eylemlerin (sabotaj, kundaklama, suikast, v.b.) gündeme gelmesi mümkündür. Anlaşılan bu cumhurbaşkanlığı seçimi bol şenlikli bir seçim olacak...

Hızlı değişmelerin yaşanabileceği mevcut kaygan zeminde yukarıdaki ihtimallerden hangisi gerçekleşirse gerçekleşsin yeni sorunlar ortaya çıkacak; oligarşinin yönetme problemleri çözümlenmeyecektir.

Gelişmeler ufukta kriz sinyali vermektedir. Buna karşılık tekelci güçler krizin derinleşmesinin önüne geçecek bir politik çözümü henüz üretememişler ve yeniden kurtarıcı formüller arayışına başlamışlardır. Böyle olmakla birlikte oligarşinin çaresiz kaldığı, dolayısıyla krizin tepe noktasında olduğu söylenemez.

Ne var ki süreç, politik krizin olgunlaşmasına sebep olacak faktörleri bünyesinde taşımakta ve bunları besleyip büyütmektedir. Şüphesiz, devrimci seçneğin ve devrimci demokratik halk hareketinin yokluğu durumunda ve gelişmelere müdahale edemediği şartlarda sürecin otomatik olarak politik krizle sonuçlanması zayıf bir ihtimaldir.

Krizin olgunlaşması biraz da, krizden devrimci bir çıkış yolunu ifade eden çözümlerin ve politikaların siyasal arenadaki varlığına bağlıdır. Devrimci çözümün siyasi ve maddi bir güç haline dönüşemediği bugünkü şartlarda, burjuva odaklar arasındaki kutuplaşmalar gerçek özlerinden kolayca uzaklaşarak başka görüntülere bürünmektedirler. Yerel seçimlerle cumhurbaşkanlığı seçimleri sırasında ortaya çıkabilecek kutuplaşmalar, işte bu yüzden "demokrasi güçleriyle" "militarist" ya da "anti-demokratik odaklar" arasındaki bir mücadele olarak kitlelere sunulacak ve gösterilecektir.

Cumhurbaşkanlığı sorunu ve seçimi etrafındaki muhtemel kutuplaşmalar hiç bir şekilde demokrasi-antidemokrasi kutuplaşmasına has özellikler taşımayacaktır. Böylesi sahte ikilemlerin yerel seçimler sürecinde de ortaya çıkması muhtemeldir.

Bu tür yanılsamalar sayesinde emekçi kitlelerin burjuva odaklar arasında taraf olması bir kez daha başarılmış olsa bile, oligarşinin yönetme problemleri çözümsüz kalmaya mahkum görünmektedir.

89 yılı, bunun bir kez daha kanıtlandığı bir yıl olacaktır. ●

DEVRİMCİ YOL DAVASI KARAR AŞAMASINDA

12 Eylül Darbesi'nden sonraki ilk aylarda başlatılan operasyonlar üzerine kurulan bir iddianameyle 1982 yılında açılan Devrimci Yol Merkez Davası'nda karar aşamasına gelindi. 10 Şubat'ta avukat savunmaları başladı. Avukat Savunmalarının tamamlanmasından sonra (muhtemelen Mart ya da Nisan'da) Askeri Mahkeme kararını açıklayacak. 724 kişinin sanık olarak yargılandığı davada halen 49 arkadaşımız tutuklu bulunuyor.

TAYFUN MATER YENİDEN CEZAEVİNDE

Devrimci Yol Merkez Davası sanıklarından Tayfun Mater, Devrimci Yol Savunma'larını kitap halinde derleyip yayınlama hazırlığı yaptığı gerekçesiyle Ankara DGM tarafından tutuklandı. 1980 Ekim'inde tutuklanan ve 7 yıl Mamak Cezaevi'nde kalan Tayfun Mater, 24 Ocak 1989 günü tekrar tutuklanarak Cebeci Kapalı Cezaevi'ne gönderildi. DGM Savcısı, Devrimci Yol savunmaları kitabına daha henüz matbaadayken el koydu.

Impressum:
V.i.S.d.P.: U. Hasselbring
Postf. 910843
3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:
Devrimci İşçi
Postf. 910843
D-3000 Hannover 91

ÖDEMELER:
Stadtsparkasse Hannover
G. Kurban
Konto Nr.: 25307096
Blz.:25050180

Fransa 6.- ff
İsviçre 2.- sfr
Hollanda 2.50 hlf
Avusturya 15.- s.

Belçika 35.- bfr
İsveç 5.- skr
Danimarka 6.50 dkr

12 EYLÜL YARGILANDI

● *10 ve 11 Aralık 1988 tarihinde Köln'de toplanan 12 Eylül Rejimi'ne Karşı Uluslararası Mahkeme jürisi 12 Eylül'ün bütün sonuçlarıyla iptal edilmesini ve 12 Eylül'cülerin cezalandırılmasını istedi.*

● *Çeşitli ülkelerin tanınmış kişilerinden oluşan jüri, Türk hükümetini, demokratik ve siyasi haklar üzerindeki yasakları kaldırmaya, Genel Af ilan etmeye, Kürtler'in ulusal varlığını kabul etmeye çağırdı.*

● *Wolkenburg Oteli'nin salonunu dolduran 400 kişinin ayakta alkışlayarak dinlediği karar, yüri tarafından bütün uluslararası kuruluşlara, hükümetlere, parlamentolara, sendikalara ve diğer örgütlere iletiliyor.*

Yaklaşık 10 aydır çalışmaları sürdürülen 12 Eylül Rejimi'ne Karşı Uluslararası Mahkeme, geçtiğimiz Aralık ayının 10 ve 11'inde Köln'de gerçekleştirildi. Çeşitli ülkelerin tanınmış kişilerinden oluşan jüri, iki gün süren oturumlar sırasında , Koordinasyon Komitesi tarafından hazırlanan yargılama metinleri ile tanıkları dinledi. Kalabalık bir topluluk tarafından ilgiyle izlenen yargılama 11 Aralık günü jürinin kararını açıklamasıyla son buldu. Mahkemeyi desteklemek amacıyla düzenlenen İnsan Hakları ve Demokrasi Gecesi 10 Aralık akşamı Köln Üniversitesi salonunda yapıldı. Jüri üyelerinin de izlediği geceye 5.000 dolayında kişi katıldı. Gece oldukça coşkulu geçti.

YARGILAMA BAŞLIYOR

12 Eylül Rejimi'nin yargılandığı Uluslararası Mahkeme 10 Aralık cumartesi günü saat 10'da başladı. Çeşitli ülke temsilcilerinden oluşan jüri yerini aldıktan sonra Koordinasyon Komitesi adına Erol ÜNLÜ ve Sabine HASSELBRING söz alarak mahkemenin gerekçelerini ve amaçlarını açıkladılar. Açış konuşmasında özetle şu görüşlere yer verildi:

"Bazı haksızlıklar ve suçlar vardır ki, ancak yıllar sonra açığa çıkar ve yargılanır. Türk ve Kürt halklarına karşı, insanlığı uzun mücadeleler sonucu elde ettiği temel hak ve özgürlüklere, değer yargılarına ve demokrasi prensiplerine karşı eşsiz bir utanç belgesi olan 12 Eylül'ün suçları ise daha ilk günlerde açığa çıktı. 12 Eylül Rejimi'nin yargılanması, 12 Eylülcülerin ve 12 Eylül uygulamalarının sanık sandelyesine oturtulması için yılların geçmesini beklemeye gerek yoktur. 12 Eylül Rejimi halen suç işlemeye devam ediyor. Uluslararası Mahkeme'nin toplandığı bugün, yine rejimin işkencehanelerinde demokratlar, insan hakları savunucuları, insanlık onurunu korumaya çalışan devrimciler en aşağılık saldırılara maruz kalıyorlar, yine Türk ve Kürt halkları, ilerici, demokrat ve sosyalist güçler ve 12 Eylül'ün yasak zinciri altında inliyorlar, yine siyasi tutukluların anaları, eşleri ve babaları cezaevi önlerinde polis dayağından geçiriliyorlar ve yine insanlar dünyanın önemli bir bölümünde kabul gören, garanti altına alınan en basit haklar için ölümle mücadele ediyor. 12 Eylül'ün bütün suçları ortadayken Türkiye egemen sınıfları ile bati ülkelerinin yöneticileri 12 Eylül'ü unutturmaya çalışıyorlar. Onlara göre 12 Eylül 8 yıl öncesine ait bir olay...

Oysa Türkiye T. Kürdistanı'nda yaşayanlar biliyorlar ki, 12 Eylül Rejimi hala devam ediyor. Emekçi halk güçlerimiz 12 Eylülcülerin yargılanıp cezalandırılmasını istiyor. En azından Yunanistan ve Arjantin'de olduğu gibi cuntacılardan hesap sorulmasını istiyor halklarımız... Ve Türk ve Kürt halkları 12 Eylül rejiminden hesap sormaya başladılar. Yüksek Hakem Kurulu'nun ve devletin yasaklarını dinlemeden greve çıkan, sokaklara dökülen işçilerin eylemi, YÖK'ün ve polisin tehditlerine rağmen dernek kuran, yürüyüş yapan gençlerin hareketleri bir yönüyle 12 Eylül'le hesaplaşmadır. Yine, göğüslerini gere gere Kürt olduklarını kaykıranlar bir yönüyle 12 Eylül'le hesaplaşmaktadırlar. Cezaevlerinde ölümü göze alıp direnenler, evlatlarını yalnız bırakmayan analar, kardeşler, babalar ve ilerici güçler, bir yönüyle 12 Eylül'le hesaplaşmaktadırlar.

Türkiye'nin ve T. Kürdistanı'nın geleceği bu hesaplaşmada yatmaktadır, çünkü Türkiye ve T. Kürdistanı'nda 8 yıldır yaşananlar gösteriyor ki, 12 Eylül'le hesaplaşmadan insan hakları, demokrasi ve sosyalizm yönünde adım atmak mümkün değildir.

İşte 12 Eylül Rejimi'ne Karşı Uluslararası Mahkeme Türk ve Kürt halklarının yavaş yavaş başlattığı bu hesaplaşmaya yurtdışından destek ve güç vermek için yapılmaktadır.

İşte 12 Eylül Rejimi'ne Karşı Uluslararası Mahkeme, dünya halklarının, uluslararası demokratik kamuoyunun Türk ve Kürt halklarının mücadelesiyle dayanışmalarını sağlamak için tüm insanlığın düşmanı olan Türkiye'deki baskıcı rejimi mahkum etmek için toplanmıştır.

Türk ve Kürt halklarının mücadelesiyle dayanışmanın bundan daha güzel bir örneğine az rastlanır.

Değerli konuklar,

Burada 12 Eylül Rejimi'nin 12 Eylül 1980 tarihinden bu yana işlediği belgelerle kanıtlanmış suçların bir nevi bilançosu çıkartılacak ve 12 Eylül rejimi bu suçlarından dolayı yargılanacak. Bu yargılama salt sembolik bir karakter taşımamaktadır. Uluslararası demokratik kamuoyunu temsilen 12 Eylül Rejimi'ne Karşı Uluslararası Mahkeme'nin jürisinin vereceği her bir karar, dünya demokratik güçlerinin 12 Eylül rejimini gayri-meşru gördüğünün, 12 Eylül rejimi'ni mahkum ettiğinin örnek bir belgesi olacaktır.

Ve inanıyoruz ki, en kesin ve bağlayıcı karar, geleceği temsil eden tek karar dünya halklarının kararıdır.

Ve yine inanıyoruz ki, 12 Eylül Rejimi ve 12 Eylülcüler hakkında son hükmü Türk ve Kürt halkları verecektir..."

İLK YARGILAMA METNİ OKUNUYOR

Koordinasyon komitesi adına yapılan konuşmadan sonra ilk yargılama metninin okunmasına geçildi. "Türkiye'de basın, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü ile siyasal hak ve özgürlükler" adını taşıyan yargılama metnini Latif Çetin okudu. Latif Çetin, 12 Eylül sürecinde temel hak ve özgürlüklerle siyasal hakların nasıl ve niçin yasak altına alındığını belge ve kanıtlarıyla açıkladı. Koordinasyon Komitesi tarafından hazırlanan yargılama metninde halen Türkiye'de temel hak ve özgürlüklerle siyasal hakların baskı ve yasak altında olduğu, yasakların kurumlaştırıldığı vurgulanarak jüriden bu durumu mahkum etmesi isteniyordu.

Yargılama metninin okunması tamamlandıktan sonra konuya ilişkin tanıklık yapmak üzere gazeteci-yazar **Doğan ÖZGÜDEN** kürsüye çağrıldı.

DOĞAN ÖZGÜDEN: TÜRK-İSLAM SENTEZİ TÜRKİYE'NİN İDEOLOJİK TEMELİ HALİNE GETİRİLMİŞTİR

Gazeteci-yazar Doğan ÖZGÜDEN konuşmasının ilk bölümünde şunları belirtti:

"Saygıdeğer Jüri üyeleri,

Türkiye'deki rejimin tam üyelik için Avrupa Topluluğu'nun kapılarını çaldığı bir dönemde, Avrupa'nın sayılı merkezlerinden birinde böyle bir uluslararası mahkemenin toplanmakta olması son derece büyük önem taşıyor.

General Kenan Evren ve onun başbakanı Özal, Avrupa demokrasilerinin yöneticileri tarafından şaşaalı bir şekilde ağırlanırken, uluslararası şahsiyetlerden oluşan bağımsız bir kurulun, kamuoyuna ve özellikle de Avrupa ülkelerinin yöneticilerine, Avrupa'nın güney doğusunda Türk ve Kürt halklarını ezen militarist "demokrasinin" gerçek yüzünü hatırlatması çoktandır kaçınılmaz olmuştu.

36 yıldır Türkiye demokrasi mücadelesinin fiilen içinde yeralmış bir gazeteci olarak öncelikle şunu belirtmek istiyorum.

Bazı Türk gazetelerinin, daha burada söylenecek gerçekleri dahi dinlemeden, bu mahkemeyi "kanun kaçakları"nın Türk Devleti'ne karşı yeni bir komplosu olarak tanıtmaları utanç vericidir.

Aynı derecede kınanacak bir başka tavır, Türk sosyal demokrasi önderliğinin, kendi milletvekillerinin bu mahkemeye katılımına yasak koymuş olmasıdır.

Ama onların, bu mahkemeyi önemsememelerinin, bu mahkemenin vereceği hükmü paylaşıp paylaşmamalarının bizce pek de değeri yok.

...

Son 40 yıllık tarihinde Türkiye üç kez askeri darbe yaşandı. İlk ikisini: 1960 ve 1971 darbelerini bizzat yaşadım; ikinci darbeden sonradır ki, hakkımda açılan 30'u aşkın davadan dolayı, mücadelemi yurt dışında sürdürmek üzere Türkiye'den ayrılmak zorunda kaldım. Türkiye'de 1980 Darbesi'ne gerekçe gösterilen sosyal ve politik çalkantıları ve darbeyi izleyen misli görülmemiş devlet terörünü dışardan dikkatle izledim. Birçok Türk ve Kürt demokratıyla birlikte, askeri hükümet tarafından TC vatandaşlığımız kaybettirildi. Suçumuz, Türkiye'de insan haklarının çiğnenmesini dünya kamuoyuna duyurmamızdı. Hiç de şaşırtıcı değil..."

...

Doğan ÖZGÜDEN, konuşmasının daha sonraki bölümünde 1960-1980 arasının analizini yaparak Türkiye'nin ABD tarafından 12 Eylül sürecine nasıl sokulduğunu anlattı. 12 Mart 1971 darbesini 12 Eylül'ün bir provası olarak niteleyen ÖZGÜDEN, Ecevit hükümetlerinin 12 Mart tartışmasını yasaklamış olmasına, Kontr-Gerilla'nın ve sivil faşistlerin üzerine gitmemiş olmasına değindi. ÖZGÜDEN daha sonra şunları belirtti:

"Baş eğmeyenlerin, direnenlerin hayatları ve özgürlükleri bahasına generallerin kurduğu rejim, 12 Eylül rejimi kan banyosunda vaftiz edilmiştir. Bu rejimin Cumhurbaşkanı, kırımın 1 numaralı celladıdır.

Bugünün başbakanı, Turgut Özal, Uluslararası Para Fonu'nun ve Dünya Bankası'nın "güvenilir adam"ı olarak önce bu rejimin, batı basınının deyimiyle, "ekonomik çar"ıydı. Aynı Özal'dır ki, 1983'ten beri, "sivil başbakan" kisvesi altında, Anayasa ve Cunta tarafından kabul edilmiş yasalarla kurumlaştırılmış bulunan baskı tedbirlerinin uygulayıcılığını yapmaktadır.

Dahası, yeni rejim, aşırı sağ'ın iki kanadının, Suudi entegrizmi ile Bozkurt Pan-Türkizmi'nin "kutsal ittifak"ı üzerinde durmaktadır. Türk-İslam Sentezi, Türkiye Cumhuriyeti'nin ideolojik temeli haline getirilmektedir.

- Sıkıyönetim kalktı, ama güvenliğe ilişkin konularda gerçek söz sahibi hala, generallerin egemen bulunduğu Milli Güvenlik Kurulu'dur.

- Binlerce ilerici ve demokrat hala askeri ve sivil hapishanelerdedir.

- İşkence ve politik tutuklulara hapishanelerde insanlık dışı uygulamalar sürüp gitmektedir. Avrupa yö-

»

neticileri, General Evren ve Turgut Özal'ı ağırlarken, açlık grevindeki politik tutukluların çığlıklarına kulaklarını kapatmaktadırlar.

- Askeri mahkemeler hala idam cezaları vermektedir. Daha geçen hafta Askeri Yargıtay Millet Meclisi'ne üç idam hükmü daha yollamıştır. Halen 224 idam cezası Meclis'in onayındadır.

- İşçi sınıfının ve Kürt halkının partileri hala yasaktır. Evren, son Almanya gezisinde "komünist partisi"-nin serbest bırakılmasına karşı olmadığını söylemiştir. Sorun, bu düzenle tamamlaşmış "komünist" isimli bir partinin yasallaşması değil, işçi sınıfının ve Kürt halkının hak ve istemlerini ödünsüz savunacak partilerin özgürce örgütlenebilmesi sorunudur.

- Sosyal ve sendikal haklar, Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından da tesbit edildiği gibi, hala son derece sınırlıdır. DİSK hala çalışma hayatının dışında tutulmaktadır.

- Gazeteciler sürekli olarak Devlet Güvenlik Mahkemesi ve ceza mahkemeleri önüne çekilmektedir. 27 gazeteci toplam 3 bin yılı bulan hapis cezasını çekmek üzere hala zindandadır.

- Üniversiteler hala akademik özerklikten yoksun olarak YÖK'ün kışla disiplinine tabi bulunmaktadır.

- 1 milyon 600 bin kişi hala "şüpheliler" listesindedir. Kamu hizmetlerinde çalışma ve yurt dışına seyahat edebilme hakkından yoksundur.

- 14 bin'den fazla insana Türk vatandaşlığı kaybettirilmiştir. Yurda dönüş yapan mülteciler, derhal tutuklanmakta ve Devlet Güvenlik Mahkemeleri'ne sevkedilmektedir.

- Kürt halkının ve Hristiyan azınlıkların ulusal, kültürel ve dinsel hakları hiçe sayılmaktadır. Türkiye Kürdistanı Türk Ordusu'nun işgali altındadır. Bir "süper vali"nin, daha doğrusu, bir "sömürge valisi"nın hükümferman olduğu "olağanüstü hal" rejimine tabidir.

Bugün İnsan hakları Evrensel Bildirgesi'nin ilanının 40. yıldönümü... Ankara rejimi ise, Türkiye'nin ilk imzacılarından olduğu bu sözleşmeye açık ihanet halindedir.

Bu "alaturka" rejimin, bu militarist "demokrasi"nin Avrupa demokrasileri ailesi içinde yeri yoktur.

Ne yazık ki, böylesi utanç verici bir rejim, üç yıl önce Avrupa Konseyi'ne yeniden alınmış ve alınır alınmaz da kendisine Bakanlar Kurulu dönem başkanlığı payesi verilmiştir.

Yine yüz kızartıcı bir biçimde, bu rejim iki yıl önce Avrupa Toplulukları'nın kabul odasına buyur edilmiştir. Evren-Özal ikilisi, Suudi Entegrizmi'nin bu iki işbirlikçisi, mısli görülmemiş bir ikiyüzlülükle, Batı demokratik değerlerinin savunuculuğunu taslayabilmekte, ve maalesef, Türkiye'nin Ortak Pazar'a adaylığına ilişkin pazarlıklarda muhatap alınabilmektedir.

Bu, Avrupa yöneticileri açısından, Türk rejiminin işlediği insanlık suçuna dolaylı biçimde ortak olmaktır.

Ama inanıyorum ki, dünya demokratik güçlerinin bu maskaralık karşısında söyleyecek sözü vardır.

Bu söz bugün buradaki Jüri'ye düşmektedir.

Ve inanıyorum ki, bu Uluslararası Mahkeme'nin vereceği hüküm, özgürlükler mücadelesi tarihinde, yirmi yıl önce Russell Mahkemesi'nin verdiği hükmün yanında altın bir sayfa olarak yer alacaktır."

NİHAT BEHRAM: "HALKIN SORUNU ZALİMLERDEN DEMOKRATİK HAKLAR BEKLEMEK DEĞİL, ZALİMLERDEN KURTULMA SORUNUDUR."

Temel hak ve özgürlükler konulu yargılamanın 2. tanığı olarak kürsüye gelen şair **Nihat BEHRAM**, sözlerine bu cümlelerle başladı ve şöyle devam etti: "Aydınlara ve tüm insanlık güçlerine düşen görev, halkın zalimler hakkında vereceği yargıyı hızlandırmaktır."

Nihat BEHRAM

Nihat BEHRAM, konuşmasının ilk bölümünde 12 Eylül Rejimi'nin terör ve sindirme politikalarına değindi. 18 yaşında idam edilen Erdal EREN örneğinden hareketle, generallerin zulüm politikalarını ve insana verdikleri değeri irdeleyen **N. BEHRAM**, rejimin görünüşteki yönetiminin sivilleştiğini, fakat esasta değişen bir şeyin olmadığını vurguladı. Özellikle Kürdistan'da katliamların daha vahşice ve kitlesel olarak yapıldığını belirten **N. BEHRAM**, resmi makamların 12 Eylül'e ilişkin yaptığı açıklamaların tüyler ürpertici olmasına rağmen gerçeği tam olarak yansıtmadığını vurguladı.

BEHRAM, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Tanığı olduğum bir cinayeti burada açıklıyorum:

Adı: Nurettin

Soyadı: Öztürk

Doğum yeri: Of

1970 dönemi Devrimci Gençlik Federasyonu Merkez Komite üyesi.

1971 Faşist Darbesi'nin arananlar listesinde..

Türkiye'de vur emriyle arandığı bu dönemde Filistin'de savaştı.

1974'te İsveç'te iltica etti.

Davul zurna eşliğinde değil, fakat, demokrasi mücadelesinde aktif yer almak için 1984 başında Türkiye'ye gitti. Bir grup yoldaşı onu buradan yurduna uğurladı.

Aynı yılın 4-5 Nisan gecesi, Tebessüm Sarp'ın evinde yakalanarak gözaltına alındı. Üzerinde sahte kimliği vardı..

Nurettin'den bir daha hiç kimse haber alamadı. Onu en son Devrimci Yol Davası sanıkları, 45 kiloya dek düşmüş bir durumda ve duvara asılmış olarak gördüler..

Annesi Hatice Öztürk, başvurduğu tüm makamlardan, "Böyle bir kişiyi tanımıyoruz!" yanıtını aldı. Oysa ki Nurettin, Dev-Genç yöneticisi olduğu yıllardan, vur emriyle arandığı günlerden, Suriye'den resmen iadesi istendiği dönemden TC hükümetlerince çok iyi tanınan birisiydi.

Bugün annesi Hatice Öztürk, "Hiç olmazsa mezarının yerini söyleyin, gidip orada oğlumla söyleşeyim" başlıklı dilekçelerle kapıları çalmaya devam ediyor.

Nurettin'in adı, işkencede öldürülen 177 kişinin arasında yok. Nurettin'lerin listesi, tesbit edilebilmiş işkence kurbanlarından daha kalabalıktır."

...

Şair Nihat **BEHRAM**, konuşmasının daha sonraki bölümünde Af Örgütü'nün Türkiye ile ilgili son raporunun TC yetkilileri tarafından "Türkiye karşıtı aşırı güçlerin etkisi altında yazılmıştır." şeklinde değerlendirildiğini hatırlatarak şunları söyledi:

"Bir rejim düşünün ki, kendisine karşı olanları, 'ülkeye karşı olanlar' diye niteliyor. Bu rejimin adı faşizm değildir de nedir?

Bugün, 'Nazi dönemi suçlusu' olduğu gerekçesiyle, Kurt Waldheim'a Almanya'ya giriş vizesi vermeyen Almanya yönetimi, acıdır ki, faşizmin günümüzdeki eli kanlı temsilcisi Evren'i gösterişli törenlerle karşılamaktadır. Evren'i protesto edenler ise 'Türkiye karşıtı' güçler olarak nitelenmektedir.

Bizlerin Türkiye'deki kanlı rejime ve onun sahnedeki eli kanlı şeflerine karşı duyduğumuz nefret, Türkiye'ye karşı olmamızın değil, Türkiye'ye aşık olmamızın bir ifadesidir.

...

Kardeşlerimizi zalimlerin elinden almamız gerekiyor...

Türkiye'yi zalimlerin elinden almamız gerekiyor...

Kanlı-karanlık 12 Eylül dönemindeki kayıplarımızın hesabını sorma görevi bir insanlık görevi olarak bizi bekliyor...

Dostovyevski, 'Dünyanın neresinde bir acı varsa, onu kendi acımız bilmeliyiz' demişti. Türkiye'de yaşanan acıyı insanlığın acısı bilmemiz gerekiyor...

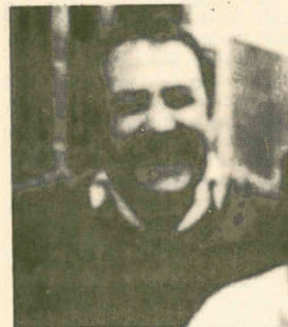
Ölüm haberini, bu mahkemenin hazırlık günlerinde aldığımız, mahkemenin jüri üyelerinden, özgürlük şairi Erich FRIED'in anısı önünde saygıyla eğiliyorum.

Faşizmin karanlık zindanlarında hunharca öldürülen kardeşlerimizin anısı önünde saygıyla eğiliyorum.

Bu saygı, faşizme karşı lanet ve faşizmden hesap sorma hırsıyla yoğrulmuştur."

ÖMER POLAT: GÜZELE DÜŞMAN OLAN HER YÖNETİM CEZALANDIRILMALIDIR

Birinci yargılama konusu ile ilgili son tanık olarak yazar **Ömer POLAT** kürsüye geldi. **Ömer POLAT** şunları söyledi:

Ömer POLAT

"12 Eylül Askeri rejimi, yurdumuz Türkiye'de güzel olan, geleceğe yönelik olan ne varsa yıkmak, yok etmek, baskı altına almak, körleştirmek için geldi. Ve bunu bir biçimde başardı ve şimdi de sivil uzantısı yoluyla zaman bulup yapamadıklarını yapmak için uğraşıyor.

12 Eylül Askeri rejimi ilk iş olarak parlamentoyu, ardından dernekleri, ilerici sendikaları kapattı, yöneticilerini tutukladı, işkence altına aldı. Bu kapatılan sendikalardan biri de Türkiye Yazarlar Sendikası'ydı. 300 üyesi bulunan bir sendikadan neden böyle korkuyordu? Yoksa sanata, edebiyata, bir ülkenin kültürünün gelişmesine karşı mıydı bu rejim. Daha sonraki gelişmeler gösterdi ki rejim yaratıcının, yaratılanın düşmanıydı. Bu rejim kitap düşmanıydı. Kitaptan korkuyordu. Ne yapmalıydı? Onu yaratanı ve kendisini yok etmeliydi. Bu işi yürütmeye çok planlı başladı. Rejim, bu konuda daha önceden çok iyi hazırlanmıştı.

İletişim araçları yoluyla toplumun her kesimine asıl suçlunun, ülkenin teröre bulaşmasının, demokrasinin işlememesinin, ülkenin borç batağına batmasının tek suçlusu olarak kitabı göstermeye başladı. Gün geçmiyordu ki televizyonlarda kişiler önlerindeki masada duran suçlu kitaplarla yakalanmasın. Bildiriler durmadan yasaklanan kitapların listesini yayınlıyordu. Hatta kitapları yasaklamakla yetinmiyor, o kitaplarda geçen bazı sözcükleri de yasaklıyordu. Sıradan her insanın kafasında asıl suçlunun kitap olduğu düşüncesini oluşturuyordu. Başarıyordu da.

...

"Suçlunun kitap olduğu yurdumuzda ona bağlı olan her şey durdu. Düşünce durdu, gelişme durdu, yaratma durdu. Geleceğin aydınlığına doğru değil, geçmişin karanlığına doğru tersine bir gelişme başladı. Ve Türkiye aydınının, yazarının, sanatçısının başı üstünde korku bulutları dolaşmaya başladı. Çünkü 12 Eylül rejimi güzelin düşmanıydı.

Güzele düşman her yönetim cezalandırılmalıdır. Bu güzelden yana olan bütün insanların en önde gelen görevi olmalıdır.

Kitaba düşman her yönetim suçludur. Kitap geleceği aydınlatan sonsuz bir ışık kaynağıdır.

12 Eylül rejimi yönetimi ele geçirince ilk işi bilme saldırmak oldu. Tıpkı Hitler ordularının Polonya'ya saldırması gibi. Bilim adamları üniversitelerden atıldı, beş bin öğretmenin görevine hiç gerekçe gösterilmeden son verildi. Ülke eğitim ve öğretim alanında da ileriye doğru değil, geriye doğru yönlendirilmeye başlandı. Çünkü yönetim okuyan değil düşünen yaratan değil, amirinin her sözüne evet diyen tek boyutlu bir nesil yetiştirmek istiyordu. Okul yönetimlerinde ve ders kitaplarında Osmanlı kafası ve anlayışı egemen olmaya başladı.

Bir kısım yazarlar, aydınlar, ozanlar bu korku dünyasından kaçmaya başladılar. Ama 12 Eylül rejimi arkalarını bırakmadı. Onları Avrupa'nın en küçük bir kasabasında bile olsa, geldi, buldu. Kimini yurttaşlıktan çıkardı, kiminin pasaportunu elinden aldı. Yurtdışındaki yüzlerce sendikacı, aydın ve sanatçı bu takipten kurtulamadı. 1950 yılında büyük ozanımız, yüz akımız Nazım HİKMET'e uygulanan bu çağdışı vatandaşlıktan çıkarma anlayışı, bugün Avrupa'da yüzlerce sanatçı, ozan, yazar ve aydına uygulanmaktadır.

Yurdunu sevenler yurtsuz, yurdu satışa çıkaranlar yurtsever olmuşlardır 12 Eylül rejimi sayesinde.

Gerçek yurtseverleri hain olarak gösteren her yönetim suçludur. Çünkü dünyaseverliğe giden yol yurtseverlikten geçer.

Ben Türkiyeli bir yazarım. Türkiye'de romanlar, oyunlar yazdım. 12 Eylül rejimine yazılarımla karşı çıktım. Pasaportuma el koydular. Ve yıllardan bu yana yurduma, yurdumun güzel insanlarına hasret yaşıyorum. Yurdum bana yasak. Her ülkeye şu veya bu şekilde gidebilirim. Ama yurduma gidemem.

İnsana yurdunu yasaklayan her yönetim cezalandırılmalıdır. Çünkü insanın yurdunda yaşamak istemesi en sanın yurdunda yaşamak istemesi onun en doğal hakkıdır.

Hasrete, sevgiye yasak koyan her yönetim suçludur. Çünkü sevgi, yaratmanın kaynağıdır.

Sevgiye düşman her yönetim cezalandırılmalıdır.

Bütün bunların üstünde, 12 Eylül, Türkiye halkının alnına sürülen kara bir lekedir. Bu lekeyi silmek bütün dünya halklarının görevidir. Daha açığı halkların temsilcisi olan sizlerin de görevidir bu. Türkiye halkı bütün halklar gibi güzele, iyiye layıktır çünkü. Saygılar sunarım."

12 EYLÜL SİYASİ VE TOPLUMSAL MUHALEFETİ İMHA GİRİŞİMİDİR

İkinciyargılama konusu siyasi ve toplumsal muhalefeti bastırma girişimi ile ilgiliydi. Bu alana ilişkin olarak Koordinasyon Komitesi tarafından hazırlanan raporu **Güneş ÖLMEZ okudu**. ÖLMEZ, 12 Eylül sonrası gelişmeleri özetlediken, rejimin siyasi ve toplumsal alana müdahalelerinin mantığını vurguladıktan sonra şunu söyledi. "12 Eylül, siyasi ve toplumsal muhalefeti topyekün imha operasyonudur. Rejim, bu amacına kısmen de olsa ulaşmıştır. Ne var ki son bir kaç yıldır ülkemizde meydana gelen olaylar, devrimci-demokratik halk potansiyelinin tümden yokedilemediğini göstermektedir. Jüri'den 12 Eylül'ü bu yönüyle de mahkum etmesini istiyoruz."

CAN YOKSUL'UN MESAJI

Değerli kardeşlerim,

12 Eylül Rejimi'ni yargılamak üzere kurulan "Uluslararası Mahkeme" Türkiye'deki faşist yönetimin maskesini düşürmede ileri bir adımdır. Dileğimiz; ülkemizde demokrasinin bir gün gerçek anlamıyla kurulmasıdır. Kaybedilen ve kazanılacak olan hakların kazanılmasıdır. İşte o zaman belki Türkiyeli emekçilerden yana olanlar bugün halka kan kusturan faşistleri ve faşizmi daha iyi yargılayıp, layık oldukları cezayı vereceklerdir.

Sevgiler, saygılar, selamlar Türkiye'deki faşizmin maskesini düşürme çabalarınıza...

Can YOKSUL

ENVER KARAGÖZ: TÜRKİYE'NİN ADININ ZULÜMLE ANILMASINI İSTEMİYORUM

Siyasi muhalefeti yoketme girişimi konulu yargılamanın tanığı olarak **Enver KARAGÖZ** kürsüye geldi. **KARAGÖZ** sözlerine şöyle başladı:

"Sayın Jüri üyeleri, değerli konuklar,

Hepinizi saygıyla ve içtenlikle selamlıyorum. 4 yıldır Almanya'dayım. Geldiğim günden beri, Avrupa Parlamentosu İnsan Hakları Komisyonu, Uluslararası Af Örgütü dahil bir çok yerde, 12 Eylül rejimi ve Özal hükumetinin insan hakları ihlallerine, hukuk dışı uygulamalarına, cezaevlerindeki insanlık dışı zulme tanıklık etmeye çalışıyorum. Türkiye'nin adının işkence ve zulümle beraber anılmasını istemiyorum. Çünkü yurdumu ve halkımı seviyorum. 2000'li yıllara Türki-

ye'nin böyle yürümesini istemiyorum. İşkenceler, göstermelik yargılamalar, idamlar, insanları sokak ortalarında katletmeler, insan beynine vurulmaya çalışılan prangalar bitsin istiyorum. 8 yıldır her türlü propaganda ve demagojiyle Türkiye ve dünya kamuoyu yanıltılıyor. Ama hala Türkiye'de 12 Eylül'ü tartışmak yasak. Yaptıklarını tüm dünyadan gizlemek için yasak. Bu yasağı kırmadan, 12 Eylül Askeri Faşist Cuntası'yla ve Özal hükümetinin gerçek yüzünü tüm dünyaya gös-

Enver KARAGÖZ

termeden, adı işkence ve katliamlarla birlikte anılan bir ülke ve halk olmanın utancından kurtulamayız, diye düşünüyorum. Kim bu utançtan kurtulmak istiyorsa, yaşananları tüm çıplaklığıyla her yerde, her kese anlatması gerektiğine inanıyorum. Çünkü bunlar ne sevgili yurdumun ne de Türkiye halklarının utancıdır. Bu utanç 12 Eylül'de yönetimi gaspeden Amerikancı generallerin ve onların dayandığı güçlerdir.

Zamanımız kısa. Ben yaşadıklarımı, gözlemlerimi de kısa özetlemeye çalışacağım. Keşke bunlar 12 Eylül'ün ilk yıllarına ait uygulamalar olsaydı ve ben bunları burada anlatma gereği duymasaydım. Ama ne yazık ki özde bir değişme olmadan bu uygulamalar bugün de sürüyor."

Enver KARAGÖZ, konuşmasının daha sonraki bölümünde TÖB-DER Artvin Şubesi başkanlığı yaptığını, lise öğretmeni olduğunu, devrimci fikirleri benimsediğini bütün bu nedenlerle 12 Eylül sabahı eşiyle birlikte gözaltına alındığını anlattı. **KARAGÖZ** konuşmasını şöyle sürdürdü:

"İl Jandarma Alay Komutanlığı'na götürüldük. O gün bizden başka onlarca insanı polise ve orduya ait taşıtlarla getirip, daha önce öğretmen lisesi olan, Jandarma Alay Komutanlığı'nın yatakhanelerine, dersliklere, depolarına doldurdular. 5 gün oarada birbirimizin üzerinde betonda yattık. Günde bir öğün yemek veriyor, bir kez tuvalete çıkarıyorlardı. Her tuvalete çıkanı iyice dövüp içeri atıyorlardı. Özellikle uyumamızı engellemeye çalışıyorlardı. Böylece işkenceye karşı direnmemizi azaltmaya çalışıyorlardı. 5 gün sonra beni bulunduğum kalabalığın içinden çağırdılar. Hemen dışarıda gözlerimi bağladılar. Bir askeri jipe bindirip bilmediğim bir yere doğru hareket ettiler. Yarım saat sonra, taban döşemelerinden Jandarma Alay Komutanlığı kapalı spor salonu olduğunu anladığım bir yere getirdiler. İçeri girince ilk sözleri "soyun" oldu. Soyunmamı gerektiren bir şey olmadığını söylemeye fırsat kalmadan üzerime saldırıp tüm elbiselerimi parçalarcasına çıkardılar. Salonun ortasında gözlerim bağlı çırılçıplak kalmıştım. Hemen ayak parmaklarıma, ellerime elektrik kabloları bağlayarak elektrik vermeye başladılar.

Bir sürü isim soruyor, bunların nerede olduklarını söylememi istiyorlardı. Sorduklari isimlerin bir çoğunu tanımıyordum. Tanımadığımı söyledikçe elektriğin dozunu artırıyorlardı. Elektrikten bıkınca daire biçimi aldılar, biri buruyor diğerinin önüne, ya da kucağına düşürüyor. Sonra o vuruyor diğerinin önüne yığılıyordum. Bundan da bıktılar. Biri "asalım bu ibneyi" dedi. Ötekiler başka yöntemler önerdiler. Bu seansın ne kadar sürdüğünü bilmiyorum. Beni elimin bileğimden oturamayacağım şekilde kalorifer borusuna bağladılar. Bu kez de nöbettekilerin sorgusu başlamıştı. "Kaç adam öldürdün? Silahlar nerede?" vb. Her nöbetçi değiştikçe sorgu ve kaba dayak da yeniden başlıyordu.

Yeniden sorgu ekibi gelip bulunduğum yerden aldı. Uykusuz ve açlıktan, yorgunluktan bitkin haldeydim.

Yine çırılçıplak soyup, tuvalete yatırdılar, üzerime tazyikli suyu açıp, gittiler. Bir süre sonra sorgulamaya başladılar. Bu kez falakaya yatırdılar. Dediklerini kabul etmemi ve sorduk-ları kişilerin yerlerini göstermemi istiyorlardı. Soğuk su döküyor ve falakaya devam ediyorlardı. Yeniden elektriği deneyelim dediler. Kabloları ayak parmağıma, cinsel organıma bağladılar, bir kablonun ucunu da vücudumun muhtelif yerlerinde gezdiriyorlardı. Makata sokmaya çalışıyorlardı. Bu seans bitmeyecek diye düşünüyordum. Hiç bir tepki gösterecek gücüm kalmamıştı. Ama bilincimin yerinde olduğuna seviniyordum. Bayılmışım.

Dişlerim kenetlenmiş, bir süre sonra ağzımın bir demir parçasıyla açıldığını hissettim ve müthiş bir acı duydum ve boğazımdan kaynar suyu boşalttılar. İnlemekle böğürtü arasındaki sesimden irkildim. Az sonra eşimi getirdiler. Elektrik vererek sesimi ona dinlettiler. Sonra ona elektrik vererek onun çığlıklarını bana dinlettiler. Söylediklerini kabul etmezsem, onu da benim gibi çırılçıplak soyacaklarını, ırzına geçeceklerini söylüyorlardı. Bu tarz işkenceye bir ay devam ettiler. Ayaklarımın altı parçalandı. Sırtıma binerek, günlerce kalın öğütülmüş tuzun üzerinde gezdirdiler. Her yanım elektrik yanıkları içindeydi. Bir ay sonra Erzurum'a götürdüler, 40 gün de Erzurum polisi tarafından aynı biçimde sorgulandık. Gözaltına alındıktan 80 gün sonra askeri savcıya götürüldük. İşkence gördüğümü (kendisinin de gördüğü gibi) doktora sevkedilmemi istedim. Askeri savcı binbaşı Seyfettin: "sana işkence yapıldığını görüyorum ama ne bunu tutanaklara geçirebilirim ne de seni doktora sevkedebilirim. Sıkıyönetim komutanının emri var" dedi. Yapacak bir şey yoktu.

● Tutuklanarak cezaevine götürüldük. Tüm cezaevlerinde yaşanan, hoş geldin dayağından sonra koğuşlara konduk. 12 Eylül rejiminin cezaevi politikası tüm tutukluları kendine yabancılaştırmak, geçmişinden pişman, gelecekten hiç bir şey beklemeyen, tüm insani değerlerden yoksun, yaşayan ölüler haline getirmekti. Görüş yasağı, tek-tip elbise, mektup yasağı, tedavilerin engellenmesi, aç bırakma, işkence, yayın yasağı, havalandırma yasağı ve bir yığın yasak ve baskı zinciri bu politikanın yürütülmesi içindir. Bu politika bugün de değişmeden sürüyor. İnsanlar 8 yıl sonra ölümü göze alarak bir takım yaptırımlara karşı çıkıyorlarsa, arkasında böylesi insanlık dışı amaçlar olduğundandır. Tutuklular her türlü baskıya rağmen rejimin istediği insanlar haline gelmediler. Bu yüzden her bakan onlara yeni şeyler uyguladı.

● Gözaltına alındıktan birbuçuk yıl sonra hakim karşısına çıkarıldık. Benim yargılandığım Artvin Devrimci Yol Davası iddianamesinde 937 sanık var. 70 yaşından 14 yaşına kadar tüm halkın yargılandığı bir dava bu. Bu insanların hepsine ve bir çok yakınına işkence yapıldığını biliyorum. Bazılarına kendim tanığım, bazılarını anlatılardan, mahkeme tutanaklarına geçen ifadelerden biliyorum. Ayrıca, Artvin emniyetinde sorgulandığım günlerden bir kaç ay sonra Cengiz Aksakal adlı TÖB-DER üyesi bir öğretmen ve Ensar Karahan adlı bir yurtsever işkenceyle öldürüldü. Kimisi pusularda vuruldu. İdam edildi. Kimi de Sıddık Bilgin gibi işkenceyle öldürüldükten sonra cesedine 500 kurşun sıkıldı.

Son olarak, önce işkence, cezaevi, zulüm ve devlet teröründen sonra 12 Eylül sıkıyönetim savcısının bana isnatettiği suçları ve sıkıyönetim mahkemesinin beni yargılama nedenlerini 12 Eylül hukuku konusunda bir fikir verebilmek için özetlemek istiyorum.

Ben bu davanın bir numaralı sanığıyım.

Bu iddianamede bana isnat edilen somut 5 suç var.

Somut suçlar:

1) Atatürk heykeline siyah çelenk koyup, sol elini havaya kaldırmak. (1978)

2) Komünizm propagandası yapmak için izinli bir gece düzenlemek. (1978)

3) 23.7.1979'da 5 kişinin jandarma tarafından öldürülmesini protesto etmek için izinsiz bir gösteriye katılmak.

4) Evinde yapılan aramada sol mahiyette yayın bulundurmak.

5) TÖB-DER ve TÜM-DER lokallerinde seminerler vermek.

Soyut suçlar:

6) Devrimci Yol örgütünün Artvin il komitesi ve ilçe sorumlusu olmak ayrıca siyasi ve mali kanat sorumlularından olmak. 50 kişi siyasi sorumlu olarak suçlanıyor 13.000 nüfusu bir ilde.

İstenen ceza 146/1-2: idam

İşte insan yaşamı bu denli ucuz 12 Eylül rejiminde.

İşkenceyle öldürülen 229 kişi, idam edilen 50 kişi, pusularda vurulan 100'lerce kişi, işkencelerden geçirilen binlerce kişi, sakıncalı 1,5 milyon insan yukarıdaki ve benzeri nedenlerle o sonuçlara uğratıldılar. İşte, 12 Eylül adaleti budur. Mahkemeler polisin işkence altında aldığı ifadelere yasal bir kılıf geçirmeden başka hiç bir işlev görmedi. Tarafsız değildir, yargıtay başkanının da belirttiği gibi bağımlıdır.

● Devlet Güvenlik Mahkemelerinde görülmekte olan çeşitli davaların yanısıra Devrimci Yol, Devrimci Sol ve PKK davaları hala sıkıyönetim mahkemelerinde sürmektedir.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri sıkıyönetim mahkemelerini aratmayacak çünkü hukuk dışı ve bağımlıdır.

Son olarak şunu ifade etmek istiyorum. 12 Eylül rejimi ve onun uzantısı Özal hükümetinin uygulamaları tüm sonuçlarıyla tartışılmalıdır. Bu yargılama, bu konuda bir işlev görebilirse, halkımızın acıları biraz daha hafifleyecek, güzel bir geleceğe varmamızda yardımcı olacaktır."

Oğlu Devrimci Yol Davası'nda tutuklanan George BELAVILAS.

12 EYLÜL KADINLARA DÜŞMANDIR

12 Eylül Rejimi'nin diğer bir özelliği de genel olarak kadınlar üzerindeki baskıyı özgül şekiller altında yeniden üretmesi olmuştur. 12 Eylül'ü bu yönüyle irdeleyen 3. yargılama konusu sırasında Birgül AK, komisyon tarafından hazırlanan raporu okudu. Raporda, 12 Eylül sürecinde kadınlara yönelik özgül baskılar özetlendikten sonra, jürinin 12 Eylül'ü bu yönden de mahkum etmesi istendi.

Daha sonra, 12 Eylül öncesinde Devrimci Kadın Dernekleri'nde yöneticilik yapmış olan **Arife KAYNAR** tanık olarak kürsüye geldi. **Arife KAYNAR**, 12 Eylül'ün genel özelliklerinin bir özetini yaptıktan sonra şunları söyledi:

"Zanlı ve zanlı yakını olan kadınlara yapılanlara kendimi örnekleyerek başlamak istiyorum: 12 Eylül Darbesi'nden sonra 14 senelik mesleğim olan öğretmenlikten ayrılmak zorunda kaldım, çünkü eşim siyasi suçlu olarak aranıyordu. 7 aylık bebeğim ve 10 yaşındaki oğlumla ortada açıklıkla karşı karşıya geldim. Bebeği bir süre sonra aileme bırakmak zorunda kaldım. Bakım masraflarını karşılayabilecek gücümüz yoktu ve yaşayabilmek için hemen hemen her gün başka bir evde kalıyorduk. Ailem parçalanmıştı. Ailemin bütün bireyleri tek tek karakola götürüldü ve evlerine sık şık baskınlar düzenlendi. 70 yaşındaki kendi annemе ve 60 yaşındaki kayınpederime yaşlı olmalarına bakılmaksızın olmadık hakaretler yapıldı. Bebeği bize karşı rehin almakla tehdit ettiler. Bebeği emzirmeye geldiğim düşüncesiyle evlerinin önlerinde sivil polisler bekletildi.

Yapılan bu insanlık dışı baskılar bizim gibi binlerce aile yaşadı, bazı aileler yok oldu. Burada yakından tanıdığım bir aileyi örneklemek istiyorum. Yalçın ailesi, 3 oğlundan ikisi 12 Eylül sonrası hemen yakalandı ve idamla yargılandı, diğeri de kaçak durumuna düştü. Yapılan baskılara dayanamayan baba öldü, babalarının ölüsüne çocuklarından hiç biri sahip çıkamadı. Eşinin ölümünden sonra yalnız kalan kadın akıl hastası oldu ve arkasından o da öldü. Bütün bunlar 12 Eylül'ün hemen arkasından olan olaylar. Örnekler çoğaltılabilir: Eşinin yerini bilmeyen iki çocuk annesi Döndü Aydın polis-doktor işbirliği sonucu öldürüldü. (Yer: Yozgat-Sarıhören köyü)

Yapılan operasyonlar sırasında bazı çocuklar anne ve babalarıyla işkenceye götürüldü (NOKTA: 27 Aralık 1987). Örnek: Oya ve İrfan Yüce ailesi ve 4 yaşındaki kızları Çiğdem. Evlerine yapılan baskından sonra annesi ve babasıyla gözaltına alınıyor ve geceyi karakolda geçiriyor. Gördüklerini yorumlayamayan Çiğdem annesini soru yağmuruna tutuyor: "Bu amcaların gözleri neden bağlı? Yukarıdaki amcalar neden bağırıyorlar? Biz buraya neden geldik?" sorulardan bir kaçı sadece.

1982 Anayasası 3. Bölüm "Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler" bölümü içerisinde ailenin korunması başlığı altında yer alan 41. Madde aynen şöyle: "Aile Türk toplumunun temelidir. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar." Böyle olunca 12 Eylül rejimi kendi hazırladığı anayasaya göre bile suç işlemiştir.

Zaman zaman yapılan genel operasyonlarda hem komik, hem de korkunç olaylara tanık olmuştur Türkiye halkı. Bu operasyonlarda halkın her türlü değerlerine saldırıldı. Eşyalar dağıtıldı, parçalandı, evdeki kadınların değerli takılarına ve paralarına el konulmasına rağmen arama tutanaklarına geçirilmedi. Çocukların oyuncaklarına varıncaya kadar el uzatıldı. Uşak/Ulubey, Kasım 1980. Genel aramalar sırasında eşi Almanya'da işçi olarak çalışan ve bir çocuk sahibi kadının evinde yaptıkları aramada, çocuğun Avrupa oyuncakları güvenlik kuvvetleri tarafından çalındı. Çocuğun ağlayarak arkalarından sokağa fırlaması ve oyuncakları istemesi üzerine çevreye rezil olan ekip, el koydukları oyuncakları geri vermek zorunda kaldı.

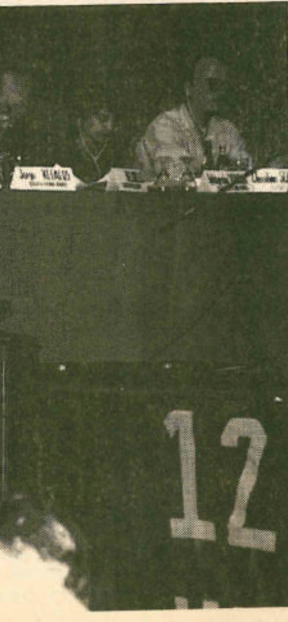
Bu komik olayın yanında Ardahan'da yaşanan korkunç bir olaya da değinmek istiyorum. Sıkıyönetim görevlisi subaylar tarafından yapılan bir arama sırasında evde yalnız bulunan iki kız kardeşin Zuha! (14), Nilgün (15)

daga kaldırılarak ırzlarına geçilmiş ve daha sonra kurşunlanarak öldürülmüşlerdir. (Demokrat Türkiye)

Yoksul Türk ve Kürt köylüleri meydanlara toplanarak ve çırılçıplak soyularak falakadan geçirilmiştir.

Kasım 1980-Mayıs 1981 tarihlerinde bir köy halkı köy meydanına toplandı, kadınlar ve erkekler ayrıldı. Erkeklerin gözü önünde kadınların özellikle genç kızların ırzına geçileceği tehdidi savruldu. Sonunda bu durumu onuruna yediremeyen 80 yaşlarında bir dede: "Lenin benim, ben bu köyün örgüt lideriyim bırakın kadınları, ne yapacaksanız bana yapın..." demek zorunda kalmıştır.

Arife KAYNAR

Yukarıda anlattığım örnekler dışarda yaşanan olayların yalnızca bir kaçı. Gözaltında ve sorgulamada yapılan işkencelerden de; bir zamanlar beraber çalıştığım arkadaşım Güner Akkuş'un başına gelenleri örneklemek istiyorum. Güner Akkuş Uşak Devrimci Yol sanığı olarak yakalandı. Yakalandıktan sonra sorgulamada ırzına geçildi ve ırzına geçildikten sonra akıl hastası oldu. Akıl hastası olduktan sonra tahliye edildi. Bir süre Manisa Akıl ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nde tedavi olmasına rağmen sağlığına kavuşamadı. Bunca ağır kayıplara uğramasına rağmen ne ilgili iddianamede, ne de gerekçeli kararda sanık-tanık olarak hiç bir yerde adı geçmiyor. Gerekçeli karar şu an yanımda gösterebilirim."

Arife KAYNAR, somut örnek ve kanıtlarla beslediği konuşmasının daha sonraki bölümünde toplumsal hayatta kadının durumuna ve 12 Eylül'ün bu alana yaptığı müdahalelere değindi. Eğitim ve öğretim sürecinde, günlük yaşamda ve çalışma hayatında kadınlara yüklenen işlevleri özetleyen **KAYNAR** daha sonra cinsellik sömürüsü ve kadınlar üzerindeki cinsel baskıların 12 Eylül'le birlikte daha da meşrulaştırıldığını belirtti. **Arife KAYNAR** sözlerini şöyle bağladı:

Sonuç olarak diyebiliriz ki, 12 Eylül ile kadın fiili olarak izolasyona uğradı, uğruyor. Çocuk, mutfak ve din üçgenine hapsedilmeye çalışılıyor. Çocuk, mutfak ve din formilasyonu tam anlamıyla gerçekleştirilmeye çalışılıyor. Kadınların toplam işgücü içerisindeki oranının %30'un altına düşürülmeye çalışılmasını bir başka türlü izah etmek mümkün değildir. Yani toplumumuz gittikçe kadınlara daha az çalışma hakkı tanıyan, çalışma hakkı ile birlikte gelebilecek diğer özgürlükleri de kısabilecek potansiyeli içeren bir yapıda gerçekleşiyor.

UNUTMAYALIM! 50-55 milyonluk bir toplumun 25 milyonunu oluşturan kadınlara demokratik haklarının verilmemesi, varolanların kaldırılması, veya mevcutların sınırlandırılması söz konusuysa ve gündemdeyse, o toplumun demokratikleşmesinden söz edilemez."

KADINLAR, CİNSELLİĞİN BEDELİNİ ÖDEMEYE ZORLANDI

12 Eylül'ün kadınlar üzerindeki özgül baskılarıyla ilgili ikinci tanık olarak 12 Eylül'den sonra 5.5 yıl cezaevinde kalan **Sevim OKKAYA** kürsüye geldi. **Sevim OKKAYA şunları söyledi:**

"İnsanların her türlü değerlerine acımasızca saldırıldığı 12 Eylül iktidarından geriye binlerce utanç belgesi kalırken; kadın olmanın ayrı bir sorun olduğu ülkemizde, sırf olunmasından dolayı en ağır saldırılara maruz kalınmış, kadınlar cinselliğin kefaletini ödemeye zorlanmıştır.

Karakollara, emniyetlere alınan istisnasız her kadın ya da genç kız ilk olarak cinselliğine yönelen fiili ve sözlü işkence ile karşı karşıya kalmıştır. Çırılçıplak soyulması, cinsel organlarına elektirik verilmesi, döl yoluna cop sokulması, sarkıntılık edinmesi, tecavüz edilmesi gibi yöntemleri uzatmak ve ayrıntılarıyla anlatmak mümkün. Çok gerilerde değil, 1985'te Mevali Yaşar isimde bir baba 30 Eylül 1985 tarihli verdiği dilekçeden kendisiyle birlikte gözaltına alınan iki kızından 18 yaşındaki Cevher'in işkence görüp tecavüze uğradıktan sonra öldürüldüğünü ve kendisine ise intihar ettiğinin söylendiğini anlatmaktadır. 1987'de basına da yansıyan bu olayda otopsi raporları bulunamamaktadır.

Hamile olarak gözaltına alınan yüzlerce kadın –hamilelik işkenceden geçmeyi engelleyen bir insanlık durumu olmadığı için– diğerleri gibi işkence görmüşlerdir. Ve gördükleri işkenceler sonucu bir kısmı bebeklerini düşürmüş, ya da askeri cezaevlerinde ağır koşullarda, hakaretler altında çocuklarını dünyaya getirmek ve bu cezaevi koşullarında büyütmek zorunda kalmışlardır. Çocuklarının olması veya hamile olmaları kendilerine istenilenlerin kabul ettirilmesi için bir tehdit unsuru olarak da kullanılmıştır. Ve bu çocuklar annelerinin cezalarına(!) ortak edilmişlerdir.

12 Eylül sonrası cuntaya hizmet etmekte kusur görmeyen basın gözaltına alınan kadın ve genç kızları sürmanşetten verirken uydurma senayolarla "dişi militan"," örgüt beyninin sevgilisi", "devrim nikahlı karısı" gibi nitelemelerle kişiliklerine yaptıkları saldırılarla toplumda aşağılanmalarına katkıda bulunmuştur.

"Kadınlara işkence yapmaktan zevk alıyorum, kadın çığlığı benim için en güzel müziktir" diyen Esat Oktay Yıldıran gibi cezaevi müdürleri olduğu gibi, fiziki ve psikolojik baskılar cezaevlerinde de sürmüştür. Cezaevlerinde yaşanan baskıların büyük bir bölümünü bizzat ben kendim yaşadım ya da tanığı oldum. Cuntadan bir ay gibi kısa bir zaman sonra gözaltına alındım. Bir aylık emniyet sürecinden sonra, tutuklanarak askeri cezaevine getirildim. 81 ekiminde yargılanmam başladı. Mahkemelerin yapılışlarına olan itirazlarımızdan dolayı duruşmalara alınmadık ve gıyabımızda verilen karar sonucu 13 yıl 4 ay 10 gün ağır hapis ve 4 yıl 10 ay 10 gün sürgün cezasına mahkum oldum. 3.5 yılı askeri cezaevinde, 2 yılı Özel Tip Cezaevi'nde olmak üzere toplam 5.5 yıl cezaevinde kaldım . Ben sağlığımdan çok şeyler kaybederek dışarıya çıktım.

Aysel Zehir ise 1984'de Metris'te yapılan açlık grevinde 66 günlük açlıktan sonra yeterli bakım ve tedavi yapılmadığı için, hafızasını kaybetmiştir ve kendi kendine normal yaşamını sürdürememektedir. Tahliye edildikten sonra da Türkiye'de tedavisi mümkün olmamasına, ailesinin ve kamuoyunun tüm baskısına rağmen yurtdışına çıkması için kendisine pasaport verilmemektedir.

Cezaevlerinde, işkencelerde, mahkemelerde bunlar yaşanırken, binlerce ana emniyet müdürlükleri önünde, cezaevi kapılarında her türlü eziyete, hakarete karşı oğullarını, kızlarını, eşlerini arayarak onlardan haber almaya çalışarak yıllarını geçirdiler, geçiriyorlar. Kocalarının, yakınlarının gözaltına alınmasından sonra çocuklarıyla tek başına kalan binlerce kadın da hem çocuklarını büyüterek hem de toplumun baskısına direnerek yaşamayı başardı. Örnek vermek gerekirse: Necla Yüce, aranan ve 2 yıldır yakalanamayan kocasının izini bulmak isteyen jandarmalar tarafından "kocasıyla cinsel temasta bulunup bulunmadığını" tesbit için hastahaneye sevkedilmiştir. Tarih: 1986. Tunceli valisi Kenan Güven jandarmanın bu yaptığı ırza dokunma olayını "başka nasıl takip edilecekti?" diyerek haklı çıkarmaya çalışmakta, bununla da yetinmeyip daha önce de benzeri ırza dokunma fiillerinin resmen yürütüldüğünü söyleyerek olayı olağanlaştırmaya, her gün yapılan olağan bir işlem düzeyine gayret etmiştir."

07.12.1988

Sevgili Arkadaşlar!

İnsan Hakları ve Demokrasi gecesine izleyici olarak ne yazık ki katılamıyoruz.

12 Eylül rejiminin içyüzünü dünya kamuoyuna sergilemek amacıyla düzenlediğiniz bu eylemi destekler, başarılar dileriz.

Melike Demirağ

Şanar Yurdatapan

KÜRTLER ÜZERİNDEKİ BASKILAR 12 EYLÜL'DE KATMERLEŞMİŞTİR

12 Eylül Rejimi'ne Karşı Uluslararası Mahkeme'de gündeme getirilen önemli bir konu da TC'nin Kürtler üzerindeki baskı politikaları idi. Koordinasyon Komitesi tarafından bu konuya ilişkin hazırlanan rapor okunduktan sonra tanık olarak avukat **Şerafettin KAYA** kürsüye geldi. **şerafettin KAYA, konuşmasının ilk bölümünde Kürtlerin tarihine değindi. Kürdistan'ın parçalanma süreci ile Türkiye'de yaşayan Kürtler'in sayısına, konumuna ve yerleşme bölgelerine ilişkin somut veriler sunan Ş. KAYA** daha sonra şunları vurguladı:

"Bugün Kürdistan'ın her dört parçasında da sömürge statüsü ağırlıkta. Halk baskı ve zulüm altındadır. Her dört devlet de Kürt halkının taleplerine karşı rahatsızdırlar, korku içindedirler ve bundan dolayı Kürt halkına karşı gaddardırlar.

Ancak T.C. devleti Kürt Sorunu karşısında diğer üç devlete nazaran daha fazlasıyla hassastır, takip ve uygulamalarında daha bilinçlidir, soruna bakış açısı farklıdır, tahammülsüzdür ve acımasızdır.

Türkiye'de eğitim, kültürel yaptırımlar, sosyal ve siyasal yapı Kemalist ideolojiye göre biçimlenmiştir. Ki Kemalizm Türkiye'deki stimolojik yapının, özellikle Kürt halkının varlığının bir dayatması ve bu özde Türk milliyetçiliğinin (şövenizmin) politik ve ideolojik şekillenmesidir. Bu resmi ideolojidir ve Türkiye'de genelde benimsenmiştir.

Bundan dolayıdır ki, Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri, meclisleri, ordusu, üniversitesi, mahkemesi, basını, radyosu, televizyonu ve diğer tüm kuruluş ve kurumları "Kürt Sorunu"-nda şartlanmışlardır, tavizsizdirler ve bundan dolayı Kürt halkına yapılan baskılara ve Kürdistan cezaevlerinde görülen insanlık dışı uygulamalara karşı da duyarsızdırlar.

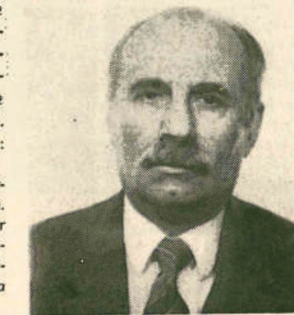
İşte Türkiye'de Kürt halkına ve sorununa bakışın, bölgedeki uygulamaların diğer ülkelere nazaran, biçim ve içerik olarak farklılığının nedeni budur...

Türkiye devletinin siyasi sınırları içindeki toprakların üçte birinden fazlası Kürt toprakları ve nüfusun dörtte birinden fazlası da (yaklaşık 12.5 milyonu) Kürt'tür. Ve Kürdistan'ın tüm yeraltı ve yerüstü zenginlikleri, insan potansiyeli tamamıyla Türk devletinin tasarufundadır.

Buna karşılık,

A) Türkiye'de resmi ideoloji, Ortadoğu'da ve dolayısıyla Türkiyedevleti sınırları içinde "Kürt" diye bir halkın bulunduğunu, "Kürtçe" diye bir dilin varlığını kabul etmez, "Kürdistan" diye coğrafi bir bölgenin olmadığını savunur.

B) Türkiye'de Kürt halkı hiç bir ulusal-demokratik hakka sahip değildir. Sıralarsak; 1- Kürtlerin Kürtçe konuşmaları, düşüncelerini bir toplantıda Kürtçe açıklamaları, Kürtçe yayın, plak, kaset, ses ve görüntü bantları çıkarmaları yasaktır.

Şerafettin KAYA

Anayasanın 26 ve 28.inci maddelerinde bahsedilen "yasaklanmış dil"-den kastedilenin Kürtçe olduğu 19.10.1988 tarihinde kabul edilen 2932 sayılı kanunun muhtavasından anlaşılıyor. Bu kanunla aksine davrananlar için cezai müeyyide de getirilmiştir.

2) Kürtçe eğitim yasaktır.

Bunu Anayasa'nın 42.inci maddesi yasaklamıştır.

Madde şöyledir:

"Türkçe'den başka bir dil eğitim veren kurumlarda Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilemez."

Ayrıca Milli Tedrisat Kanunu'nda da bu hususta hüküm getirilmiştir.

Kürtçe eğitimin yasaklanması bir yana, "Kürtçe" diye bir dilin varlığını iddia, ana dil olarak tavsifi, bu dilde eğitim yapılması konusunda görüş belirleme de yasaktır.

Onlarca TÖB-DER'li öğretmen bu yasağa uymadığı için takibata uğramış ve cezalandırılmıştır.

3) Kişinin Kürt olduğunu söylemesi, bu yanını özel işlerde ve ilişkilerinde öne çıkarması suçtur.

1977-78 dönemi Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi, bir tartışma nedeni ile, "ne var ben de Kürdüm. Türkiye'de yaşayan Kürt halkı var" şeklinde bir belirlemede bulunduğu için o dönem Türk basınında topa tutulmuştu. 12 Eylül 1980 sonrası bu belirlemesi nedeniyle yargılandı. Hakkında üç buçuk yıl hapis cezası verildi.

4) Kürtleri bir araya getirecek, ulusal-demokratik haklarını konu alan siyasi, mesleki ve demokratik örgütler kurulamaz.

Anayasa'nın temel hak ve hürriyetlerin kısıtlanmasını düzenleyen 13.üncü, derneklerle ilgili 33.üncü, sendikalarla ilgili 52.nci, siyasi partilerin kuruluşu, tüzük ve proğramı ile ilgili 68 ve 69.uncu maddeleri ve ayrıca dernekler, sendikalar ve partiler yasası buna engeldir.

5) Kürtçe veya kişnin Kürt olduğunu, ulusal özelliklerini anımsatır soyadı alınması ve taşınması, Kürtçe ad verilmesi ve bu adla nüfusa tescil yasaktır.

Soyadı kanunda, Nufüs Sicil kanunun ve nizamnamesinde bu hususta açık hüküm vardır. Aksi durumda kişinin rızası dışında mahkeme kararı ile bu isim ve soyadın değiştirileceği kanunda yeralmaktadır.

6) İşyerinin Kürtçe adlandırılması, Kürtlerin örf ve gelenekleri gereği ulusal açıdan mukaddes sayılan gün ve bayramları kutlamaları, şenlik düzenlemeleri, ulusal renkleri sembolize etmeleri yasaklanmıştır.

Bazı *kisvelerin* giyilmeyeceğine dair kanun, tatil ve bayramlarla ilgili kanun ve Men'i israrafat yasası, kabul edildikleri tarihlerden bu yana, sadece Kürdistan'da ve yukarda belirlediğimiz olaylarla ilgili tatbik edilmiştir.

Bazı kisvelerin giyilmiyeceğine dair kanunla polise ve jandarmaya yasaya aykırı giysilere el koyma yetkisi verilmiştir. Bundan ötürü diyebili-

❯

rim ki, yüzbinlerce Kürdün başından sarığı polisçe alınmış ve yırtılmıştır.

Bundan dolayı şehre ve kasabaya gelen kişi yanında ayrıca bir şapka taşır. Polis ve jandarmayı gördüğünde sarığını çıkarır şapka giyer.

7) Kürt dili ve kültürü, Kürtlerin sosyo-ekonomik yapıları ile ilgili olarak bu ad altında araştırma (bilimsel temelde) suçtur.

Sosyolog Dr. İsmail Beşikçi bu konuda yaptığı bütün araştırmalarından dolayı ayrı ayrı takibe uğramış ve cezalandırılmıştır. PEN kulübüne yazdığı mektubun içeriği nedeniyle hakkında 10 yıl ceza verilmiştir.

(Bu yukarıda saydıklarım Türkiye Cumhuriyeti Ceza Kanunu'nda cezai müeyyideye ayrıca bağlanmıştır.)

(...)

D) Gerek yukarıda saydıklarımın yerine getirilmesi ve gerekse ulusal talepler doğrultusundaki eylem ve isyanlara karşı Türk ordusunun 2/3'ü Kürdistan'dadır. Özünde işgal ordusudur. Öyle de davranır. Zaman zaman köylere baskın düzenler. Köylü toplu dayaktan geçirilir. Katliam provaları yapılır. Gözdağı verilir. Kürt aydınları takip edilir. Zaman zaman zindanlara alınırlar. Aşiretler, aileler arası düşmanlıklar körüklenir, din mezhep çelişkileri provakasyonlar düzenlenerek keskinleştirilir.

E) Kürdistan'da yasalar geçerli değildir. Emir ve talimatlara göre işlem yapılır, keyfilik esastır. Yasaların Türkiye'nin diğer bölgelerinde olduğu biçimde uygulanması durumu da sözkonusu değildir. Yasalara aykırı, keyfi davranışlardan sorumluluk da yok. Örneğin, Kürdistan'da kriminal bir suç işleyen kişinin dahi yalnız kendisi değil, tüm ailesi takibat altına alınır. Kaçan suçlu kişinin yerine, babasının, anasının, karısının, kardeşlerinin aylarca karakol nezarethanelerinde tutulması, işkence edilmeleri Kürdistan'da günübirlik raslanan doğal olaylardır. Aranan firari için tüm köylünün köy meydanına toplanarak, firari teslim oluncaya kadar ihtiyarıyla, toplu dayaktan geçirilmesi yapılan baskının en basitidir. Kürt köylerinde her gün yaşanan bu olayların bugüne kadar kimse hesabını sormamıştır."

KÜRDİSTAN'DAKİ DURUM YAPISALDIR

Avukat **Şerafettin KAYA**, konuşmasının daha sonraki bölümünde T. Kürdistanı'ndaki mevcut durumun geçmişten bu yana devam ettiğini ve bunun sürekli olduğunu söyledi. 1923-1980 arasını dönem dönem irdeleyen **KAYA**, bu süreçte hakim sınıfların ve devletin Kürt Sorunu karşısında izledikleri politikaları anlattı. **Şerafettin KAYA**, konuşmasını şöyle tamamladı:

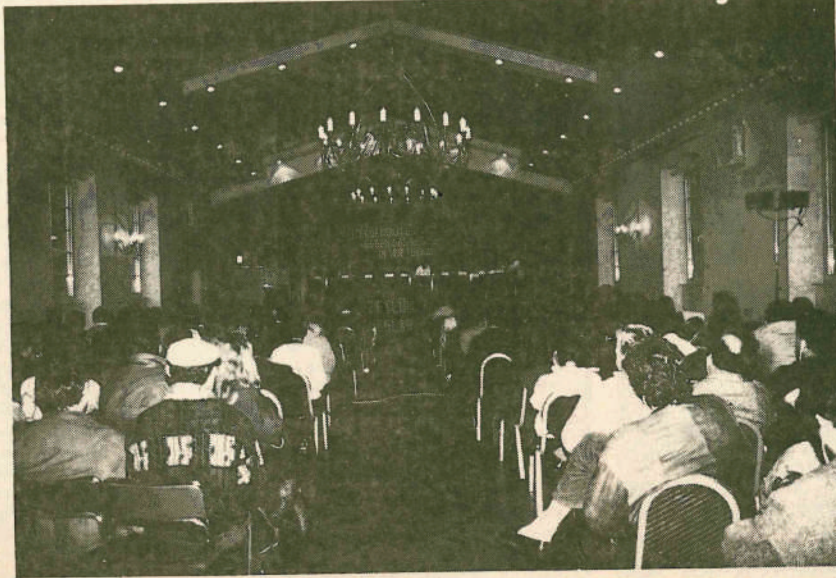
"Türkiye'de Cumhuriyetin kuruluşundan itibaren, ülkede Kürt olmadığı, herkesin Türk olduğu, "Kürtçe" diye bir dilin bulunmadığı, ayrı bir dille konuşan doğudaki bu insanların "Dağlı Türkler" olduğu devletin resmi ideolojisidir.

- Cumhuriyet'in bütün temel kanun ve kurumları bu tezi esas almıştır. Ekonomik, sosyal ve kültürel yaptırımlar bu tez temelinde sistemleştirilmiştir. Böylece Kürt halkının, Kürt olarak hiç bir hukuki, sosyal ve demokratik hakları yoktur.

- Devletin bugün eğitim kurumları bu ideolojiyi çerçevesinde şekillenmiştir. İlkokuldan üniversiteye kadar olan tüm safhalarda hiç bir şekilde Kürtlerden bahsedilemez. Bilimsel araştırmalar için de bu çerçevede kalmak asıldır. Resmi idelojiye ters, onu yalanlıyan biçimde bir araştırma olamaz. Bu konuda yasaklar getirilmiştir.

Kürtlerin asimilasyonu eğitim ve öğretim sisteminin en temel görevlerinden biridir. Bunun için Kürt çocukları, istikbal vaadleriyle veya zorla ailelerinden alınarak yatılı bölge okullarında eğitiliyorlar. Yeniçeri ocaklarından esinlenerek oluşturulan bu okullarda, çocuklar ideolojik eğitime tabi tutuluyor ve kendi halkına, kendi özüne düşman olarak yetişmesi sağlanıyor. Yatılı Bölge Okulları'nın kuruluşu ile ilgili 222 sayılı kanunda, yatılı okulların kurulmasına amaç, "Türk dili ve kültürünü yayma faaliyetine yardımcı olmak..." şeklinde belirtilmiştir.

- Türkiye'nin tarihi Cumhuriyet'ten sonra yeniden yazılmıştır. Bütün tari hi gerçekler tahrif edilmiştir. Resmi ideoloji esas alınmıştır, yalana dayalıdır. Bu nedenle yapılan tarih bir safsatadır.

12 Eylül Rejimi'ne Karşı Uluslararası Mahkeme'nin yapıldığı salondan bir görüntü.

- Türkiye'de hak sahipliği Türk olmaya bağlıdır. Kürt olarak kimliğini açıklayan bir kimsenin devlet hizmetinde kadrosal görev alması, devlet olanaklarından yararlanması olası değildir. Kadro olan olursa, durumunun açığa çıkması halinde tardedilir.

Yukarıda anlattığımız gibi, Türk devleti sömürgeci bir devlettir. Devletin bütün sosyal, politik, ekonomik, kültürel ve hukuki kurumları anti-Kürt bir yapıyla örgütlenmiştir. Devlet büyük bir yalan üzerine oturtulmuştur. Bu nedenle iki yapıya sahiptir. Ve tasarrûflarında çifte standartlıdır. Gerçerli olan reel yapısıdır. Hukuki yapı devletin suçları kamufle için kullanılır. Örneğin: Kanun önünde herkes eşittir denir, ama gerçekte farklı uygulamalar var...

Bugünkü durum aktuel olarak.

Kürdistan'da baskılar 12 Eylül 1980 sonrası biçim ve siddete aynen devam etmektedir.

2- Halen binlerce devrimci, demokrak, yurtsever, Kürt aydını zindanlardadır, yenileri de devamlı taşınıyor.

3- Cezaevlerinde baskılar kısmen azalmış ancak değişik bir biçimde aynı amaç çevresinde sürüyor.

4- Kemalistlerce varlıkları tehlikeli görülenler için imha tehlikesi yine var, öldürmeler oluyor.

5- Baskılara, cezaevlerindeki insanlık dışı uygulamalara karşı yine tutuklular, hükümlüler açlık grevindedir, babalar, analar da katılmıştır. Yönetimin duyarsızlığı yine eskisi gibi.

6- Olağanüstü Hal Bölge Valiliği bünyesinde oluşturulan askeri güç yine Kürt halkına gaddar ve yine ona kan kusturuyor.

7- Sıkıyönetimlerin kalkmış olmasına karşın sıkıyönetim mahkemeleri yine görevde, yine komutanlığın emrinde çalışmalarını sürdürüyorlar. Ve yine işkencehanelerde düzenlenen işkence tutanaklarına dayanarak idam kararları veriyorlar.

8- Sıkıyönetim mahkemclerinin yanında DGM de hizmettedir. Sıkıyönetim Mahkemeleri'ne rahmet okunacak düzeyde çalışmalarını sürdürüyorlar.

9- İşkence yine geçerli. İşkencehanelerde insanlar yine Filistin Askısı'na alınıyor, işkenceciler yine korunuyor: yine mahkemelerde işkencecilerin düzenledikleri tutanaklara itibar ediliyor.

10- Sivil hükümet var. Bunlar cuntanın yaptığı anayasa ve yasalara göre işbaşındadırlar. 12 Eylül Rejimi ile ittifak içindedirler. Kürt halkı açısından değişen bir şey yok...

Yukarıda anlattığımız biçimiyle Türkiye'de Kürt halkını ulusal, demokratik haklarının gaspı, Kürdistan'nın yeraltı ve yerüstü zenginliklerinin talanı, bu halkın açlığa mahkum edilmesi, baskı altında tutulması iktidarlarla, dönemlerle ilgili değildir. Kürt halkına karşı, insanlığa, dünya kamuoyuna karşı suçlu A iktidarı, B hükümeti değil, suçlu olan T.C devletidir.

Bu yukarıda belirttiğimiz durum ve uygulamalar,

- Türkiye devletinin temel statüsü sayılan Lozan Antlaşması'nın 38 ve 39. maddesine aykırıdır.

- Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'ne, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerini korumaya dair Roma Sözleşmesi'nin temel ilkelerine,

- helsinki İnsan Hakları Konferansı Nihai Belgesi'ne aykırıdır.

Türkiye bahsedilen bu anlaşmaları ve belgeleri imzalamıştır. Anlaşma ve belgelerde yeralan ilkelere uyma taahhüdü vardır. Ki bu anlaşma ve belgelerde yeralan kurallar, çağımızda uygar olmanın, çağdaş demokratik dünya içinde yer almanın bir ölçütüdür. Bu ilkeler bütün insalığın üzerinde hassasiyetle durduğu -durması gereken kurallardır. Türkiye devleti burada çifte standartlıdır. Bu durum yukarıda belirlediğimiz karekterindedir.

Sonuç olarak Türkiye devleti Kürt halkına - insanlığa karşı suçludur.

Avukat **Şerafettin KAYA'dan** sonra Kürt Sorunu ile ilgili yargılamanın ikinci tanığı olarak Baskı Altındaki Halklarla Dayanışma Örgütü Ortadoğu sorumlusu Alexander STERNBERG kürsüye geldi. STERNBERG, Kürt Sorunu ile ilgili gözlem ve görüşlerini belirttikten sonra, T.C'nin bu konudaki tutumunu demokrasi ölçüleriyle bağdaşmadığını, bu haliyle T.C'nin Avrupa Topluluğu'na alınmasının mümkün olmayacağını vurguladı.

Daha sonra 5. yargılama konusuna geçildi.

TÜRKİYE'DE GERÇEK ANLAMDA SENDİKAL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERDEN SÖZEDİLEMEZ

Koordinasyon Komitesi tarafından hazırlanan Sendikal Hak ve Özgürlükler raporu Güneş BÖLMEZ tarafından okundu. Raporun okunması bittikten sonra tanık ve uzman olarak DİSK Avrupa temsilcisi **Yücel TOP** söz aldı. **Yücel TOP**, 12 Eylül'ün Sendikal Hak ve Özgürlüklere getirdiği sınırlamalar, DİSK Davası ve bugünkü durum üzerinde durdu. Türkiye'de işçi-işveren ilişkilerini düzenleyen yasa ve yönetmeliklerin demokratik olmadığını ve bunların Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) ilkeleriyle bağdaşmadığını belirten **Yücel TOP** uluslararası sözleşmelerle Türkiye'deki yasal durumu karşılaştırdı.

Yücel TOP'tan sonra tanık olarak TÖB-DER Genel Başkanı **Gültekin GAZİOĞLU** kürsüye geldi. **GAZİOĞLU** TÖB-DER'in kuruluş sürecini, gelişimini ve mücadelesini anlattıktan sonra 12 Eylül darbesinden sonra Kenan Evren'in yaptığı basın toplantılarında TÖB-DER'in açıktan suçlanması üzerine TÖB-DER hakkında dava açıldığını, yüzlerce TÖB-DER üyesinin gözaltına alınıp işkenceye çekildiğini anlattı. **GAZİOĞLU**, TÖB-DER Genel Merkezi hakkında Ankara'da açılan davada yasal faaliyet ve eylemlerinin suç olarak gösterildiğini ve yargılama sonucunda 54 yöneticinin ağır hapis cezalarıyla cezalandırıldığını vurguladı. **Gültekin GAZİOĞLU** konuşmasını şöyle sürdürdü.

Yücel TOP

"Birkere, TÖB-DER davasından yargılananlar, doğal yargıç ilkesine aykırı, olağanüstü askeri mahkemelerde yargılanmışlardır. Bu mahkemeler bağımsız değildir; hakim ve savcılar emir ve komuta zinciri içinde bulunan subaylardır. TÖB-DER davasının da yargıçlarından olan Üstün Günsan daha sonra kendilerine nasıl baskılar yapıldığını dergi ve gazetelerde çıkan beyanlarıyla itiraf etmistir. Şu sözler askeri hakim Üstün Günsan'a aittir. "Benim görüşüme göre 12 Eylül'den sonra yapılan yargılamalar sanki düşmana karşı yapıldı. Yargılanacak kisiyi önceden zihinlerde mahkum etmis olmak hataydı. 12 Eylül'den sonra bu oldu maalesef." Bence bu sadece hata değil bir hukuk cinayetidir. İnsanlığın yüzyıllar boyu mücadelelerle elde ettiği kazanımlara, hakka ve adalet duygusuna kaba bir saldırıdır. TÖB-DER Davası ve benzeri davalar, zorun hakkı, hukuku, adaleti ortadan kaldırışının çarpıcı örnekleridir

TÖB-DER Davası, Türkiye'de öğretmenleri potansiyel suçlu olarak gören bir politik anlayışın ürünüdür. Bu anlayış, 12 Eylül Darbesi'nden sonra sadece TÖB-DER'i yasaklamakla kalmamış, öğretmenlere her türden örgütlenme yasağı getirmistir. Şu anda Türkiye'de öğretmenler hiç bir sendika, dernek ve mesleki teşkkül kuramazlar. Demokrasiye geçildiği iddialarına, uluslararası anlasmalara rağmen, insan hak ve özgürlüklerine karşı bu uygulama sürmektedir. Öğretmenlere konulan örgütlenme yasağı, TÖB-DER Davası'nı da açıklayan bir olgudur.

12 Eylül yönetimleri eğitim yoluyla toplumu şartlandırmak istemisler, tek tip insan yetiştirmeye yönelmisler ve bu konuda engel gördükleri TÖB-DER'i kapatmışlardır.

TÖB-DER'in 20 üye ve yöneticisi meslekten çıkarılmıştır. Yüzlerce üyemiz, politik mülteci olarak Batı Avrupa ülkelerine göç etmek zorunda kalmıştır.

12 Eylül sonrasında yüksel öğrenim kurumlarının bilimsel, mali, idari, özerkliği tümüyle sona erdirilmiş ve bir kurul aracılığı ile devlet başkanına bağlanmıştır.

12 Eylül sonrasında, lise son sını-

fa kadar tüm okul ve sınıflarda müslümanlık dini dersleri mecburi kılınmıştır.

Eğitim yaşamına, "Türk-İslam Sentezi" adıyla ırkçı, şöven, bağnaz bir görüş egemen kılınmak istenmiştir.

12 Eylül sonrası, Kürt halkının eğitime ilişkin demokratik talepleri azgınca bastırılmış, asimilasyoncu geleneksel politika yoğunlaşarak sürdürülmüştür.

(...)

12 Eylül yönetimleri, suçsuz ceza vererek, TÖB-DER'i kapatarak, öğretmenlere örgütlenme yasağı koyarak, öğretmenlerin yaşamını karartarak, demokrasi ve insanlık önünde suç işlemiştir."

Sendikal hak ve özgürlüklerle ilgili yargılamanın son tanığı olarak Öğretmenler Sendikası (GEW) Köln şubesi eski başkanı Reinhard HOCKER söz aldı. HOCKER, 1980'den bu yana siyasi davaları izlemek üzere Türkiye'ye bir kaç kez gidip gelen birisi olarak izlenimlerini dile getirdi.

Gultekin GAZIOGLU

PROF. SERVER TANİLLİ'NİN MESAJI

Sevgili arkadaşlar,

12 Eylül rejimini, uluslararası bir mahkemenin önüne çıkarma girişimini, öteden beri haklı ve yerinde bir hareket olarak görmüşümdür. Böyle bir mahkemenin yaşama geçirildiği bugünkü toplantıda ise, -yazık ki- sağlıksal nedenlerle bulunamıyorum. Konuyla ilgili düşüncelerimi açıklamayı da bir görev sayıyorum.

Çağımızda uygar insanlığın, insan hak ve özgürlükleri bahsindeki duyarlılığı o dereceye varmıştır ki bunları çiğneyen rejimler, bir Uluslararası Mahkeme'ye çıkarılıyor. Pek yakın bir geçmişte, Vietnam'da işlediği cinayetlerden ötürü Amerikan rejimini yargılamak üzere kurulmuş "Russell Mahkemesi"ni unutmuş değiliz! O mahkeme, tarihsel bir görevi yerine getirmişti.

12 Eylül Rejimi de, böyle elleri kanlı bir rejimdir.

Bu rejim, önce kendi tarihimize ihaneti sergiler. Bizim, 150 yıllı aşkın bir süredir, "bağımsız, demokratik ve laik bir toplum" kurma yolundaki mücadelemizi simgeleyen "aydınlanma" hareketimize toptan karşı çıkan bu rejim, bu hareketin bütün kazanımlarını çiğneyip yerle bir etmiştir. Bir kışla talimnamesinden başka bir şey olmayan Anayasa'sı ve onun doğrultusunda çıkardığı sözüm ona kanunlar bu çiğnenişin örneklerini bize açıkça sergilerler.

Bunları yaparken, rejim, öte yandan bağımsız, demokratik ve laik bir toplum kurmanın kavgasını sürdüren ilerici, demokrat ve devrimci güçlere karşı da hayasız cinayetlere girişmiştir. ışlediği cinayetler, yalnız kendi ülkesindeki yerleşik hukuka değil, daha da korkuncu çağdaş hukuk ve adalete aykırıdır. Ülkede tam bir devlet terörü kurulmuş, insanlar düşüncelerinden dolayı hapishanelere doldurulmuş işkencelerden geçirilmiş, düzmece ve emir altındaki mahkemelerde yargılanmış ve karakuşi hükümlerle yaşamları karartılmıştır; bu arada ne yaptığı, ne ettiği belli olmadan, dal gibi civanlar darağacına yollanmıştır. O mahkemelerin verdiği kararlarla bugün de binlerce insan, düşüncelerinden ötürü hapishane duvarları arkasında çile doldurmakta, yüzlerce insan da idam edilecekleri günü beklemektedirler.

Kürt halkının, ulusal demokratik haklarının çiğnendiği yetmiyormuş gibi nasıl bir zulüm ve teröre tabi tutulduğunu anlatmama bilmiyorum gerek var mı?

Bu tiksinti verici rejim, sivil kisve altında bugün de devam etmektedir. Türkiye'de demokrasiye dönüldüğü yolunda resmi ağızların durmadan tekrarladıkları iddianın gerçeklerle hiç bir ilgisi yoktur. Türkiye'de demorasi ve insan hakları konusunda, ilerici, demokrat ve devrimci güçlerin, yığınla engeli göğüsleyerek yürüttükleri bir mücadele vardır yalnız.

İşte, böylesi bir ortamda, 12 Eylül rejimini uluslararası mahkemenin önüne çıkarmak önem taşıyor. Hatta bu konuda geç bile kalınmıştır. Rejimden, çağdaş ve uygar insanlığın inandığı temel hukuk ilkeleri gözönünde tutularak, insan haklarının zamanımızda artık klasikleşmiş esasları ölçüt alınarak, yaptıklarının hesabı sorulmalıdır. Bununla, rejimin ülke içinde ve dışında halka ve dünyaya karşı söylediği şeylerin üzerindeki yalan perdesi indirilmiş olacak; öte yandan ilerici, demokrat ve devrimci güçlerin yürüyüşüne -unutulmaz- bir katkı getirilmiş bulunacak.

Çalışmalar için şimdiden başarılar diliyor, selam ve saygılarımı yolluyorum.

Prof. Server TANİLLİ

TURGAN ARINIR: BU ANAYASA ÜNİFORMALIDIR

TRİBÜNAL'in 6. yargılama konusu, Türkiye'de devlet terörünün yasal dayanakları ve 1982 Anayasası üzerineydi. Koordinasyon Komitesi tarafından konuyla ilgili olarak hazırlanan raporda, 82 Anayasası'nın 12 Eylül Askeri Faşist Darbesi ile oluşturulan rejimin temel yasal dayanağı olduğu vurgulanıyordu. Koordinasyon Komitesi adına jüri'den bu anayasanın mahkum edilmesi isteniyordu.

Raporun okunmasından sonra konuyla ilgili uzman olarak davet edilen fakat hasta olduğu için gelemeyen **Prof. Server TANİLLİ'nın mesajı okundu. Daha sonra diğer uzman tanık avukat Turgan ARINIR** kürsüye geldi. Görüşlerini 11 madde halinde dile getiren **Turgan ARINIR**, konuşmasının ilk bölümünde darbenin halk için haksızlık ve yasal keyfilik anlamına geldiğini, bu durumun biraz hafifletilmiş olmakla birlikte bugüne dek sürdüğünü belirtti. Avukat **Turgan ARINIR** daha sonra şunları söyledi:

"(...)

3. Burada bu hukuktan yoksun devletin tüm ayrıntılarına girmek mümkün olamadığından, bazı son derece önemli yanlarına değinmekle yetinmek istiyorum.

darbecilerin uygulamaları yalnız politik rejimin ve yaşam hakkı, siyasi faaliyet hakkı, işkence yasağını içeren insanın dokunulmazlığı gibi temel insan haklarının ortadan kaldırılması ile sınırlı kalmıyor. Örneğin mülkiyet ve veraset hakkı gibi diğer yurttaşlık haklarına da müdahaleye kadar uzanıyor. Bu bağlamda kendisini Milli Güvenlik Konseyi ilan eden 5 general, 11.8.1983 tarihinde 2876 sayılı kanunla Türk Dil ve Türk Tarih Kurumları'nın tüm mal ve servetine el koydular. Bu kurumların bizzat Atatürk tarafından kurulması ve vasiyetnamesinde kendi servetinin bir kısmını bu kurumlara bağışlaması, bunlara el konulması için engel oluşturmadı. Söz konusu yasa yoluyla Atatürk'ün vasiyetnamesi bir çırpıda geçersiz ilan edildi.

4- Bu hukuktan yoksun devlete diğer önemli bir örnek olarak 1982 Anayasası'nın hazırlanışı ve kabul edilişinin gösterilmesi gerekir. Anayasa'nın hazırlanması için 5 general, yani Milli Güvenlik Konseyi üyelerini bizzat kendisinin atadığı bir danışma kurulu oluşturdu. Sözkonusu danışma kurulu kendisi tarafından kurulduğu halde, Milli Güvenlik Konseyi 29.6.81 tarihinde çıkardığı yasa ile Anayasa'nın kabulü konusunda son karar mercii olarak kendisini gösterdi. Böylece danışma kurulunun hazırladığı Anayasa taslağının en önemli maddeleri MGK tarafından değiştirildi.

Turgan ARINIR

5- Anayasa referandumdan önce, kamu önünde açıkça anayasaya karşı tavır almak ve propaganda yapmak yasaklandı. Bu yasağa karşı gelme gerekçesiyle çok sayıda insan tutuklandı ve cezalara çarptırıldı. Buna karşın generaller ve özellik Bay Evren kendisine kamu iletişim araçlarında ve mitinglerde anayasa için sınırsız bir şekilde propaganda yapma hakkı tanıdı. Propaganda süresince general Evren, Anayasa'ya hayır demenin, Türk halkınca demokrasiye karşı olma anamına geldiğini sık sık yineledi. Belirsiz bir gelecek üzerine endişe ve korku yüzünden referanduma katılan halk %92 oranında Anayasa'ya evet deme durumunda kaldı. Bu yüzden halkın, yoğun gözdağı nedeniyle böylesi bir sonuca zorlandığını tesbit etmek gerekir.

6- Hukuk devleti temel ilkelerinin diğer bir ihlali olarak, seçim olmadan Anayasa oylamasıyla Bay Evren'in devlet başkanlığına gelmesinin gösterilmesi gerekir.

7- Halkın özgür iradesiyle oluşmayan bu anayasanın özü, bireyin temel hak ve özgürlüklerinin göz önünde tutulmadığı, öbür yandan devlete sınırsız olanaklar tanıdığı şeklinde yorumlanmalıdır.

8- Söz konusu Anayasa'da temel hakların hiç biri garanti edilmemektedir. Şayet bu anayasada bazı haklar sıralanmışsa da, bunların pratikte hiç bir anlamı yoktur, çünkü bunlar her an devlet tarafından kısıtlanmaya açıktır. Yaşam hakkı bile devlet yönetiminin keyfiliğine bırakılmıştır. Anayasanın 17. maddesi 4. bendine göre sıkıyönetim koşullarında devletin kolluk güçlerince insan öldürme yasalara uygundur.

9- 19. maddenin 6. bendine göre, göz altında tutma süresi, mahkemenin tutuklama kararı olmaksızın, 15 güne çıkartılmıştır. Bu işkence için en elverişli ortam demektir.

10- Bu Anayasa'ya göre yürütme devletin en güçlü ögesidir. Mahkemelerin bağımsızlığı ilkesi, özellikle de DGM'ler için geçerli olmak üzere, ortadan kaldırılmıştır. Mahkeme önünde serbest ve bağımsız savunma olanağı artık yoktur. Bu anlamda barolar bağımsız değildir. Bu nedenle, örneğin benim hakkımda 5 kez dava açıldı, ve hatta tutuklandım.

11- Özet olarak sayın Prof. Server Tanilli'nin deyimiyle, bu Anayasa bir "kışla yönetmeliği" ve sayın Aziz Nesin'in dediği gibi, "Türkiye'de tüm yasalar ve hepsinden önce de Anayasa üniformalıdır."

FEDERAL ALMANYA 12 EYLÜL' E YARDIMCI OLDUĞU İÇİN SUÇLUDUR

Tribunal'in son yargılama konusu Federal Almanya'nın Türkiye'ye yaptığı polisiye ve askeri yardımlar üzerineydi. 12 Eylül Rejimi'ne Karşı Uluslararası Mahkeme Koordinasyon Komitesi tarafından bu konuda hazırlanan raporu **Hartwig MAU** okudu. Raporda özetle şu görüşlere yer veriliyordu:

"Federal Almanya'daki çok sayıda firmayı ve Federal Hükümeti 12 Eylül 1980 askeri darbesinden bu yana 12 Eylül rejiminin suçlarına aktif destek vererek, bu suçlara katılarak suç işlediklerinden dolayı şikayet ediyoruz.

Suç unsurları:

1- Çok sayıda Federal Alman firması Türkiye'deki rejime bir bölümü direk ülke içerisindeki baskı uygulamalarında kullanılan silah ve silah sistemleri vererek canlı bir ticaret ilişkisi içerisindedir. ***Özellikle KRUPP firması Türkiye'de her türlü tank malzemesi üreten silah fabrikaları kurmuştur.***

2- Bu ticari ilişkiler darbeden hemen sonra özellikle o zamanki SPD hükümetinin askeri cuntaya yaptığı yıllık 600 milyar Marklık özel silah-

Reiner KAHRS

lanma yardımı ile güçlendirilmiş ve desteklenmiştir. Bunun yanısıra yıllardır yapılmakta olan 130 milyar Mark'lık Türkiye yardımı kesintisiz bugüne dek devam etmektedir.

3- Türk ordusu, jandarma ve polisi sadece Federal Alman firma ve resmi makamlarının silah yardımıyla desteklenmekle kalmamaıştır. Federal Alman hükümeti giderek yoğunlaşan bir işbirliği içerisinde hem ordular arası hem de polis teşkilatı arasında özellikle eğitim alanındaki ilişkileri de derinleştirmektedir. Örneğin GSG 9 ülke içi olaylarda direk olarak görevlendirilecek özel bir Türk komando birliğini eğitmektedir. Böylece Federal Almanya hükümeti, örneğin Kürt halkının bağımsızlık mücadelesinin bastırılmasına direk olarak katkıda bulunmaktadır.

Jüri üyelerini Almanya-Türkiye arasındaki bu ilişkileri mahkum etmeye çağırıyoruz."

Raporun okunmasından sonra Silahlanmaya Karşı Kampanya adlı insiyatif uzmanlarından **Rainer KAHRS** kürsüye çağrıldı. **KAHRS**, Federal Almanya ile Türkiye arasındaki askeri ilişkileri ve bu ilişkinin darbeden sonra aldığı şekli kanıtlarıyla dile getirdi.

Yargılama ile ilgili son tanığın da dinlenmesinden sonra Jüri üyeleri kendi aralarında toplanarak durum değerlendirmesi yaptılar. Salonu dolduran 400 dolayında kişinin heyecanlı ve meraklı bekleyişi yaklaşık 1 saat kadar sürdü. 11 Aralık Pazar günü saat 14.00'te Jüri tekrar yerini aldı ve Jüri adına kararı açıklamak üzere Cumhuriyetçi Avukatlar Birliği Temsilcisi Barbara **KLAWITTER** kürsüye geldi.

JÜRİ'NİN KARARI

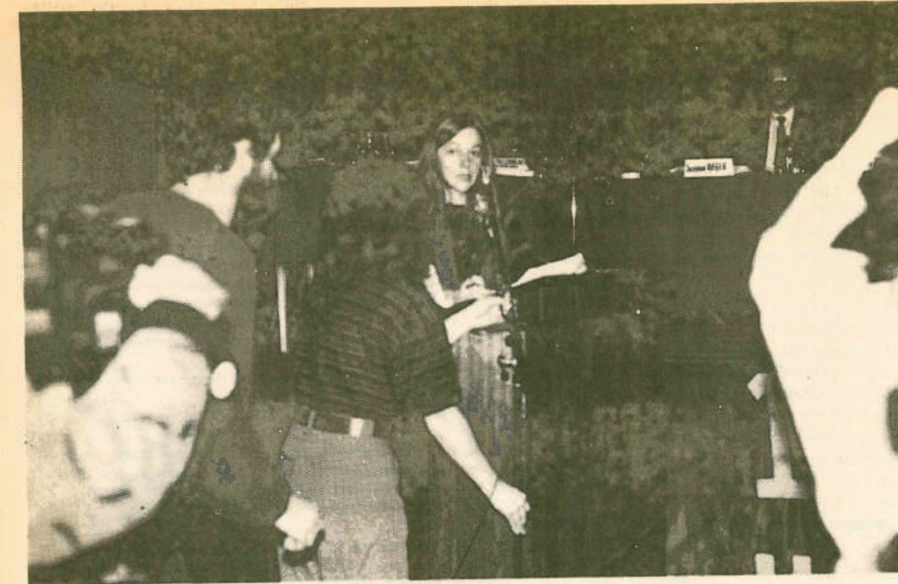
Barbara **KLAWITTER** tarafından okunan Jüri'nin kararı aynen şöyle:

12 EYLÜL REJİMİ'NE KARŞI ULUSLARARASI MAHKEME'NİN KARARI VE ÇAĞRISI

Bizler Federal Almanya, Hollanda, İsveç, Yunanistan, Belçika, Filipin, Mısır, İran ve Azanya'dan gelen Uluslararası Tribunal'in *jüri* üyeleri olarak 10 ve 11 Aralık tarihlerinde Köln'de toplandık.

Bizlere çağrı yapan Koordinasyon Komitesi'nin hazırlamış olduğu belgeleri inceledik; değişik ülkelerden, ama çoğunlukla Türk ve Kürtler'den oluşan tanık ve uzmanı dinledik ve şu sonuca ulaştık:

● Türk ve Kürt halklarının politik ve sosyal haklarına genel bir saldırı olan 12 Eylül 1980 Darbesi toplumun çok büyük bölümüne ölçülemiyecek derecede acı vermiş, politik muhalefetin ezici çoğunluğunu fizik ve psikolojik olarak hareket edemez hale getirmiştir.

Barbara KLAWITTER jüri'nin kararını okuyor

12 Eylül 1980'den bu yana en az 229 kişi işkencede öldürülmüş, 50 kişi idam edilmiş, yüzlercesi de değişik şekillerdeöldürülmüşlerdir. Bir milyonun üzerinde insan için soruşturma açılmış, 650 bin kişi tutuklanmış, 210 bin dava açılmıştır. Politik düşüncelerinden dolayı 30 bin insan ülkelerini terketmek zorunda kalmıştır.

8 yıllık askeri yönetimin bilançosu budur.

● 7.11.1982 tarihinde kabul edilen Anayasa, askeri diktatörlüğü bir demokrasiye çevirememiştir. Tam tersine: Darbenin politik hedefi olan egemen ilişkileri koruma ve siyasi muhalefeti tümden baskı altına alma girişimi, bu anayasa ve buna uygun hazırlanmış yasalarla (siyasal partiler kanunu, dernek ve Yüksek Öğrenim Kanunu) kalıcı hale getirmiştir.

- Anayasa'nın geçici 15. maddesi cuntanın 12 Eylül 1980'den itibaren yaptığı tüm uygulamaların Anayasa'ya uygunluğunun tartışılmasını ve eleştirilmesini yasaklamıştır.

- Anayasa'nın 14. maddesi her türlü Marksist ve sosyalist siyasi faaliyeti yasaklamıştır.

Sosyalist içerikli kitaplar yakılmış ve dağıtılmaları yasaklanmıştır.

- Kişilerin hak ve özgürlüklerini devlete karşı güvence altına alma temel prensibi bu anayasada askeri rejimin sivil giysiler altında devamını güvence altına alacak şekilde ifade edilmiştir.

- Basın özgürlüğü sadece askerlerin istekleri ölçüsünde tanınmaktadır. Her eleştirel haber veren gazeteci her an tutuklanma ve hakkında dava açılma durumu ile karşı karşıya kalabilir.

- 1980'den sonra başlıyan toplu davalar sıkıyönetim kaldırılmasından sonra da askeri mahkemelerde sürdürülmektedir.

- Ünlü işkence merkezi DAL hala varlığını sürdürmektedir, hala Türkiye'de işkence devam etmektedir.

- Sadece devlete bağlı bir sendikal konfederasyona izin verilmektedir. Sendikal hak ve özgürlükler işverenlerin çıkarları doğrultusunda oldukça sınırlandırılmış ve devletin kontrolü altına sokulmuştur. İş yeri yakınında toplantı yapma hakkı ortadan kaldırılmış, 1 Mayıs'ta gösteri yapmak yasaklanmıştır. Darbeden sonra yasaklanan sendikaların faaliyetlerine yeniden başlamalarına izin verilmemektedir. Bu sendikaların üyeleri halen takibe uğramaktadır. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO)'nün belgeleri bunu kanıtlamaktadır. Bunun dışında toplumun büyük bir kesimine dernek ve örgüt kurmak yasaklanmıştır. Türkiye bugün öğretmenlere, memeurlara ve çeşitli diğer meslek gruplarına sendikal örgütlenmenin anayasaca yasaklandığı az sayıda ülkeden biridir.

- Askeri darbeden sonra kadın hakları önemli ölçüde sınırlandırılmıştır. Kadınlar, özel olarak kadınlık gururunu zedeleyici işkence ve aşağılamalarla karşılaşmışlardır. Siyasi takibata uğrayan kişilerin eşi ya da annesi olduklarından dolayı, kadınlar suç ortağı gibi görülmüş ve bu nedenle özel baskı uygulamalarına tabi tutulmuşlardır.

● Rejim kadının toplum içindeki rolünü çocuk, mutfak ve dini eğitime indirgemeye ve onu toplumsal yaşamın önemli ölçüde dışına itmeye çaba gösteriyor.

- Jüri çok sayıda delile dayanarak Türkiye hükümetinin Türkiye sınırları içinde yaşayan yaklaşık 12 milyon Kürd'ün varlığını inkar ettiğini tesbit etmiştir. Her türlü baskı araçları kullanılarak bu halkın tarihsel varlığı yok sayılmaktadır. Hatta Kürtler'in ana dillerini kullanmaları, çocuklarına kendi isimlerini vermeleri yasaklanmakta ve bunlar cezalandırılmaktadır. Bu politika, Birleşmiş Milletler karar-

»

TRİBÜNAL'İN VE GECENİN MESAJLARI İYİ KAVRANMALIDIR

Geçtiğimiz yılın son ayında yapılan "12 Eylül Rejimi'ne Karşı Uluslararası Mahkeme" ile "İnsan Hakları ve Demokrasi Gecesi", yurtdışındaki ilerici ve devrimci güçlere belli mesajlar vermiştir. Şöyle ki:

1- Trinünal'e gösterilen ilgi, Türkiye Dayanışma Hareketi'nin yeniden canlanabileceğini göstermektedir.

Şüphesiz böyle bir sonucun elde edilmesinde Türkiye'deki gelişmelerin rolü olmuştur. Ne var ki, yurtdışındaki devrimciler, bu gelişmeleri de gözönünde tutan doğru ve somut politikalar izlememiş olsalardı hedefe tam varılamazdı.

Tribünal vesilesiyle oluşan bu ilginin canlı tutulması ve kurumlaştırılması Türkiyeli devrimci-demokratik güçlerin bundan sonra izleyecekleri politikalara bağlıdır. Bizler, geniş bir kesimin üzerinde birleşebileceği platformlar oluşturabilir ve bunların güncel politik gelişmelerle bağını doğru kurabilirsek Avrupalı ilerici ve sosyalist güçlerin gündemine Türkiye'yi yeniden aldırmak mümkün olabilecektir.

2- Tribünal, sol grupları eylem birlikleri anlayışlarını sorgulamaya zorlamalıdır. Başlangıç adımları Devrimci İşçi tarafından atılmaya çalışılan ve daha sonra Türkiyeli ve Alman grupların içinde yer aldıkları bir platform tarafından sürdürülen Uluslararası Mahkeme çalışmaları bazı gruplar açısından olumlu bir gösterge olmuştur. Böyle olmakla birlikte, bir çok grubun, bu tür etkinlikleri sadece imzalarıyla destekleme mantığını hala terkedemedikleri de görülmektedir. Mahkeme çağrısını destekleyen gruplar sürece ve faaliyetlere ne kadar aktif katıldıklarını düşünmek durumundadırlar. Eylem birlikleri isim duyurma, örgüt adını propaganda etme şeklinde anlaşılamaz. Bu noktada Partizan'ın Tribünal sürecindeki tutumuna da kısaca değinmekte yarar vardır. İlk dönemlerdeki Tribünal toplantılarına katılan ve süreçte "aktif" şekilde yer alacağını açıklayan Partizan, bir süre sonra çalışmalara katılmamaya başlamıştır. ATİK adına Koordinasyon Komitesi'ne gönderilen ve demek istediği pek anlaşılamayan bir mektupta, kendilerinin Tribünal'i ancak "pasif" bir şekilde destekleyecekleri bildirilmiştir. Partizan, hem kendi tabanına, hem de Tribünal'i destekleyen diğer gruplara bu tutumunun mantıklı bir açıklamasını yapmalıdır. Hayat, demokratik muhtevalı eylem birliklerinde TKP-ML'yi TKP gerekçesine sıkısıkıya sarılmaktan vazgeçmeye zorlamaktadır. Partizanlı arkadaşlar, bu gerçeği görmek zorundadırlar.

3- İnsan Hakları ve Demokrasi Gecesi'ne katılımın yüksekliği ve gecedeki coşku, yurtdışında önemli bir devrimci potansiyelin varlığına bir kez daha işaret etmiştir. Bu potansiyelin sergilediği dağınıklığın bilinçli ve sistemli çabalarla giderilmesi halinde Türkiye emekçi halklarıyla dayanışma faaliyetleri giderek daha nitelikli bir düzeye yükselecektir. Bunun mümkün olduğu gece vesilesiyle bir kez daha ortaya çıkmıştır. Kendisine devrimciyim diyen herkes sorumlu davranarak bu potansiyelin kuvvet haline gelmesi için çaba harcamalıdır. Bunun yolu da Türkiye ile ilgili olarak kitlelerde varolan duyarlılığı somut politikalarla beslemek ve bu duyarlılığın doğru bir siyasal hedefe kazanılması için çaba harcamaktır.

SHP, 12 Eylül'e teslimiyetini bir kez daha gösterdi!

TRİBÜNAL çalışmaları ve 12 Eylül'le ilgili yargılama, SHP (Sosyal Demokrak Halkçı Parti)'nin izlediği siyasetin gerici karekterini de açığa çıkarması bakımından bir gösterge oldu. Tribünal'e karşı aldığı tutum, SHP'nin 12 Eylül Rejimi'ne teslimiyetini bir kez daha kanıtladı.

Bunun somut kanıtları şunlar oldu:

1- Koordinasyon Komitesi, çeşitli kuruluşlara olduğu gibi Avrupa'daki bazı sosyal demokrat partilere de jüri'de yer almaları için çağrıda bulundu. Bu partilerden birisi de Avusturya Sosyal Demokrat Partisi idi. Bu partinin eski başkanı ve yine Avusturya eski başbakanı Bruno Kreiski, jüri'de yer alması isteğiyle Tribünala çağrıldı. Avusturya Sosyal Demokrat Partisi bu konuda ne düşündüklerini öğrenmek için SHP'ye bir maktup yazdı. SHP yönetimi, mektuba verdiği cevapta "12 Eylül Rejimi'ne Karşı Uluslararası Mahkeme"yi herhangi bir sosyal demokrat partinin desteklemesinin yanlış olacağı, SHP'nin bu girişimi onaylamadığı" bildiriliyordu. Avusturya Sosyal Demokrat Partisi SHP'den gelen bu mektup üzerine Tribünal çalışmalarına katılmama kararı alıyordu. (Alman Sosyal Demokrat Partisi ise jüri'ye temsilci göndererek Tribünali destekledi.)

2- 10 Aralık akşamı düzenlenen "İnsan Hakları ve Demokrasi Gecesi"ne SHP'den 3 milletvekili çağrılıydı. Bu milletvekilleri, çağrıyı kabul ederek Almanya'ya gelmeye hazırlanıyorlardı. 7 Aralık günü SHP Genel Başkanı Erdal İnönü bu milletvekillerini makamına çağırarak, Köln'deki geceye katılmamalarını, şayet katılırlarsa dönüşte partiden ihraç edileceklerini söyledi. Bunun üzerine SHP milletvekilleri, İnsan Hakları ve Demokrasi Gecesi'ne katılmaktan vazgeçtiler.

Bu iki kanıtın açığa çıkardığı gerçek şudur: SHP, kendisi 12 Eylül Rejimi'ne karşı bir tavır almadığı gibi başkalarının aldığı tavırları da geçersiz kılmaya çalışan, böylece emekçi halklarımızın faşizme karşı mücadelesini sabote etmeye kalkışan bir çizgi izlemektedir. Bu çizginin demokratlıkla hiçbir ilişkisi yoktur ve olamaz.

larının ihlalidir. Türk hükümeti 1949 Cenevre Anlaşması tarafından yasaklanan sürgün politikasına da sık sık başvurmaktadır.

- ABD ile Almanya'nın da içinde yer aldığı bir çok ülke, 12 Eylül politikalarının başarılı uygulanmasına yarıyan yardımlarını esirgemediler. Söz konusu baskı araçlarının sağlamlaştırılmasında bu yardımların çok önemli rolü olmuştur. Türkiye ile ABD ve F. Almanya'nın polis işbirliği olmasaydı, polisin Türkiye'deki terörü bu boyutlara ulaşamıyacaktı.

JÜRİ şu görüştedirki, halkı, polis ve askeri operasyonlarla mahvedenler kadar onlara silah temin edenler ve onları eğitenler de suçludurlar. Burada yargılananlar arasında, yurtdışında bulunan Türk vatandaşlarına siyasi hakları yasaklayan ya da sınırlayan uygulamalar ve siyasi karşıtları koğuşturan işbirlikleri de bulunmaktadır. Avrupa topluluğu için bağlayıcı bir iltica kanunu çıkartma girişimleri ile iltica hakkının yokedilmesini mahkum ediyoruz.

● Jüri, Türkiye'deki baskıcı-otoriter rejime karşı ve onun anti-demokratik politikalarına karşı mücadeleyi meşru görmekte ve kendi kaderini belirleme ve halkların demokrasi hakkı doğrultusundaki bu mücadeleyi desteklemektedir. Jüri mahkemenin sonucu olarak şunları talep etmektedir:

- Halkın üzerine bütün ağırlığıyla çöken 12 Eylül politikaları, adaleti ve hukuku iptal edilmelidir.

- Bir genel af ilan edilmeli, tüm siyasi tutuklular derhal serbest bırakılmalı, ölüm cezası kaldırılmalı, işkence, kötü muamele ve cezaevlerindeki insanlık dışı yaşam koşulları son bulmalıdır.

- Türkiye'de halkların kendi kaderlerini kendi tayin hakları tanınmalı, sürgün uygulamaları kesinlikle son bulmalıdır.

- İşkence ve katliamların sorumlusu olan hükümet ve devlet görevlileri, polis ve ordu mensupları ve bunların arasındaki güçler yargılanmalı ve cezalandırılmalıdır.

- Özgür siyasi ve sendikal örgütlenme ve faaliyet hakkı pratik olarak gerçekleştirilmelidir.

- Demokratik hükümetlerce yapılan davetiyeler sayesinde cunta önderleri ve üyelerine demokratik meşruiyet sağlanmamalıdır. Aksine bu kişiler her yerde ve her fırsatta insan hakları ihlalleri konusunda uyarılmalı ve Türkiye'nin uluslararasıanlaşmalara uyması sağlanmalıdır.

- Türkiye'de insan hakları kanıtlanır bir şekilde garanti altına alınıncaya kadar, Türkiye'nin Avrupa Topluluğu'na girişi ertelenmelidir.

- Türkiye'ye yapılan askeri yardımlara ve rejime verilen desteklere son verilmelidir.

Biz jüri üyeleri, tüm hükümetleri, tüm uluslararası ve yerel örgütleri, kişileri yukarda sayılan taleplerin gerçekleşmesi için çabalarını arttırmaya çağırıyoruz. Özellikle Federal Almanya hükümetini ve Alman makamlarını Almanya'da siyasi faaliyet yapan Türk ve Kürtlere karşı siyasal takip metodları uygulayarak v davalar açarak Türk rejimine verdiği destekten vazgeçmeye çağırıyor, bunu kendilerinden talep ediyoruz.

11 Aralık 1988, saat 13.00

Jüri Üyeleri:

Karola BLOCH (Yazar, Almanya)
Gerd PFISTERER (Rheinhausen Krupp fabrikasında işçi temsilcisi, Almanya)
Prof. Norman PAECH (Hamburg Ekonomi Politik Yüksek Okulu Profesörü)
Ellen OLMS (Alman Parlamentosu Yeşil Milletvekili)
Barbara KLAWITTER (Avukat, Cumhuriyetçi Avukatlar Birliği temcilcisi, Almanya)
Monika GANSEFORTH (Sosyal Demokrat Parti Milletvekili, Almanya)
Susanne RIEGER (3. Dünya Ülkeleriyle Dayanışma Örgüt ve İnsiyatifleri Federal Almanya Konferansı temsilcisi)
Jef ULBURGHS (Avrupa Parlamentosu üyesi, Belçika)
Zoey MOGKADI (Pan Afrikan Kongresi temsilcisi, Güney Afrika)
Auke IDZENGA (Milli Şeker İşçileri Sendikası delegesi, Filipinler)
Karam KHELLA (Yazar, Mısır)
Bahman NIRUMAND (Yazar, İran)
Hjördis LEVIN (Tarih bilimcisi, İsveç)
Iphigenia VOMVA (Yunan Parlamentosu üyesi Rula KAKLAMANAKIS adına tam yetkili)
George BELAVILAS (Yunan Sol Partisi)
Joost LAGENDIJK (Pasifist Sosyalist Partisi Uluslararası Sekreteri, Hollanda)
Christian SCHICKERT (Yeşil Parti, İsveç)
Hesse KARLSSON (Komünist Partisi, İsveç)

KARAR AYAKTA ALKIŞLANDI

İki gün süren yargılama sonunda jüri'nin ulaştığı sonuçlar, Wolkenburg Oteli salonunu dolduran kalabalık bir dinleyici grubu tarafından ayakta alkışlandı. Kararın okunması tamamlandıktan sonra hep birlikte "Yaşasın Uluslararası Dayanışma" sloganı atıldı.

Da ha sonra jüri'de yer alan Yunan ve İsveç heyetleri adına mesajlar okundu.

ANKARA'DA TUTUKLANAN 4 YUNANLI'NIN MESAJI

Jüri'de yer alan Yunan heyetinden George BELAVILAS, hem eski bir direnişçi, hem de Ankara'da Devrimci Yol Davası'nda pankart asmak iddiasıyla tutuklanan 4 Yunanlı'dan Nikos BELAVILAS'ın babasıydı. Aynı zamanda Yunan Sol Partisi'nin üyesi olan Georg BELAVILAS, konuşmasında halkların kardeşliğini vurguladıktan sonra Ankara Devrimci Yol Davası'nda pankart astıkları iddiasıyla tutuklanan 4 Yunanlı devrimcinin mesajını okudu.

KOORDİNASYON KOMİTESİ'NİN ÇAĞRISI

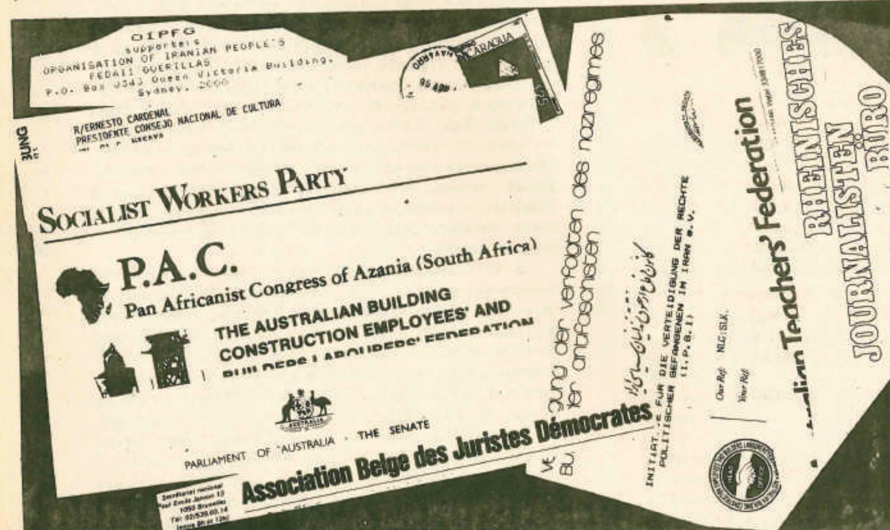
Belavilas'ın konuşması tamamlandıktan sonra 12 Eylül Rejimi'ne Karşı Uluslararası Mahkeme Koordinasyon Komitesi adına **Erol ÜNLÜ** kürsüye gelerek bir kapanış konuşması yaptı. Erol ÜNLÜ şunları söyledi:

"● Tribünal, 12 Eylül Darbesi'nin ve bu darbeyle oluşturulan rejimin politik ve ahlaki meşruiyetinin olmadığını bir kez daha kanıtlamıştır. Jüri'nin kararı, 12 Eylül'ün insanlığa karşı bir suç olduğunu belgeleriyle ortaya çıkarmıştır. Jüri'nin kararı 12 Eylül'ün bütün sonuclarıyla ve kurumlarıyla ortadan kaldırılmasını isteyen Türk ve Kürt halklarıyla devrimci-demokratik güçler için önemli bir politik ve moral destek ifade etmesi açısından da anlamlıdır.

● Tribünal calısmaları ve jüri'nin kararı, dünya halklarının Türk ve Kurt halklarıyla sıcak bir dayanışma örnegi olmuştur. Faşizm güçleri ve emperyalist güçler, Türkiye halklarının ve devrimci güçlerinin yalnız olmadıklarını görmek zorunda kalmıştır.

● 12 Eylül Rejimi'ne Karşı Uluslararası Mahkeme çalışmaları, uluslararası dayanışmanın anlamlı bir örneğidir. Biz Koordinasyon Komitesi olarak Türkiyeli devrimci-demokratik güçler olarak Tribünal vesilesiyle yeniden canlanan Türkiye dayanısma faaliyetlerinin giderek kalıcı hale getirilmesini ve kurumlastırılmasını yararlı görüyoruz. Bu yönde gereken her şeyi yapmaya hazırız.

● JÜRİ üyelerine, tanıklara ve Tribünal'i izleyen sizlere; Tribunal çalısmalarına katılıp destek veren Türkiyeli ve Alman kuruluşlara teşekkür ediyoruz. Jüri'den, verdiği kararın gereklerinin yerine getirilmesi için girişimlerde bulunmasını istiyoruz. Jüri, bu girişimlerinde bizleri yanında bulacaktır."

Tribunal'e mesaj gönderenler arasında Nikaragua Kültür Bakanı da vardı.

12 EYLÜL GÖRKEMLİ BİR GECEYLE MAHKUM EDİLDİ

10 Aralık akşamı Köln üniversitesi salonunda yapılan ınsan Hakları ve Demokrasi Gecesi'ne yaklaşık 5.000 kişi katıldı. Yer darlığı nedeniyle birçok kişinin ayakta izlemek zorunda kaldığı gece, 12 Eylül politikalarına karşı kitlesel bir tepkiyi ve öfkeyi dile getiriyordu. Saat 16'da başlayan gece ancak gece yarısı sona erdi. Gece, 81-82 yıllarında yapılan 12 Eylül protesto yürüyüşleri ve mitingleri kadar canlı ve coşkuluydu. Davetli oldukları ve katılacaklarını bildirdikleri halde son anda geceye gelmekten vazgeçen SHP milletvekilleri izleyiciler tarafından şiddetli bir şekilde protesto edildi.

12 EYLÜL'LE HESAPLAŞMADAN İLERIYE DOĞRU ADIM ATILAMAZ

İnsan Hakları ve Demokrasi Gecesi aşağıdaki açış konuşmasıyla başladı:

"DEĞERLİ KONUKLAR,
DOSTLAR,
KARDEŞLER...

Bugün 10 Aralık... İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin Birleşmiş Milletlerce kabul edilişinin 40. yılı. Dünyanın bir çok ülkesinde bu sözleşme gereğince temel hak ve özgürlükler güvence altına alınmıştır.

Türkiye ise bu sözleşmeyi imzalamış olmasına rağmen temel hak ve özgürlüklerin sürekli ihlal edildiği, kitlelerin yasak zinciri altında tutulduğu bir ülkedir. Özellikle 12 Eylül'den sonra yapılan siyasi ve yasal düzenlemeler, halkı düşman gören bir felsefenin ürünü olarak kalıcı hale getirilmeye çalışılmaktadır.

12 Eylül tarihinin anlamını halklarımız ve bizler yakından bilmekteyiz. 12 Eylül; halka ve emekçilere, iyiye ve güzele ait ne varsa bunları asker postalı altında ezme girişimidir. 12 Eylül, emperyalizmin ve tekellerin huzur ve güveni için milyonlarca insanın baskı ve zulümle susturulmak istenmesidir.

İşte işkenceler, işte idam ve katliamlar, işte toplu tutuklamalar, işte Kürt halkına uygulanan zulüm...

KARDEŞLER,

Türkiye'deki durum apaçık ortadayken Evren-Özal iktidarı büyük bir ikiyüzlülük örneği sergileyerek demokrasiden, AvrupaTopluluğu'naüye olmaktan söz ediyor. Başta Federal Almanya Cumhuriyeti olmak üzere büyük batılı devletler, ülkemizdeki ve Ortadoğu'daki askeri ve ekonomik çıkarları nedeniyle Türkiye'deki baskıcı-yasakçı düzeni destekliyor; Evren ve Özal'a kucak açmak için birbirleriyle yarışıyorlar. Dünya halkları ve işçi sınıfı, faşistlere kucak açanları asla affetmeyecektir.

DEĞERLİ KONUKLAR VE DOSTLAR,

Bazı haksızlıklar ve suçlar vardır ki, yıllar sonra açığa çıkar ve yargılanır. 12 Eylül'ün suçları daha ilk günlerde açığa çıktı. 12 Eylül'ün yargılanması için yılların geçmesini beklemeye gerek yoktur. 12 Eylül Rejimi hala suç işlemeye devam ediyor. 12 Eylül'ün bütün suçları ortada iken Türkiye egemen sınıfları ile batı ülkelerinin yöneticileri 12 Eylül'ü unutturmaya çalışıyorlar. Onlara göre 12 Eylül 8 yıl öncesine ait bir olay...

Oysa Türkiye ve T. Kürdistanı'nda yaşayanlar biliyorlar ki, 12 Eylül Rejimi hala devam ediyor. Emekçi halk güçlerimiz 12 Eylül'cülerin yargılanıp cezalandırılmasını istiyor. En azından, Yunanistan ve Arjantin'de olduğu gibi cuntacılardan hesap sorulmasını istiyor halklarımız...

Ne var ki, ne hükümet ne de muhalefet partilerinin böyle bir politikası yok. Bundan sonra da mevcut partilerin 12 Eylül'ü yargılayacaklarına dair herhangi bir işaret yok.

Böyle olunca 12 Eylül'ü yargılamak ve demokrasiyi kazanmak emekçi halk güçlerine düşen bir görev olmaktadır.

İşte biz, bu görevin yurtdışına düşen bölümünü yerine getirmeye çalışıyoruz.

Ve diyoruz ki, başta generaller ve suç ortakları olmak üzere, 12 Eylül'ün yapılışına ve kurumlaştırılmasına katılan herkesten hesap sorulmalıdır. Halka el kaldıranlar, emekçilere ve onların bir parçası olan devrimci-demokratik güçlere kurşun sıkanlar mutlaka cezalandırılmalıdır.

KARDEŞLER,

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda 8 yıldır yaşananlar gösteriyor ki, 12 Eylül'le hesaplaşmadan insan hakları, demokrasi ve sosyalizm yönünde adım atmak mümkün değildir. Her kim ki, aydınlık bir gelecek, özgür bir toplum ve demokratik bir düzen ister, 12 Eylül'le hesaplaşmak zorundadır.

Bugün Türkiye'ye baktığımızda bu hesaplaşmanın yavaş yavaş başladığını görüyoruz...

• *Yüksek Hakem Kurulu'nun ve devletin yasaklarını dinlemeden greve çıkan, sokaklara dökülen işçilerin eylemi; YÖK'ün ve polisin tehditlerine rağmen dernek kuran, yürüyüş yapan gençlerin hareketleri bir yönüyle 12 Eylül'le hesaplaşmaktır. Yine, gögüslerini gere gere Kürt olduklarını haykıranlar bir yönüyle 12 Eylül'le hesaplaşmaktadırlar. Cezaevlerinde ölümü göze alıp direnen tutuklu ve hükümlüler; evlatlarını yalnız bırakmayan analar, babalar, kardeşler ve ilerici güçler; Askeri Mahkemeler'de ve Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nde davalarını savunan politik tutuklular, bir yönüyle 12 Eylül'le hesaplaşmaktadırlar.*

İşte, Türkiye'nin geleceği bu hesaplaşmanın hayatın bütün alanlarını kucaklayıp genişlemesine bağlıdır. Biz, bunun başarılacağına inanıyoruz.

Ve bu inançla burada bir kere daha ilan ediyoruz ki, 12 Eylül döneminde kaybettiğimiz herşeyi, şehitlerimiz hariç kaybettiğimiz her şeyi söke söke geri alacağız.

Şehitlerimizi ise, işkencede, idam sehpalarında, sokak ortalarında ve dağlarda kalleşçe katledilen yiğitlerimizi ise kalplerimizde ve mücadelemizde yaşatacağız.

BUNUN İÇİN SÖZ VERİYORUZ!...
BUNUN İÇİN ANT İÇİYORUZ!...

KIRŞEHİR FİRARI:

HER ŞEYE RAĞMEN SPARTAKÜS OPERASYONU

Yıl 16 Temmuz 1986... 23 Politik tutsak arkadaşla kollarımızda kelepçeler, ayaklarımız oturduğumuz tahta kanepelere zincirli bir durumda Adana Cezaevinden bilmediğimiz bir yöne doğru yol alıyorduk. Silahlı jandarmaların gözleri üzerimizdeydi. Aramızda tartıştığımız tek konu nereye götürüldüğümüz idi. Herşey bizleri götürenler tarafından belirleniyordu. Yolda yemek, su, tuvalet gibi gereksinimlerimizi dile getiriyorduk fakat aldıran yoktu. Götürüldüğümüz arabanın arkasında ve önünde jipler ve komandolar dolu cemseler vardı. Yerleşme yerlerinden geçerken gözlerimizi kamyondan bozma cezaevi arabasının küçük deliklerinden dışarıya çeviriyorduk. İnsanlar merakla ve tedirginlik içinde bizlerin ne olduğumuzu anlamaya çalışıyorlardı.

Yolculuğumuz çok kötü geçse de bizler sevinç ve kıvanç içindeydik. Boyun eğdirip dize getirememişler, kimliklerimizi ve düşüncelerimizi inkar ettirememişlerdi. Çareyi bizi küçük gruplara bölüp Adana cezaevinden başka cezaevlerine sürgünde bulmuşlardı. Oysa 5-6 yıl önce ne kadar mutlu ve kararlıydılar." *Düzene başkaldırmak neymiş görecekler, onlara istediğimiz herşeyi yaptıracağız."* diye övünüyorlardı iktidar ve cezaevi yöneticileri.

Oysa bu mutlulukları uzun sürmedi. Bizleri dize getirmeye, boyun eğdirmeye yönelik her girişimlerinde inatçı bir direnişle karşılaştılar. Adana cezaevlerindeki devrimci tutsakları sindirememişlerdi. Sonuçta boyun eğen cezaevi idaresi oldu. Bizi küçük gruplar halinde başka cezaevlerine dağıtma yolunu seçtiler.

Her devrimci gibi bizlerde işkenceli sorgulara alındığımız ilk günden itibaren özgürlüğümüzün zorla ve gayrı meşru yollarla elimizden alınıp tutsak edildiğimizin, bunun karşısında ise bizden gaspedilen şeylerin yeniden kazanılması doğrultusunda mücadele etmemiz gerektiğinin bilincindeydik.

Askerlerin ve subayların bizden daha fazla yorgun düştükleri, daha fazla sinirli ve gergin oldukları bir yolculuktan sonra nihayet bir cezaevine geldik. Burası Kırşehir Cezaeviydi. Ne yolda, ne Adana cezaevinde buraya geleceğimiz bize söylenmemişti. Bu cezaevinde, bizden önce buraya yine sürgün olarak gönderilen iki sisaysi tutuklu vardı. Diğer tutukluların tamamı adi suçlardan yatıyorlardı.

Artık yeni bir cezaevindeydik, cezaevi yeniydi ama bizim kafamızda fikirler ve planlar eskiydi: Kaçmak... Günler ilerledikçe hemen herkesin kaçış yol ve yöntemleri konusunda kafa yorduğunu gördük. Tıpkı önceden bulunduğumuz cezaevinde olduğu gibi. Zamanla sohbetlerimizin tek konusu bu olmaya başladı. Bir kaç kişinin yararlanabileceği kaçış olanakları bulunmasına rağmen biz bunun üzerinde fazlaca durmuyorduk. Amacımız tüm siyasi tutukluların (toplam 20 kişi) birlikte kaçış imkanlarını yaratmaktı. Bu arada günler geçiyordu. 2 Arkadaşımız başka cezaevine gönderiliyor böylece sayımız 18'e düşüyordu. Bu 18 kişiden 10'u Devrimci Yol'cu, 2'si TİKB'lı, 1'i Partizan'lı, 1'i DK'lı, 1'i Acilci, 1'i Kawa'dan , 2'si de devrimci hareketleri araştıran arkadaşlardı. Biz Devrimci Yolcular olarak bizim kendi aramızda örgütsel birliğimiz ve bunun ifadesi olan platformumuz vardı. Ayrıca diğer siyasi hareketlerden (1 kişi bile olsalar) temsilcilerin yer aldığı bir platform da vardı. Bu platformda, cezaevindeki yaşantının düzeltilmesi, mücadelenin yürütülmesi ve diğer işlerin planlanması gibi sorun ve konular tartışılır ve kararlaştırılırdı.

Bu platformda kaçış yol ve yöntemlerine ilişkin defalarca tartiştık. Sonuçta oybirliğiyle planı yürürlüğe koymayı kararlaştırdık.

Ve 30 Mart günü koğuşun tuvalet taşını kaldırmayı başardık. Toprakla o gün karşılaştık. Bu günün bizim için ayrı bir önemi vardı. Bu tarih Kızıldere Direnişinin, Mahir Çayan ve arkadaşlarının öldürülüşlerinin yıldönümüydü. Biz kendi eylemimizi, Kızıldere'de yakılan isyan ateşine günümüz şartlarında mütevazi bir katkı olarak da değerlendiriyorduk. O akşam, Kızıldere Şehitleri için anma toplantısı yaptık, şiirler okuduk, saygı duruşunda bulunduk. Özetle eylem hazırlığına yüksek bir moralle başladık.

Kırşehir firarisi Devrimci Yol'cular cezaevleriyle dayanışma için Bremen'de açlık grevi yaptılar.

Birlikte olduğumuz arkadaşların çoğu 7- 8 yıldır cezaevinde bulundukları için değişik hastalıklara yakalanmışlardı. Bu durumun tünel kazma eyleminde zorluklar çıkarabileceğinden endişe ediyorduk. Fakat işe koyulunca endişemiz kendiliğinden ortadan kalktı. Sağlık durumu en kötü olan arkadaşın bile yapabileceği işler vardı. Sağlık durumlarımızı ve yeteneklerimizi gözönünde bulundurarak görev bölüşümü yaptık, çalışma grupları oluşturduk. Ayrımsız herkes bir görev üstlendi. Verimli ve uyumlu bir çalışma düzeni kurmak için gerekli herşeyi yapmaya çalıştık. Buna rağmen kazma faaliyetinin çok zor koşullarda yürütülmesinden ve yaşanılan stresten kaynaklanan sorunlar çıkıyordu. Ancak bunlar tünel çalışmalarına engel oluşturmayacak şekilde çözümleniyordu.

Her ekipte ideolojik- siyasi görüşü savunan insanlar olmasına rağmen birlikte iş yapmaktan doğan yakınlık ve güven, eylemin başarısına önemli bir katkı teşkil etmekteydi.Bunda devrimciler arasındaki ortak yanların öne çıkarılması anlayışının rol oynadığını burada hatırlatmamız gerekiyor.

Çalışmalar ilerledikçe zorluklar da artıyordu. Bir defa çalıştığımız toprak çok sertti, adeta kayaları yontuyor, taşları deliyor gibiydik. Öyleki, bu cezaevi yapılırken toprağın çok sert olması nedeniyle iki buldozer kepçesi kırılmış... Hem toprağın sert oluşu, hem de çıkan toprağın gizlenmesinin zor uluşu nedeniyle tünelin boyutlarını çok dar tutmak zorunda kaldık.

Bu arada, hem Kırşehir Cezaeviyle ilgili hem de diğer bazı cezaevlerindeki firarlarla ilgili basında çıkan bazı haberlerde çalışmalarımızı zorlaştırmaktaydı. Bulunduğumuz cezaevine dışardan tünel kazma girişiminin açığa çıktığı şeklinde gazetelerde ve televizyonda çıkan haberler üzerine cezaevi yönetiminin bütün dikkati bizim üzerimize çekildi. Aramalar sıklaştırıldı, gardiyanlar neredeyse bizimle yatar- kalkar oldular. Bir süre sonra Aydın'da, daha sonra Bursa'da ortaya çıkan tünel olayları güçlüklerimize yenilerini ekledi. Koğuşumuz akvaryuma, biz de akvaryum içindeki balıklara dönmüştük.

Sonuçta, koşullar birçok yönüyle aleyhimize olmasına rağmen 130 metrelik tünel çalışmasını 16 Eylül akşamı iki arkadaşımızın tel örgü dışına adım atmasıyla tamamlandı.Kendimizi o ana önceden hazırlamış olsak bile yinede çoğu idamlık olan bizlerin tünelden çıktığımız andaki heycanımızın, tanımı oldukça güç bir durumdur.

Dışarı çıktığımız anlarda yaptığımız ilk iş elbiselerimizi değiştirmek oldu. Elbiselerimiz çamurlu idi. Elbiselerimizi cezaevi yakınında değiştirmemizin nedeni, hükümetin tek tip elbise ile ilgili iddialarıydı. Bilindiği gibi 12 Eylül Hükümetleri, tek tip elbiseyi kaçışa engel olmak amacına bağlıyorlardı. Bizler tek tip elbiseyi giymemiş olmamıza rağmen kendi sivil elbiselerimizi tünelin çıkış yerine yakın bir yerde bilerek değiştirdik ki, hükümetin tek tip elbiseyle ilgili iddiaları bütün geçerliliğini yitirsin. Gerçekten de üzerimizde tek tip elbise olsa da durum yine değişmiyecekti. Yine kaçacak ve bu kez tek tip elbiseleri tünelin yakınında değiştirecektik.

Kırşehir Eylemi, başta tünel çalışması ve kaçış planı olmak üzere, yurt içinde barınma ve yurtdışına çıkış etaplarıyla yurtdışı, yurtiçi ve cezaevlerindeki devrimcilerin sağlıklı ve örgütlü ilişkilerinin olumlu bir örneği olmuştur. Devrimci Yolcu olmanın gereklerinin yerine getirilmesi bağlamında mekan farkının temel bir önem taşımadığı, bu eylemle bir kez daha anlaşılmış olmalıdır.

Eylemden sonra gerek Mersin'de gerek İstanbul'da Devrimci Yol'dan ve diğer gruplardan firarilerin yakalanmış olması içimizde burukluk yaratan bir olay olmuştur.Ancak her eylemde olduğu gibi Kırşehir Firarında da olumlu birçok yan olduğu gibi eksikliklerde olmuştur. Olayın örgütlenmesi ve planlanmasında farkedilemeyen eksikliklerin yanısıra bazı tesadüflerin varlığıda eylemi riske sokan faktörler olabilmektedir.

Kaçıştan sonra Devlet Güçleri, bazı cezaevi görevlilerini bize yardımcı oldukları şüphesiyle tutuklamıştır. Onlara göre, devrimciler içerden yardım alamadan bu tür eylemleri başaramazlar... Oysa biz içerden, yani cezaevi görevlilerinden hiçbir konuda yardım almadık. Buna gerek te yoktu.

Kırşehir Eylemi'nin diğer bir sonucu, hükümete siyasi tutuklu kelimesini kabul ettirmesi olmuştur. 12 Eylül Hükümeti, ilk kez bizim eylemimizle siyasi tutuklu kavramını kullanmaya başlamıştır. Önceleri Türkiye'de siyasi tutuklu yok diye açıklama yaparlarken eylemden sonra Hükümetin resmi açıklamasında *" Kırşehir'den 18 siyasi mahkum kaçtı."* ifadesi yer almıştır. Şüphesiz hükümetin bu konuda geri adım atmasının tek sebebi, Kırşehir Eylemi değildir. 8 yıldır cezaevlerinde ve mahkemelerde yürütülen mücadelenin ve direnişin etkisiyle devlet siyasi tutuklu gerçeğini fiilen kabul etmek zorunda kalmıştır Kırşehir firarı nihayet buna vesile olmuştur. Tünel kazmaya giren her ekibe *" haydi köleler, iş başına "* diyorduk.Bu yönlerden eyleme Spartaküs operasyonu adını verişimiz tam bir uygunluk taşıyordu. Zaman zaman kölelik yarışması yapıyorduk. En çok çalışana ödüller veriyorduk. Ödülümüz ise süt yada meyva oluyordu.Eylemden sonra devlet güçleri, ailelerimize ve devrimci kardeşlerimize yönelik amansız bir baskı kampanyası başlattı. Kuşkulandıkları çevreyi gözaltına alarak bizi tekrar yakalamak istediler. Mersin'de bir tesadüfün sonucu 4 Devrimci Yolcu'nun yakalanışı Devlet güçlerine moral verdi. Bunun üzerine operasyonlarını yoğunlaştırdılar. Tuzla olayı gösteriyorki, amaçları bizi canlı yakalamak değildi. Amaçları bizi katletmekti. Hatırlanacağı üzere, Kırşehir olayıyla ilgisi olmayan 4 kişi, Tuzla'da Kırşehir firarileri iddiasıyla araba içinde kurşuna dizilmişlerdi. Bizim ise gerçekleri kamuoyuna iletme olanaklarımız ülke içinde oldukça sınırlıydı. Devrimci Yolculara yönelik operasyonların sona ermesini sağlamak ve cezaevleri gerçeğiyle Kırşehir Eylemi hakkındaki çarpıtmaları kamuoyuna duyurma amacıyla zorunlu olarak yurtdışına çıktık.

Devrimci Yolcu olmanın bugün bize yüklediği görevler neyse, yurtdışında bulunduğumuz süre içerisinde bunları kararlıca yerine getireceğiz.

Kırşehir Firarisi Devrimci Yolcular

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ ANKARA ŞUBESİ

CEZAEVLERİ İLE DAYANIŞMA KAMPANYASI

Ülkemizin yıllardan beri süregelen utancı cezaevleri ve cezaevi koşulları 12 Eylül ile birlikte kamuoyunun önemli bir odağı durumuna geldi. Bu gelişme, yıllardır cezaevlerini toplumun gözünden kaçırma, unutturma, cezaevine kapatılan insanları her yönden yalıtma ve toplumdan koparma politikasının kırılmasında ciddi bir adımdır. Bugün, bu alandaki ilgi ve duyarlılığı sürdürme, cezaevlerinde bulunan insanlarımızla sıcak ve sürekli ilişki kurma görevi ile karşı karşıya bulunuyoruz.

Bir yandan İnsan Hakları Derneği olarak gündemde tuttuğumuz "Genel Af ve Ölüm Cezalarının Kaldırılması" istemimizin yaygınlaştırılması ve sonuca ulaştırılması için çalışırken, diğer yandan cezaevlerindeki insanlık dışı koşulların ve uygulamaların kısa bir süre içerisinde ortadan kalkmayacağının bilinciyle, cezaevlerindeki insanlarımıza ve haklarına sayıp çıkmak, insanca bir yaşam ortamına kavuşturulmaları mücalesini vermek zorundayız.

Cezaevlerinde insanlık onurunu yokètmeye çalışan uygulamalar olmasına karşın, insanlar onurlarını koruma mücadelesi veriyorlar, vermektedirler. Bu uygulamaların bir bölümünü küçültücü ve onur kırıcı nitelikte tek-tip elbise giyme zorunluluğu, dayak, işkence, hücre cezası, infaz yakma v.b. oluşturmaktadır. Bunlar, kamuoyunun duyarlı olduğu, tepki duyduğu, ortadan kaldırılması için bugün hep birlikte mücadele ettiğimiz, utanç verici şiddet ve baskı uygulamalarıdır.

Her yönden insanca ve sağlıklı yaşam koşullarına aykırı cezaevi ortamı, görüş sürelerinin ve mektuplaşmanın kısıtlanması, kitap ve dergi almama, sağlık sorunlarına sırt çevirme v.b. biçimde dış dünya ile iletişimin kesilmesi, savunma için gerekli en temel gereksinimlerin karşılanmaması ve engellenmesi uygulamaların diğer bir bölümünü oluşturmaktadır.

Bizler, cezaevlerinde, kişinin özgürlüğünden yoksun bırakılması yetmiyormuş gibi, insanlık dışı bir takım uygulamalara girişilmesine ve tüm kısıtlamalara karşı çıkıyoruz. Bu duyarlılığı tüm topluma yaymak ve cezaevlerindeki baskı ve işkenceleri teşhir etmek amacıyla bir dizi etkinlikler sürdürüyoruz. Cezaevlerindeki koşulların iyileştirilmesi ve insanlık dışı uygulamaların ortadan kaldırılması yönünde sürdürmekte olduğumuz etkinliklere bir yenisini ekliyor ve CEZAEVLERİ İLE DAYANIŞMA KAMPANYASI'nı başlatmış bulunuyoruz.

CEZAEVLERİYLE DAYANIŞMA KAMPANYASI, cezaevlerinde bulunan insanlarımızın dışarıyla iletişimlerinin ve ilişkilerinin sağlanmasına, bilgi edinme ve kültürel etkinliklerde bulunma, giyecek, sağlık, beslenme, mektuplaşma, yayın v.b. maddi ve manevi gereksinimlerini karşılamaya yardımcı çalışmaları içeriyor. Bu çalışmaların İnsan Hakları Derneği Ankara Şubesi öncülüğünde tüm demokrat kesimleri kucaklayacağını umuyoruz.

Kampanyamız, katılmak isteyen tüm kesimlerin ortak, özverili çabalarıyla gelişecek, olgunlaşacaktır. Bu nedenle, doğrudan şubemiz ile ilişki kurarak yapacağınız katkı ve destekleri bekliyoruz.

● *İHD Ankara Şubesinin kampanyasına katılmak isteyen okurlarımız, bağışlarını,* **BfG Hannover. Konto-Nr: 1521 140 400. BLZ: 250 101 11** *hesabına göndermelidirler. Bağışlar merkezi olarak iletilecektir.*

Devrimci İşçi

ÖRGÜTSEL SORUNLAR ÜZERİNE

Avrupa'da yaşayan Türkiyeli devrimciler, Devrimci Hareket yaratma çabalarına yurtdışı sürecinde katkıda bulunurken ülkedeki gelişmelerle yakından ilgilenmek ve ülkedeki devrimci gelişme ile canlı bir bağ kurmak, hem ondan etkilenmek, hem de olumlu katkılarıyla onu etkilemek durumundadır.

Buradan ülkemizdeki gelişmelere bir göz attığımızda; egemen güçlerin bütün bastırma ve sindirme girişimlerine rağmen, devrimci dinamiklerle yüklü bir toplumsal muhalefet varlığını sürdürmektedir. Güncel gelişmeler içinde bu muhalefet potansiyel varlığını her gün daha güçlü biçimlerde hissettirmektedir.

Yoğun faşist devlet terörü altında tarih sahnesinden indirilmek üzere topyekün yokedilmeye çalışılan devrimci güçler; egemen ablukayı parçalamak için hergün yeni mevziler elde etmekte ve fiili bir kuvvet olma yolunda adım adım ilerlemektedir.

Kısacası, planlı ve programlı yoğun faşist terör kampanyalarına ve en ince beyin yıkama yöntemlerine dayalı ideolojik bombardımana rağmen, devrimci dinamiklerin filizlenmesine aday önemli bir potansiyel güç varlığını korumayı bilmiştir. Bugün devrimci mücadeleye katılmaya aday küçümsenemez bir muhalefet gücü, hayatın değişik alanlarındaki mücadeleler içinde ortaya çıkmaktadır. Bu da Devrimci Hareket'in güçlenme kanallarının potansiyel varlığına işarettir. Devrimci mücadelenin avantaj hanesine kaydedilmesi gereken bu durum, sol'un ve devrimcilerin subjektif konumundan kaynaklanan ve bir türlü aşılamayan çeşitli zaafları nedeniyle gerektiği gibi değerlendirilememektedir.

Genelde sol'un, özelde devrimcilerin subjektif konumunda yer alan, yapay bölünmelerin ürettiği çok parçalı konumdan sıyrılarak anlamlı birlikler oluşturarak potansiyel gücü oranında etkili bir politik güç haline gelememesi, toplumsal muhalefeti en geniş biçimiyle yönlendirme yeteneğine sahip organik bir bütünlük ve birlik oluşturamaması, teorik kısırlık, ufuk darlığı ve çoğu zaman politika yapışta gösterilen olağanüstü beceriksizlik vs. gibi daha sayılabilecek yığınca zaaf devrimci mücadelenin önünde gelişmeyi frenleyici bir barikat oluşturmaktadır.

Bu nedenle, devrimci bir hareket yaratma süreci, aynı zamanda, devrimci güçlerin subjektif konumlarında yer alan zaaf ve olumsuzlukların aşılması mücadelesini içeren bir süreçtir de.

Yurtdışına gelen devrimciler, yalnızca devrimci değerlerin değil, aynı zamanda içinden geldikleri hareketlerin subjektif yapısında yeralan zaafların da taşıyıcılarıdır. Olumlu ve olumsuz yanlarıyla Türkiye'de yapılan devrimci üretimin bir benzeri yurtdışı gerçekliğinde yaratılmaya çalışılmıştır. Bu demektir ki, bir devrimci hareket yaratma sürecinin yurtdışı zeminine yüklediği görevler arasında, ülkeden buraya taşınan zaaflara ilaveten bura zemininden kaynaklanan zaaf ve olumsuzluklara karşı da sistemli ve planlı bir mücadele sürdürülecektir.

Toplumsal muhalefet içinde potansiyel anlamda gözlenen olumlu öğeler ile bu muhalefeti yönlendirip yönetecek devrimci bir önderliğin yokluğu arasındaki çelişmeyi, devrimci bir hareket yaratma sürecinde çözmek, yaşanan sürecin en temel görevlerinden biridir. Sürecin belirlenen bu ana hedefini yakalamak için yaşamın tüm mücadele alanlarında devrimci önderliğin nüvelerini yaratmak ve gündelik çalışma içinde devrimci ilişkileri geliştirip yetkinleştirecek bir çalışma düzeni kurmak gerekmektedir.

● ● ●

Yurtdışında ayrışma süreci boyunca yaşanan kargaşa ve dağınıklık ortamından çıkılmış ve belli bir mevzi tutturmuş olmakla beraber, hareketimizin subjektif yapısında yer alan ve yaşanan sürecin olumsuzluklarında beslenen zaaflar aşılabilmiş değildir. Ayrışma sürecinin ortaya çıkardığı büyük bir firenin yanısıra devrimci potansiyelin küçümsenemez bir bölümü devrimci düşüncenin belirlediği bir mevzide saf tutmayı başarmıştır. İdeolojik sorunlarında belli netleşmelere ulaşılmış ve özellikle dayanışma faaliyetlerinin sürdürülüşünde gücünü aşan bir performans gösterilmiştir. Ancak bütün bu olumlu gelişmelere rağmen, devrimci çalışmanın önünde engel oluşturan çeşitli zaaflar neredeyse yerleşik bir konum kazanarak sürmektedir. Devrimci güçlerin birliğini sağlama konusundaki çalışmalarda gevşeme ve gerileme eğilimleri gözlenmeye başlanmış ve kitleselleşme çerçevesinde sürdürülen çabalar yüzeysel bazı girişimlerin ötesine geçememiştir. Avrupa zemininin kendine ait sorunlarına karşı ise beklenen duyarlılık oluşturulamamıştır. Doğru devrimci düşünceleri savunmak ve sorunlara düşünsel planda açılımlar sunmak önemli olmakla beraber belirlenen politikaların hayata geçirilişinin yol ve yöntemleri örgütsel araçların niteliği de son derece önem taşımaktadır. Siyasi faaliyetin olduğu kadar kitlesel faaliyetin de kendine özgü kuralları ve farklı örgütsel biçimleri olacaktır. Devrimci çalışma, tüm toplumsal faaliyetleri kucaklama yeteneğine sahip, en dar ve sıkı örgütsel biçimlerden en geniş ve gevşek örgütsel biçimlere kadar zengin bir ilişki ağı yaratmak durumundadır. Tek düze biçimler altında biteviye tekrarlanan bir çalışma düzeniyle çalışmaları geliştirme ve ilerletmenin olanağı yoktur. Zengin ve çok yönlü çalışmalara yönelmek, bu çalışmaların gerekli kıldığı araçları ve ilişkileri yaratmak devrimcilerin politik becerisine bağlıdır. Bu anlamda hem siyasal görevlerin hem de demokratik plandaki görevlerin hakkıyla yerine getirilmesi doğru bir bakış, doğru bir çalışma tarzı ve örgütsel biçimlere sahip olmayı gerektirir.

DEVRİMCİ İŞÇİ açısından mevcut pratiğimiz değerlendirildiğinde özellikle çalışma tarzımızda ve buna bağlı olarak örgütsel ilişkilerimizde ciddi zaaflar görülür. Çalışma tarzı, politik pratiğin gerçekleşme biçimini **doğrudan etkiler. Bu nedenle de önemlidir.** Çalışma tarzına ilişkin analizlerde başvurulan kimi taktik görevler ve bunları ifade eden kavramlar vardır. Bu kavramlar aracılığıyla belli düşünceler kavramsallaştırılır. Bizlerin de zaman zaman başvurduğu kavramlar vardır. "*Siyasallaşma*" ve "*kitleselleşme*" çalışma tarzımıza ilişkin taktik görevlerin kavramsallaştırılmasını ifade etmektedir. Bugüne kadar bu kavramların içeriklerine ilişkin belli açılımlar yaptık ve belli başlı sorunları tartışmaya çalıştık. Bazen "kitleselleşme" kavramında ifade bulan görev ve sorunları, bazen de "siyasallaşma" kavramında ifade bulan görev ve sorunları ele aldık. Çalışma tarzımızda ikili bir yön oluşturan bu taktik görevlerden birine ait görüş ve önerilerin ötekisiyle karıştırılmaması gerektiğini her vesileyle vurguladık. "Kitleselleşme" ve "siyasallaşma" çerçevesinde ortaya çıkan görevlerin aynı süreçte birbirini tamamlayan ve bütünleyen görevler olarak kavranması gerektiği ancak bunların farklı türden ilişkilere ve örgütlenmelere ait kavramlar olduğu vurgulandı.

Yaşanan pratiğin sunduğu veriler ve somut duruma bakıldığında hala bir takım şeylerin yerli yerine oturmadığı görülüyor. Bu taktik görevlerden biri ele alındığında diğerine ait görevlerin gündem dışı edildiğine sıkça tanık olunmaktadır. Çalışma tarzında tek yanlılığa tekabül eden bu türden hatalı anlayış ve pratikler aşılmadıkça devrimci çalışmaların derinleşip yaygınlaşması düşünülemez.

"Kitleselleşme" ve "siyasallaşma" ya da kitleselleşme çalışmaları içinde siyasallaşmayı esas almak şeklindeki görevler bütünlüğü hala tek yanlı biçimlerden kurtulabilmiş değildir. Kitleselleşme bir nicel birikim yaratmak olarak tanımlanırsa; siyasallaşma, bu niceliksel birikim içinde belli bir niteliğin elde edilmesidir. Devrimci Hareket'in şiarlaştırdığı "geniş kitle çalışması içinde dar kadro çalışması esastır" sözü bu tesbitin bir başka ifadesidir. Demek ki, siyasallaşma ve kitleselleşme kavramlarında içeriklendirilen görevler birbirine karşıt şeyler değildir ve biri diğerinin yerine geçirilemez. Devrimci çalışma her iki düzeye ait olan görevlerin tam ve eksiksiz gerçekleşmesiyle, aynı süreçte birlikte yürütülmesiyle anlam ve biçim kazanır. Bir tarafın eksik gelişmesi öteki tarafın gelişmesini frenler ve engeller.

Kitleselleşme genel anlamda devrimci hareketin kitle hareketiyle ya da toplumsal muhalefet güçleriyle bağ kurması, bu muhalefeti devrimci amaçlar ve hedef doğrultusunda etkilemesi, yönlendirip yönetmesinin yol, yöntem ve organik biçimlerine ait sorunlarını içerir. Siyasallaşma ise; toplumun değişik alanlarında ve çeşitli biçimler altında süren sınıf mücadelesinin ön plana çıkardığı devrimci sınıf bilincine sahip ileri unsurlarıyla bağ kurmak, bunların siyasal eylemini birleştirip merkezileştirmenin ve ona örgütsel bir biçim kazandırmanın sorunlarını içerir.

Yurtdışı pratiğimizden örneklersek; ayrışma sürecinde devrimcilerin birliğini sağlamaya yönelik yürüttüğümüz çalışmalar ağırlıkla siyasallaşma kavramında ifade bulan görevlerdi. **Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği** sorunu etrafında yaptığımız açılımlar ise bütünüyle kitleselleşme çerçevesindeki görevlerimize ilişkindi. Bunlardan her biri ikili bir yöne sahip devrimci görevlerimizin yalnızca birer boyutuna ait açılımlardı. İkili bir karektere bürününen devrimci çalışmanın bütün taktik biçimleri aynı süreçte ve temel görev ekseninde ona tabi şekilde gerçekleştirilir. Bu nedenle, taktik görevlerden siyasallaşma kavramında ifade bulan görevler, kitleselleşme kapsamındaki görevlere göre ön planda yer alır ve temeldir. Her devrimcinin bilmesi gereken bu tesbitleri hatırlatmamızın nedenleri vardır.

Bu nedenlerden bazılarını bizzat yurtdışı pratiğimizden örneklemek mümkündür. Son bir kaç yıllık Devrimci İşçi sürecini ve yürüttüğümüz çalışma tarzını eleştirel bir değerlendirmeye tabi tuttuğumuzda tek yanlı çalışma ve ilişki biçimlerini aşamadığımızı saptarız. Ayrışma sürecinde, sıradan bazı demokratik görevleri yapmak için siyasal düzeyin en dar ilişki biçimlerini ilke edinerek hareket edildiğine, sıradan demokratik görevleri bile muhatabı olan en geniş kitlelerle birlikte örgütleme yerine yalnızca Devrimci Yol'cu olma kıstaslarına göre hareket edildiği durumlara sıkça rastlanmıştır. Devrimci çalışmayı yalnızca devrimcilerin dar plandaki siyasal-ideolojik birliğine indirgeyen ve kitle çalışmasının önemini kavrayamayan bu tek yanlı ve yüzeysel bakış sonuçta kaçınılmaz olarak kitlelerden koptuğu yerde işlevsiz hale gelmektedir.

Yine aynı şekilde, **Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği** sorunu konusunda yapılan açılımlardan hareketle siyasallaşma kapsamındaki görevleri gündeminden çıkartan, hatta bundan, devrimcilerin aralarındaki mevcut siyasi ilişkileri çözecek sıradan bir kitle örgütündeki ilişki düzeyine ve biçimine dönüştürmek gerektiğini anlayanlarımız bile olmuştur. Bu da devrimci görevlerimizin ikili yönünün henüz yeterince kavranamadığının göstergesidir.

Oysa ki, **Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği** etrafında yapılan açılımlar, devrimcilerin devrimci ilişkilerini dağıtmaları ve birimlerde yalnızca geniş demokrat ve ilerici güçlerle birlikte kitlesel örgüt biçimleri altında birleşmesiyle yetinmeleri gerektiğini önermiyordu. Söylenen, **devrimcilerin birliğini sağlamaya yönelik çabalar ile, devrimcileri kitlelerle birleştiren kitle çalışmalarını aynı süreçte ve birbirini besleyip tamamlayacak şekilde sürdürülmesiydi.** Elbette ki, bu ikili çalışma biçiminin belirleyici ve esaslı olanı devrimcilerin birliğini sağlamaya yönelenidir.

Bu nedenle, yer yer göze çarpan kimi hatalı eğilimlerin bertaraf edilmesini sağlamak ve doğru bir çalışma düzenini oturtmak ve böylece tek yanlı ve eksik biçimlerden kurtulmak devrimci çalışmanın ilerlemesinin ve gelişmesinin vazgeçilmez bir koşuludur.

● ● ●

Elbette ki, yurtdışında yaşayan devrimciler Türkiye devriminin sorunlarına olduğu kadar dünya ve yaşadıkları ülke sorunlarına karşı da duyarlı olacaklardır. Bir devrimci hareket yaratmanın yurtdışı zeminine yüklediği görevler ancak kendi içinde bütünlüklü bir bakışla kavranabilir. Bu görevler ne yalnızca devrimcilerin ideolojik-politik ve örgütsel birliğini sağlamaya yönelik görevlerdir; ne Türkiye devrimi ve emekçi halklarının mücadeleleriyle dayanışma görevleridir, ne de yabancıların sorunlarına bağlı ortaya çıkan görevlerdir. Bütün bu ve (burada değinilmeyen) benzeri görevleri, bütün karmaşıklığına rağmen bir program düzeyinde birleştirip bütünleyen bir bakışla ele almakla ve buna uygun bir çalışma düzeni kurmakla tek yanlı biçimlerden kurtulunabilir.

Bunun, yurtdışında yaşayan ve Devrimci İşçi bünyesinde çalışmalarını sürdüren Devrimci Yol'cular için somut anlamı şudur: Yurtdışında yaşayan devrimcilerin devrimci düşünceler etrafında en geniş birliğini sağ**lamak için gerekli çalışmalar sürdürülecektir. Yine bu çalışmaların yanısıra Türkiye emekçi halklarının mücadelesiyle dayanışma amacıyla ulus farkı gözetmeksizin en geniş güçleri harekete geçirmenin mücadelesi sürdürülecektir. Dayanışma görevlerinin** enternasyonal boyutunda ortaya çıkan görevlerini yerine getirmek için gerekli çalışmaları gündemine alacaktır. Avrupa'da bizlerin de bir parçasını oluşturduğumuz Yabancılar Sorunu etrafında ortaya çıkan problemlerin yabancıların lehine ve devrimci gelişmenin bir parçası olacak şekilde çözmek üzere ortaya çıkan tüm görev ve sorumluluklar yüklenilecek ve bunların gerekleri yerine getirilecektir.

Demek ki, yurtdışı zemini, devrimcilerin gündemine karmaşık görevler bütünlüğünü koymaktadır. Bu görevler tek bir düzlemde yer almıyor, her biri farklı türden toplumsal güçlere hitap ediyor ve farklı ilişki ve örgütsel biçimleri gündeme getiriyor. Ve bu görevler en genelde iki ana düzlemde yer alıyor.

A) Siyasal görevler: Devrimci güçlerin ideolojik-politik ve örgütsel birliğini sağlama amacına yönelik görevlerdir.

B) Demokratik görevler: Toplumsal muhalefetle bağ kurmak, bu muhalefeti etkileyip yönlendirmek ve onu örgütlü bir güç haline getirmektir. Bu konu çerçevesinde ortaya çıkan görevler, bunların çözümüne ilişkin perspektifler daha önce Devrimci İşçi'de çeşitli yönleriyle ele alınmış ve tartışılmıştır. Bu nedenle konuya ilişkin görevlerimizi burada yinelemeye gerek yoktur. Demokratik görevler kapsamında yer alan bu görevler uğruna mücadele aralıksız sürdürülecektir. Devrimci çalışmayı geniş yığınların kendi sorunları etrafındaki eylemlilik sürecinde gerçekleştirmek şeklindeki bakış açımız devrimcilerin önüne tüm ilerici ve demokrat kesimleri kapsayan güçlü ve etkili demokratik mücadele platformlarının oluşturulması görevini koyar.

Bu yazıda biz ağırlıkla devrimci güçlerin birliğini sağlamaya yönelik sorunlar üzerinde duracağız. **Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği** etrafındaki sorunlara değil, siyasal düzeyin sorunlarına ait soruların yanıtlarını vermeye çalışacağız.

Siyasal görevlere ilişkin olarak öncelikle kavranması gereken şudur; dağınıklık, örgütsüzlük ve kendiliğindenci eğilimlerin ağır baskısı altında yaşanan bir süreç, bilinçli, iradi ve örgütlü çabalar olmaksızın kendiliğinden aşılamaz. Bu tesbitin içerdiği görevlerin ne oranda kavrandığı ve ne oranda gereklerinin yerine getirildiği ayrı bir değerlendirme konusudur. Bu gerçekliğin, dönemin görev ve sorumluluklarını yerine getirmek için son derece duyarlı ve azimle ileri atılan kesimlerde bile henüz yeterince kavranamadığı bir başka gerçekliktir. Bu da, devrimci saflarda mevcut zaafların aşılması için derinliği ve sağlam düzeyi yakalayabilen bir ideolojik-politik çalışmanın önemini bize hatırlatıyor ve bunu ertelenemez bir görev olarak önümüze koyuyor. Yenilgi, kargaşa ve dağınıklık dönemlerinde devrimcilerin gündeminin birinci maddesinde ideolojik-politik çalışma yeralır. Diğer görevler bu çalışmaya bağlı olarak yerine getirilir, ideolojik-politik çalışmayı, yaşanan sürecin özgül görevlerini çözme ve yerine getirmenin bir aracı haline getirmek ve böylece teorinin canlı hayatla bağını kurmak devrimci bakışın bir gereğidir.

Her süreç, kendi özgünlüğüne bağlı olarak belli görevleri ön plana çıkartır ve bunlar, temel görev kapsamındaki çalışmalar üzerinde belirleyici bir konum elde ederler. Başka bir deyişle, pek çok sorunun çözümü ve görevlerin gerçekleşmesi öncelikle ön plana çıkan görevlerce belirlenir. Bu anlamda, yaşanan sürecin özgünlükleriyle kavranması ve devrimci mücadele gündeminin doğru tesbiti son derece önemlidir. Örneğin, sürecin ön plana çıkarttığı ana görev halkasını kavrayarak yakalamak ve bütün enerjiyle bunun gereklerini yerine getirmek gerekirken devrimci gündemin ancak ikincil planında kalan kimi görevlerine tek yanlı sarılmak ve sürecin temel sorunlarını orada aşmaya çalışmak ya da böyle bir gündem önermek bu dönemin gözlenen saplantılarından biridir.

Yaşanan sürecin devrimci mücadele için taşıdığı önemi gözönüne getirdiğimizde şu tesbiti kolayca yapmak mümkündür. Devrimci Hareket'in merkezi bütünlüğünün dağıtıldığı, yalnızca dağınık bir potansiyel halinde varolduğu ve bu nedenle de devrimci misyonunu yerine getiremez hale geldiği bugünkü koşullarda devrimcilerin temel görevi Devrimci Hareketi yeniden yaratmaktır. Devrimci bir hareketi yaratma mücadelesinin merkezinde ise devrimcilerin –öncülerin– ideolojik, politik ve örgütsel birliğini sağlayacak çalışmalar yeralır. İdeolojik çalışma yaparak devrimci düşünceler üzerinde açıklık sağlamak, hareketin politikasını belirlemek ve hayatın değişik alanlarındaki mücadelelerin yönetimini merkezileştirmek bu çalışmaların başlıcalarıdır. Bu çalışmaları etkin ve sonuç alıcı bir yönde yapmadan ve hatta daha da kötüsü bu görevleri büyük oranda belirsiz bir geleceğe erteleyerek yalnızca çeşitli demokratik mevzilerde belli kitle çalışmalarıyla yetinmek gibi devrimci mücadele gündeminin tali yönlerine sarılmakla yukarıda belirttiğimiz sürecin temel görevleri hiç bir şekilde yerine getirilemez. Bilinç ve kavrayış yetersizliğinin yanısıra dönemin güçlükleri nedeniyle de bazı kesimlerin bu saplantıları günlük politika haline getirdiği bilinmektedir.

● ● ●

Gerek ülkede, gerekse –daha örgütlü bir görünüm arzetse bile– yurtdışında siyasi bir oluşumun ve ona bağlı bilinçli, iradi ve örgütlü çalışma biçiminin sürekli ertelenmesi devrim-

»

YABANCILARIN DEMOKRATİK KİTLESEL BİRLİĞİ HAKKINDA

Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği ile ilgili bir tartışmanın canlı bir şekilde sürmesi ve bunun çeşitli bölge ve birimlerdeki arkadaşlara dergı vasıtasıyla iletilmesi tartışmayı netleştireceği gibi, konu hakkında kafalarımızda şekillenen soru işaretlerinin çözümüne katkıda bulunacaktır. Bölgemiz özgülünü göz ününde tutup bazı sorunlara kısa bir şekilde değinerek bu tartışma sürecine katılmayı düşündük.

A. B. C siyasi guruplarını da içerisinde barındırabilen, kendilerini herhangi bir siyasi gurup içerisinde konumlandırmayıp fakat diğer yandan kendilerini, ilerici, devrimci ve demokrat saflarda tanımlayan daha geniş kitlelerinde içerisinde bulunduğu düzenli bir organizasyonun yaratılmaşı, bunun kendisini Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği veya Platformu şeklinde sunması son derece yararlı olacaktır. Yabancıların ve Göçmenlerin yabancı olduklarından dolayı içerisinde bulundukları ekonomik ve sosyal sorunların çözümünde büyük rol oynayacağı gibi, solun kendi arasında moleküller gibi parçalanmasını engelleyip, anti-faşist, anti-emperyalist ve ırkçı saldırılara karşı güçlü bir mücadelenin geliştirilmesine hizmet edecektir.

Y. D. K. B iki farklı toplumsal konumda ele alındığında, yurtdışı ve Türkiye özgülüne ait sorunlarımızı ve görevlerimizi kapsamaktadır. Bizler sorunu yurtdışı gerçekliğini göz önüne alarak incelediğimiz zaman, dil ve kültür gibi vs. problemlerin varlığından dolayı sorun önce Türkiye'lilerin biraraya getirilmesi olarak kavramanın doğru olacağı gibi, salt Türkiye'lilerin bir araya getirilmesi olarak ele alınıp, Türkiye'lilerle sınırlandırılmasıda eksik olacaktır. Çünkü Türkiye'liler bulundukları ülkelde Y. D. K. B. zincirinin sadece bir halkasını meydana getirmektedirler. Bu demektir ki, bizim dışımızda kalan konumları itibariyle bizden pek farklı olmayan fakat toplumsal problemlerin çözümünü amaçlıyan İtalyan, İspanyol, Şili, Fas, Cezayir ve Tunus gibi ülkelerin işçilerinin ve gençliğinde şu veya bu şekilde yer aldığı bir örgütlülüğün yaratılması, bunların demokratik platformunun oluşturulması daha da yararlı hale gelecektir.

Bunlardan bazılarının durumu itibarıyla farklı alanlarda olmalarına rağmen (örneğin: İtalya ve İspanya'nın Avrupa Topluluğu üyesi olduklarından, vize sorunu, iş bulma kolaylığı, kültür, vs. gibi sorunlar ele alındığında, Avrupa Topluluğu dışında kalan ülkelerin işçilerinden daha az saldırılara maruz kalmaktadırlar.) bu ülkelerin işçi ve gençlik kesiminin Y. D. K. B. içerisinde örgütlenmeyeceği anlamına gelmez. Kaldıki bu ülkelerin çoğunun kendi aralarında her kesimden insanların kendisini içinde bulabileceği demokratik örgütlenmeleri mevcuttur. Bizlere düşen görev, yabancı ülkelerin demokratiR kitle örgütleriyle sağlıklı ilişkileri geliştirmek olmalıdır. Bu ilişkiler çeşitli bölgelerde veya birimlerde birkaç kişinin sırtına yüklenmiştir, bununla sınırlandırılmamalı ve bu sorun aşılmalıdır.

Evet, yurtdışında gerçekleştireceğimiz bu sağlıklı ilişkilerle buranın somutunda gündeme gelen problemlere ilişkin daha düzenli mücadele şekilleri sergileyerek başarı sağlanabilir. Buradaki ortak mücadele biçimi dönem dönem kendisini farklı konularda dayatabilir, örneğin: seçme ve seçilme hakkı, yabancı işçi çocuklarının eğitim ve öğretim sorunu, yabancı düşmanlığı vs. gibi problemlerle mücadele sadece Türkiye'lilerle değil aynı zamanda yukarıda belirttiğimiz ülkelerin işçilerininde şu veya bu şekilde içerisinde bulunduğu düzenli bir organizasyonla mümkün olacaktır...

Amaç, yabancıların akademik-demokratik, sosyal ve ekonomik haklarına yönelik herhangi bir saldırı gündeme geldiği zaman bütün dikkatleri o alana çekebilmek ve güçlü bir kamuoyu oluşturarak saldırıyı etkisiz hale getirmektir. Türkiye'liler açısından durum somut olarak ortadadır, mevcut siyasi yapılanmalar henüz böylesi saldırıları frenliyecek ve bunlara karşı düzenli alternatifler oluşturabilecek kapasitede değildir.

Avrupa genelinde göçmen işçi derneklerini incelediğimiz zaman, (Bazı bölgelerdeki düzenli çalışmaların dışında) hemen hemen hepsinin ortak yanları ve şikayetler olarak derneklerin kitlelerden koptuğu şeklinde gündeme gelmektedir. Bununla birlikte çeşitli bölgelerde faaliyet gösteren çizgı dernekleri sadece üç-beş kişilik bir grubun faaliyet alanına dönüşerek deyim yerindeyse bitkisel hayata girmiştir. Birçok bölgede dernekler yerini kahvelere bırakmış, bir başka yerde ise yersiz ve yurtsuzları barındıran pansiyonlar şekline gelmiştir. Politik faaliyet hemen hemen yok denecek kadar azdır. Durum böyle olmasına rağmen, sol saflarda eski hastalıklar hala devam etmekte, yapılan en basit bir çalışmanın altına sadece kendi haraketinin damgasını vurma, derneklere şu veya bu şekilde kendi sorunlarına çözüm aramak için gelen sıradan kişilere ve demokrat unsurlara, kendi hareketinin sempatizanı yada militanı gözüyle bakma gibi buna benzer birçok nedenler derneklerin ileriye dönük faaliyet alanını daraltmakta, gelişip güçlenmesinin önünde engel teşkil etmektedir.

Tabiki bunun nedeni, buna benzer birim ve bölgelerde kitlelerle bağ kurmanın koşullarının yaratılamaması ve onların ekonomik-demokratik istem ve taleplerinin tesbit edilememesi, bu sorunlara çözüm getirilememesi, döneme ilişkin sağlıklı politikaların üretilememesinden kaynaklanmaktadır. Kaldı ki bunlar aşılamayacak sorunlar değildir. Fakat bu sorunları küçümseyerek basite indirgemek ve çözümü doğrultusunda gerekli duyarlılığı göstermemek yanlıştır. Atılacak sağlıklı adımlar böylesi problemleri ortadan kaldıracağı gibi,yabancıların-göçmenlerin her konuda kendilerinin rahatlıkla karar verebilecekleri, söz ve yetki sahibi olabilecekleri demokratik kitlesel birliğin ön koşulları da yaratılmış olacaktır.

Bu nedenle örneğin göçmen işçilerin bulunduğu bütün ülkelerde ve şehirlerde şartların elverdiği ölçüde yabancılara ait " **Uluslararası Kültür Merkezleri**"nin kurulması önerilebilinir. (Bazı bölgelerde şimdiye kadar kültür merkezleri adı altında kurulan odaklar belli siyasi hareketlerin güdümünde olduklarından dolayı gerçek anlamda görevlerin yerine getirememektedir.) Kurulması gereken bu "**Ululslararası Kültür Merkezleri**"nde çeşitli ülkeleri temsil eden dört veya beş kişilik çalışma gurupları görev almalıdır.

Her ülkeye ait çalışma gurupları o ülkenin siyasi organizasyonları tarafından tesbit edilmelidir. Kültür Merkezleri ; toplantı, eğlence, dil kursları vb. aktiviteleri yürüteceği gibi, çeşitli ulusların kendi gelenek ve göreneklerini de sergilemeye elverişli olmalıdır. Ancak böylesi bir örgütlenmenin yaratılmasıyla göçmenlerin-yabancıların birliği dolayısıyla kendi sorunlarına karşı daha duyarlı hale getirilmesi sağlanır.

Y. D. K. B çeşitli ülkelerde ve bölgelerde tartışılırken geçmişte mevcut olan sol siyasi yapılanmaların bir araya gelmesi şeklinde kavranılmamalıdır. İlk etapta mümkün olduğu kadar bu yapılanmaların da içerisinde bulunduğu bir tartışma süreci devam ettirilerek, daha geniş kitlelere ve yığınlara ulaşmakta sıçrama noktası olmalıdır. Y. D. K. B demokratik muhtevalı bir birlikteliktir, siyasi birlik değildir, salt Türkiye'li sol hareketlerin bir araya gelmesiyle Y. D. K. B oluşturulamaz. Diğer yandan böylesi demokratik bir birliğin çalışma tarzı, mücadele anlayışı, örgütlenme şekli vs. gibi konular bilince çıkartılarak, sosyal-siyasal ve kültürel yönleriyle tartışılıp uygulanmaya hazır hale getirilmelidir. Demokratik alanın görevlerini siyasi alana taşıyarak, siyasi alanın araçlarıyla olayı çözmeye çalışmak yada müdahale etmek yanlıştır.

İşte bizim burada önemini belirtmeye çalıştığımız mücadelenin bir diğer halkasını da Türkiye gerçeği kapsamaktadır. Öyle dönemler gelebilirki, yurtdışı gerçeğinin dayattığı problemlerin çözümü doğrultusunda gündeme gelen ortak eylemlilikler Türkiye'yi direk bağlamayabilir. Veya bir başka şekilde ifade edersek , dönem dönem Avrupa zemininde gündeme gelen sorunlar ana-Türkiye zeminindeki sorunlar tali plana düşebilir, yada tersi de olabilir. Bu durum dayanışma hareketinin çalışmalarını engelliyecek tarzda olmamalıdır. Yani burada asıl amaç,yurtdışı zemininde yaratılan dayanışma hareketi, bir yandan buranın ekonomik-demokratik mücadelesine yönelik görevlerini yerine getirirken, diğer yandan gelişen bu mücadeleyi Türkiye ve Kürdistan halklarının sınıflar mücadelesine kanalize edip gelişen devrimci hareketle dayanışmayı sağlamaktır.

Dayanışma sadece; cezaevlerine maddi yardım, açlık grevleri şeklinde olmamalı. Yada Avrupa'nın Almanya'sında Türkiye'deki x hareketiyle dayanışmak için yapılan radikal eylemler vs. şeklinde de kavranılmamalıdır. Tabiki bunları küçümsemiyoruz, kaldı ki dönem dönem böylesi eylemler de kaçınılmaz olarak kendisini dayatabilir. Fakat burada açıklamaya çalıştığımız asıl önemli mesele, 12 Eylül 1980 Darbesi'nden sonra Türkiye'deki sol yapılanmaların büyük bir bölümünün Avrupa alanına taşınması, sekiz yıllık bir sürenin geçmesine rağmen (bazı çürümelerin ve yozlaşmaların dışında) hala varlığını sürdüren güçlü bir potansiyel mevcuttur. Yapılması gereken şey bunların demokratik bir platformda bir araya getirilerek güçlü dinamiklerin oluşmasını sağlayıp, Türkiye ve Kürdistan Halkları'yla dayanışmada demokratik mücadelenin en etkili araçları seferber edilmelidir.

Avrupa alanındaki siyasi faaliyetler bir tek merkezden idare edilerek, Türkiye'deki en önemli sorunlar tesbit edilerek kamuoyunun gündemine getirilmelidir.Gündemin daima burjuvazi tarafından saptanmasına olanak verilmemelidir. Diğer taraftan Avrupa kamuoyunun dikkatlerini çekebilmek için bu önemli sorunlar çeşitli dillere çevrilip dosyalanarak; demokrat avukat ve yargıçlara, kiliselere ve hümanist yapılanmalara, çeşitli parti ve sendikalara, Avrupa Parlementosu, İnsan Hakları Komisyonu vb. gibi yaptırım gücü yüksek olan çeşitli kurum ve kuruluşlara Türkiye'deki gelişmeler hakkında sürekli informasyon vermek, bununla da kalmayıp bu kişiler ve kuruluşlar aracılığıyla 12 Eylül ideolojisi ve onun bir devamı olan Özal hükümeti üzerinde siyasi ve ekonomik baskı kurmak, insan haklarını kısıtlayan ,kişi hak ve hürriyetini ayaklar altına alan gerici icraatlarını ve 82 Anayasasını mahkum etmek olmalıdır.

Dolayısıyla bu ilişkilerin sürekliliği bizlerin uluslararası sosyalist devrimcilerle daha sağlıklı ilişkiler geliştirmemize hizmet edecektir. Ancak böylesi bir çalışma Türkiye ve Kürdistan Halklarıyla dayanışmayı canlı tutacağı gibi Avrupa zeminindeki Türkiye'li devrimcilerin Türkiye'ye yönelik mücadelelerinin bir parçasını oluşturacaktır.

Belçika'dan bir
D.İ. Okuru

««

ci çalışma anlayışı ile bağdaşmayan hatalı eğilimlerin yerleşmesine ve kalıcı bir biçim kazanmasına yolaçıyor. Tek tek bireylerin çabalarını kollektif bir çaba halinde birleştirip uyumlulaştırmayan ve ana hedefe yöneltmeyen, örgütsüz ya da dağınık düzen çalışmaların uzun bir sürece yayılması, sonuçta örgütsel kollektif çalışma bilincini geriletiyor ve zayıflatıyor.

Bugün devrimci saflarda devrimci demokrasi ve disiplin anlayışıyla bağdaşmayan anlayışlar hayli yaygındır. Bu anlayışlar çalışmaların devrimci bir öz ve biçim kazanmasının önünde büyük bir engeldir. Her devrimci süreç hem kendi demokrasisini hem de o demokrasiyi anlamlı ve etkili bir şekilde yaşayabilir hale getiren kendi disiplinini yaratabilmelidir. Bunlardan birinin eksik olması halinde ötekinin gelişme şansı da olmaz. Disiplinsizlik, devrimci demokrasiyi kargaşaya veya anarşizme kadar sürükleyebilir. Demokrasi eksikliği ya da yokluğu ise disiplini köleleştirmenin aracına dönüştürebiliyor. O halde bünyesinde en geniş ve yaygın demokratik süreçlere olduğu kadar, devrimci disiplini sağlayan süreçlere de yer veren bir ilişki tarzını ve ona uygun örgütsel mekanizmaları yaratmak kaçınılmazdır.

Gizli çalışma koşullarında mükemmel işleyen demokratik süreçlerin yaşanması elbetteki güçtür. Bu koşullarda tam demokratikleşme ve buna bağlı seçim ilkesi, legalizmin batağına sürüklenmeyi getirebilir. Ancak politik özgürlük koşullarında tam ve mükemmel biçimler alan bir demokratikleşme yaşanabilir.

Avrupa'da koşulların bu açıdan, Türkiye'den hayli farklı olduğu herkesin malumudur. Bu farklılık, bizlere çalışma ve örgütlenme faaliyetlerimizde tam olmasa bile önemli ölçüde demokratik bir işleyişe olanak tanımaktadır. Dolayısıyla, başıbozukluğa, boşverciliğe, sorumsuzluğa izin vermeyen bir demokratik işleyişi, yine bürokratizme, emir-komuta ilişkisine ve merkezi kararlara körce uymak anlamına gelmeyen bir disiplin anlayışına sahip devrimci bir yapılanma hedeflenmeli ve onun nüveleri bugünkü çalışmalarımızda oluşturulabilmelidir. Devrimci bir yapılanmanın, bugünden sürdürdüğümüz çabalar içinde meydana getirilecek devrimci birikimin üzerinde yükseleceği bir veri olarak benimsenmelidir.

Herkesi ve her organı bağlayan örgütsel kurallar olmadan, o örgütlenme için ne demokrasi ne de disiplini yaşatmak ve kökleştirmek mümkündür. Çalışmalarımızda ve kendi devrimci ilişkilerimizde bu kuralları kesin hatlarıyla belirlemek ve bilince yerleştirmek ve giderek onları yerleşik davranış biçimine dönüştürmek aynı zamanda yaşam çizgisinde burjuva toplumundan kopuşmanın bir gereğidir.

Bu açılımlardan hareketle: **birincisi** ülkede devrimci hareket yaratma çabalarından kopuk ve ondan bağımsız bir siyasal yapılanma önerdiğimiz düşünülmemelidir. Yukarıdaki belirlemeler, bütünüyle mekansal ayrımlardan bağımsız ve tüm Devrimci Yol'cuların gündeminde yer alan Devrimci Hareket yaratma mücadelesinin yurtdışı zeminine düşen bölümünü kapsamaktadır -ki bu görev bütünüyle bu zeminde yaşayan devrimcilerin sorumluluğu altındadır. **İkincisi**; burada yapılan belirlemeler yurtdışında mevcut örgütlü ilişkileri dışlayan bir başka yapılanma yaratma amacı taşımıyor. Söylenenlerden en dar anlamda anlaşılması gereken şudur: Devrimci İşçi içinde asgari örgütlenme düzeyinde birlikte devrimci çalışmalar yapan devrimcilerin çalışmalarına ve ilişkilerine yeni bir siyasal boyut kazandırmak, kısacası siyasallaşma sürecini bu kesimde derinleştirmek, mevcut dağınık ve kendiliğinden ilişkilere devrimci bir öz ve biçim kazandırmaktır. En geniş anlamıyla da, yurtdışında yaşayan ve devrimden yana en canlı ve diri unsurlarla birleşmeyi ve bütünleşmeyi hedefleyen bir süreç yaşamak ve bunun gerekli kıldığı çalışmaları ideolojik, siyasal ve örgütsel planda derinleştirerek sürdürmektir. En özet ifadeyle siyasallaşma kapsamındaki önermelerimizin pratik ifadesi budur.

● ● ●

Yaşanan siyasallaşma sürecinin hedefi yakalayıcı ve amacı gerçekleştirici bir işleme sahip olabilmesi için, özellikle devrimci birliğin temel zeminini oluşturan ideolojik-politik birlik konusunda bazı hatırlatmalar yapmak gerekiyor.

Teorik ve taktik sorunlar üzerinde sürdürülecek ideolojik mücadelenin yalnızca burjuva görüş ve eğilimler ve onların sol'daki çeşitlemeleriyle sınırlı kalacağı düşünülmemelidir. Devrimci Hareket içinde ya da birlik süreci yaşayan devrimci güçler arasında da teorik ve taktik sorunlar üzerinde açık ve özgür bir şekilde ideolojik mücadele sürdürülmelidir. Hareket içinde sürdürülecek bu mücadele hiç bir şekilde devrimci eylem birliğine zarar vermemeli ve onun önünde engel teşkil etmemeli. Devrimci firkirlerin yorumlanış şekilleri üzerinde hareket içinde özgür bir tartışma ortamının oluşması devrimci eylem birliğini zedelemeyen bir politik anlayışa sahip olmayı gerektiriyor. Böyle bir politik anlayışın yaratılamaması halinde kısır ve gereksiz zıtlaşmalarla devrimci eylemin birliğini zaafa uğratmak her zaman mümkündür.

Devrimci Hareket içinde politik mücadelenin birlik için sürdürülüşü önünde engel oluşturmayan teorik ve taktik konularda ortaya çıkacak farklı eğilimleri ideolojik mücadele yöntemi ile çözmek hem Devrimci Hareketin politik çizgisinde netleşmeyi sağlayacak, hem de hatalı eğilimlerin gelişip kökleşmesini engelleyecek ve sonuçta devrimcilerin politik eğitimi için büyük olanaklar yaratacaktır. Yeter ki, bu ideolojik mücadele örgütsel bölünmeye yol açmasın ve devrimci eylemin birliğini bozmasın. Hareket içinde hem eleştiri özgürlüğü hem de davranış birliği ancak böyle bir çalışma düzeni içinde sağlanabilir. **İşte bütün sorun, bir hareket içinde eleştiri özgürlüğü ile davranış birliğinin nasıl sağlanacağı, gündelik çalışmalarda bu anlayışın nasıl ete kemiğe büründürüleceğidir.**

Geçmişten devralınan mirasın bu anlayışın yeşerip kökleşmesini engelleyen zaaflarla yüklü olduğu yadsınamaz bir gerçektir.

Ama, bütün zorluk ve bugün taşınan kimi olumsuzluklara rağmen, ideolojik mücadele eşliğinde siyasal örgütlenmede bütünlüklü davranışı sürekli kılmak, güçlü karşı-devrim cephesini yenilgiye uğratmanın ön koşullarından biri haline gelmiştir.

Devrimci sorumluluk bizlere böyle bir politik hareketin yaratılması görevini yüklüyor. Bu sorumluluğun bilinciyle davranmayanların varlığı da bir vakıadır. Çoğu kez eften-püften nedenlerle devrimci eylemin birliğine zarar veren tutumlar hala yaygın bir özellik taşımaktadır. Bunların belli bir bölümü bizzat Devrimci İşçi saflarında da gözlenebilmektedir.

Bu nedenle, önce kendimizden başlamak üzere zaaflarımıza karşı acımasız bir mücadele içine girmeliyiz. Bu mücadeleden, ilişkilerini ve çalışmalarını devrimcileştirmiş, siyasal çalışmalarına daha bir anlam ve biçim kazandırmış bir devrimci yapılanmayla çıkabilmeliyiz. ●

CEZAEVLERİNDEKİ DİRENİŞ BAŞARIYLA SONUÇLANDI

SİYASİ iktidarın cezaevlerindeki devrimci tutuklu ve hükümlüleri teslim almaya yönelik son saldırısı cezaevlerindeki direniş dalgasıyla ve ülke içinde oluşan kamuoyunun baskıları sonucunda başarısız kaldı. 1 Ağustos Genelgesi'ne karşı cezaevlerinde başlatılan direniş eylemleri Türkiye çapında destek buldu. Yurtdışında da desteklenen bu eylemler sayesinde ANAP hükümeti, gayri-resmi bir şekilde genelgenin yürürlüğe sokulamayacağını açıklamak zorunda kaldı. İlerici-devrimci halk güçleri, bu sorun etrafında çeşitli birliktelikler ve paralel eylemlilikler gerçekleştirdiler. Türkiye günlerce cezaevlerini tartıştı ve sonuçta içeride ve dışarda sürdürülen eylemler iktidarı geri adım attırdı. Böyle olmakla birlikte cezaevlerinde insanca yaşam koşullarının sağlandığı söylenemez. Son eylemler, cezaevlerindeki şartları daha da kötüleştirmeyi hedefleyen politikaları geçersizleştirmesi bakımından olumlu bir özellik taşımıştır. Bu eylemleriyle devrimci tutuklu ve hükümlüler, geçtiğimiz yıllarda bir dizi direniş ve ölüm olayı sayesinde kazandıkları bir takım hakları kullanmaya devam etme imkanını yaratmıştır. Bundan cezaevlerindeki şartların tamamen iyileştiği sonucu çıkarılmamalıdır. Cezaevleri hala önemli sorularla doludur. ANAP hükümeti, her ne kadar son eylemlerin yarattığı etki nedeniyle tutumunu biraz'yumuşatmış olsa da 12 Eylül politikalarının bir gereği olarak her an cezaevlerine yönelik yeni bir saldırının başlatılması mümkündür.

1 AĞUSTOS GENELGESİ NEDİR?

Geçtiğimiz yıl cezaevlerinde büyük direnişlere sebep olan 1 Ağustos Genelgesi, Adalet Bakanlığı'nın cezaevi yönetimlerine gönderdiği ve tutuklu ve hükümlülere karşı uygulanacak disiplin hükümleri ile diğer yasak ve yaptırımları içeren bir genelgedir. Bu genelgenin cezaevleri yönetimlerine ulaşmasından hemen sonra bir çok cezaevinde şimdiye kadar kazanılmış tüm hakları ortadan kaldıran bir uygulama başladı. Gerçekten de bu genelge, 12 Eylül'le başlayan dönemde devrimcilerin ölümler, sakatlıklar ve acılar pahasına elde ettikleri bazı insani hakları gaspeden bir emirnameydi. Örneğin bu genelgeyle, koğuşlarda radyo, teyp, resim malzemesi, müzik aleti bulundurmak, askeri cezaevlerindeki tutuklularla mektuplaşmak yasaktı. Aynı genelgeyle, açlık grevi yapmak, tek-tip elbiseyi giymemek, slogan ve marş söylemek, mahkemede ifade vermemek, İstiklal Marşı'nı söylememek, idarenin yemeğini almamak gibi durumlar suç sayılıyor ve bu tür tutumları görülenler disiplin cezasına çarptırılıyordu. En önemlisi de, bu genelge, tek-tip elbise uygulamasını yeniden başlatıyordu.

Bunlara benzer bir yığın anti-demokratik hüküm içeren 1 Ağustos Genelgesi, bir çok cezaevlerinde koğuşlara düzenlenen saldırıların eşliğinde yürürlüğe konulmaya başlandı. Genelgenin yayınından hemen sonra tutuklu ve hükümlüler ani bir saldırı dalgasıyla karşılaştılar, ve doğal olarak direndiler.

BUCA'DAN DİYARBAKIR'A YAYILAN DİRENİŞ DALGASI

1 Ağustos Genelgesi'ni ilk uygulamaya koyan cezaevi Buca oldu. Doğrudan genelgeyi hedefleyen ilk direniş de burada başladı. 12 Ağustos günü başlayan açlık grevi, dönüşümlü olarak ve grup grup devam etti. Greve toplam 180 kişi katıldı. Buca'daki direniş 2 Aralık günü sona erdi. Buradaki direnişe, açlık grevlerini desteklemek için cezaevi yakınında protesto eylemi yapan ve bu nedenle tutuklanan 24 tutuklu yakını da katıldı.

BUCA Yeni Cezaevi'ndeki direnişi diğer cezaevlerindeki direnişler izledi.

BURSA

Cezaevi yönetimi 20 Ağustos'ta genelgeyi yürürlüğe koymaya kalkışıyor, buna direnilmesi üzerine 30 Ağustos günü tutuklular topluca dövülüyordu. Aynı gün 214 tutuklu ve hükümlü açlık grevine başladı. Bir süre sonra, 60 tutuklu ve hükümlü, açlık grevine öncülük ettikleri gerekçesiyle Çanakkale Cezaevi'ne sürülüyordu. Bunların yerine Eskişehir'den faşist ve sağcı tutuklular getiriliyordu. Ailelerin açlık grevi yaparak aktif bir şekilde desteklediği Bursa'daki direniş, isteklerin kabul edilmesi üzerine 25 Ekim'de sona eriyordu.

METRİS - SAĞMALCILAR

METRİS'in sivile devredilmesi ile başlayan gerginlik, buradaki tutukluların Sağmalcılar Cezaevi'ne getirildikten sonra karşılaştıkları saldırılarla doruk noktasına ulaştı. Metris'ten buraya getirilen tutuklulara daha ilk andan itibaren 1 Ağustos Genelgesi uygulanmaya başlanmıştı. Bunun üzerine 31 Ekim'de 50 kişi açlık grevine başladı. 3 Kasım'da bu sayı 344'e yükseldi. Bu arada cezaevi önünde eylem yapan tutuklu yakınlarından 20 kişi tutuklanıp Sağmalcılar'a konuluyordu. Bunlar da açlık grevine katıldılar. Tutuklu ve hükümlülerin bazı taleplerinin kabul edilmesi üzerine Sağmalcılar'daki açlık grevi 26 Kasım günü sona erdi.

AYDIN ESKİŞEHİR CEYHAN

Her üç cezaevinde 1 Ağustos Genelgesi'ne ve diğer keyfi uygulamalara karşı 17 Ekim'de açlık grevi başladı. Aydın'da, 30 günlük açlık grevinden yeni çıkmış 200 tutuklu ve hükümlü, yeniden açlık grevine başladılar. Adalet bakanlığının bu eyleme cevabı, buradaki tutukluları Nazilli Cezaevi'ne topluca taşımak oldu. Nazilli Cezaevi'nin inşaatı tam olarak bitmemişti. Buna rağmen ANAP, dize getirilebileceği umuduyla devrimcileri bu cezaevine naklediyordu. Buna rağmen direniş devam etti. Ve bazı hakların geri alınması üzerine Nazilli'deki eylem 22 Kasım'da sona erdi. Ancak, verilen hakların ertesi günü yeniden gaspedilmesi üzerine 40 kişi tekrar açlık grevine başladı. Daha sonra yapılan anlaşma gereğince bu 2. grev 1 Aralık'ta bitiyordu. Eskişehir Cezaevin'de de aynı taleplerle 311 kişi 17 Ekim'de açlık grevine başladı. Grevcilerden 15 kişi, Antep ve Amasya cezaevine sürgün edildi. Buna rağmen direniş devam etti. Direnişin 32. gününde taleplerinin bir kısmı kabul edilen tutuklular eyleme son veriyorlardı. 17 Ekim'de açlık grevine başlayan bir başka cezaevi de Ceyhan oldu. Burada da 1 Ağustos Genelgesi yürürlüğe konulmaya kalkışılınca tutukluların cevabı gecikmedi. 24 kişinin 17 Ekim'de başlattığı açlık grevi, giderek genişledi ve 19 Kasım'da direnişe katılan insan sayısı 150'yi buldu. Ailelerin yoğun desteğini alan Ceyhan'daki direniş, isteklerin kabul edilmesi üzerine 3 Aralık'ta noktalanıyordu.

DİYARBAKIR

Bu cezaevi, baskının ve zulmün en ağır yaşandığı, buna karşılık büyük direnişlerin ve ölüm oruçlarının gerçekleştirildiği bir cezaeviydi. İstanbul'da cezalandırılan binbaşı Esat Oktay Yıldıran gibi zalimlerin yönetimindeki Diyarbakır cezaevi, Mayıs ayı içinde sivil yönetime devredildi. Yönetim sivilleşti ama uygulamada bir değişme olmadı. Sürgünler başladı, önceden kazanılmış bazı haklar geri alınmaya kalkışıldı. Bunun üzerine tutuklular açlık grevine başladılar. 24 Ekim'de 260 kişi direnişe geçti. Açlık grevi devam ederken 100 dolayında tutuklu başka cezaevine sürgün edildi. Buradaki açlık grevi 44 gün sürdü. İsteklerin bir bölümünün idare tarafından kabul edilmesi üzerine 30 Kasım günü tutuklular eyleme son verdiler.

Diyarbakır Cezaevi'ndeki Açlık Grevi, çevreden aktif bir şekilde desteklendi. Tutuklu ailelerinin 30 Ekim'de başlattıkları açlık grevi, 25 Kasım'da 211 kişi ile devam ediyordu. Çoğunluğunu yaşlı anne ve babaların oluşturduğu açlık grevindeki 211 tutuklu yakını, içerde direnişin bitmesi üzerine 30 Kasım'da eyleme ara verdiler.

ADANA – URFA

Adana Cezaevi'ndeki açlık grevi 2 Kasım'da başladı. Eyleme 33 kişi katıldı. Buradaki direniş 4 Aralık günü sona erdirildi. Urfa'da ise 19 hükümlünün 2 Kasım'da başlattığı açlık grevi, 2 Aralık'ta sona erdi.

AMASYA

Bu cezaevinde kalanların büyük bir çoğunluğu daha önce başka ceza- ›

Baştarafı 19. Sayfada

sağ kanat politikacılarının karşısındaki başarı şansı ayrı bir tartışma konusudur. Kısa vadeli kazanımlar beklemek bir çok devrimciyi hayal kırıklığına ve devrime inaçsızlığa götürmüştür. Bu yüzden üzeri vurgulanarak işçilere ve tüm emekçi halka devrim propagandası yapılmalı aslolanın sınıflar mücadelesi, gerçek kurtuluşun da halk iktidarı olduğu sürekli anlatılmalıdır.

Böyle bir çalışmayı dışa dönük kazanımlar açısından olduğu kadar içe dönük yararları yönünden de ele almak zorundayız. Halkı örgütlemek gibi bir amaçla birlikte ve ona bağımlı olarak kendimizi örgütleme, disipline etme ve insiyatif oluşturma gibi amaçlara da yönelmeli, propaganda ve çalışmalarımız bu yönüyle de değerlendirilmelidir. Örgütlenme doğrultusunda atacağımız her adım halk iktidarını yakınlaştıracaktır. 'Bekleme' diye adlandırabileceğimiz bir pasifikasyon ve atalet pozisyonu artık iflas etmiştir. Savunulacak hiç bir yönü kalmamıştır. Örgütlü mücadelenin üstünlüğüne inanan her devrimci bu konuda üstüne düşen sorumluluğu yerine getirmeli ve toplumsal organizmanın en küçük hücresine kadar örgütlenme bilinci ve arzusunu taşımalıdır.

Saflarımızda yıllardır görülen atalet zinciri iradi ve koordineli çabalarla kırılmalı, örgütlü birliğin gerektirdiği bütün fedakarlıklar üstlenilmelidir. Sadece kendi devrimci örgütlenmemizin değil, hayatın her alanındaki örgütlenmelerin olmadığı.

pek bir işe yaramadığı şu dönemde atılacak her adım, alınacak her karar en küçük propaganda konuşması hatta hal ve davranışlar bile, istisnasız bütün çabalarımız örgütlenmeye yönelik olmalıdır. İçinde bulunduğumuz durumu aşmayı amaçlayan her çabanın anahtar kavramı örgütlenmedir. Hareketimiz saflarında örgütsüzlüğü bir erdem sayan, idealize eden tasfiyeci bir eğilimin de ortaya çıkması ile bu hassasiyet özel bir önem kazanmıştır. Bugünden yarına başaramayacağımız işlerin bilincinde olmak, yarına giden yolda bize düşen görevleri de bilmek bugün çok önemli olmuştur. Yaşadığımız günler devrimci inanç ve samimiyetin turnusol kağıdıdır. Gerçek devrimci unsurlar ile 'devrimci' sıfatının kutsallığından rant sağlayanlar bugünlerde ayırtediliyor. Bütün arkadaşları Türkiye halklarının Devrimci Yol'unda birlikte tavır almaya çağırıyoruz.

DİPNOT 1) Halkın yerel birlikleri, adına ne dersek diyelim henüz Direniş Komiteleri değildir. Direniş Komiteleri, mücadelenin belirli bir nicel ve nitel birikimine, halk hareketinin kapsamının genişlemesine bağlıdır ve en önemlisi de önderlik edecek sosyalist kadroların asgari siyasi örgütlenmelerinin olmadığı durumlarda başarı şansı çok azdır. Şu an halkı yanyana getirme doğrultusunda yapacağımız çabalar mücadelenin kapsamını genişletme ve tabana yaymaya yönelik olmalıdır. Direniş Komiteleri tartışmaları ve yaşanan pratik bugün için bize bir perspektif sunmalı ve ilham kaynağımız olmalıdır. Ama kavganın boyutunu kavramaktan uzak önermeler sunulmamalıdır. Bugün yaratacağımız birliklerde karaborsacı, soyguncu, sömürücü olmayan, halktan yana olan herkes yer almalı; FATSA örneği bize ışık tutmalıdır.

DIPNOT 2) Açılması gereken bir diğer husus da, muhtarlık seçimlerinin en az belediye seçimleri kadar, hatta kimi yerlerde ondan daha önemli olduğudur. Muhtarlık seçimleri dar bir alanda hemen hemen bütün insanların birbirini tanıdığı ve çelişkilerin çok daha açık hissedilir bir seçim olduğundan buna da gereken önem verilmeli; mümkünse devrimci ya da devrimci dostu muhtar adayları çıkarılmalıdır.

SÖZ HALKA
KARAR HALKA
YETKİ HALKA
İKTİDAR HALKA

evlerine gönderilmişti. 50 dolayında siyasi tutuklunun kaldığı bu cezaevi de 1 Agustos Genelgesi'nden nasibini alınca tutukluların bir bölümü 31 Ekim'de, geri kalanı ise 8 Ekim'de açlık grevine başlıyordu. Toplam 41 kişinin yer aldığı direniş, bazı hakların geri alınması üzerine 4 Aralık'ta sona erdi.

GAZİANTEP

1 Agustos genelgesi bu cezaevinde tutuklu ve hükümlülerin dövülmesi, bir kısmının kaburga kemiklerinin kırılması şeklinde uygulamaya konuldu. Tutukluların bu tür saldırılara karşı cevabı ise açlık grevi oldu. 6 Kasım günü 256 tutuklu ve hükümlü topluca açlık grevine başladılar. Eylem, 3 Aralık'ta sona erdi.

ANKARA MERKEZ CEZAEVİ

Cebeci'deki Merkez Kapalı Cezaevi'nde bulunan tutuklu ve hükümlülerin büyük bir çoğunluğu 11 Kasım'da açlık grevine başladılar. 74 kişiyle başlayan eylem, daha sonra 92 kişiyle devam etti. Direnişin taleplerinin büyük bir bolumunun kabul edilmesi üzerine Ankara Kapalı Cezaevi'ndeki açlık grevi 1 Aralık'ta sona erdi.

MALATYA

Bu cezaevinde kalan 146 tutuklu ve hükümlü, hem kaldıkları cezaevindeki uygulamaları proteso etmek, hem de diğer cezaevlerindeki direnişleri desteklemek için 9 Kasım'da açlık grevine başladılar. Eylem amacına ulaşmış olduğu için tutuklular 24 Kasım günü açlık grevine son verdiler.

KAYSERİ

Daha çok adi suçlardan ceza alanların kaldığı bu cezaevinde 50 dolayında siyasi mahkum bulunuyordu. Buradaki siyasi tutuklular cezaevi koşullarında düzelme sağlanması için ve ayrıca diğer cezaevlerindeki direnişleri desteklemek için 19 Kasım'da açlık grevine başladılar. 47 kişinin katıldığı direniş 3 Aralık'ta sona erdi.

MAMAK– MARAŞ VE DİĞERLERİ

1 Ağustos Genelgesi'ne karşı yapılan eylemler baskıların daha az yaşandığı diğer bir çok cezaevi tarafından değişik şekillerde desteklendi. Mamak'ta 70, Erzincan'da 150, Haymana'da 24, Maraş'ta 4, Ergani'de 17, Mudanya'da 4, Bandırma'da 1, kişi, Kasım ayında değişik sürelerle açlık grevi yaptılar.

Ekim'de başlayan ve Aralık başında sona eren açlık grevlerine, toplam 2 bin 570 kişi katıldı. Yaklaşık 3000 dolayındaki siyasi tutuklu ve hükümlünün çoğunluğunun yer aldığı bu eylem tüm ülke çapında güçlü bir muhalefet dalgası oluşturdu.

AÇLIK GREVLERİ HALK GÜÇLERİNDEN GENİŞ BİR DESTEK GÖRDÜ

Son derece haklı ve meşru temellerde yükseltilen cezaevlerindeki direniş kamuoyunda büyük bir ilgi uyandırdı. Referandum'un hemen ardından gündeme gelen eylemler, Özal'ın karşı-taktiğine rağmen siyasi tansiyonu yükseltti. ANAP'ın ve DYP'nin yanısıra SHP yönetiminin de açlık grevlerine karşı olumsuz tutum alması, İnönü'nün açlık grevlerini "**anarşi ve terör eylemi**" olarak tanımlayıp SHP örgütünü uyarması, eylemler etrafında geniş bir dayanışma halkasının oluşmasına engel olamadı. Bazı SHP yerel yöneticileri, merkezlerinin tehditlerine rağmen açlık grevlerini çeşitli biçimlerde desteklediler, tutuklu ailelerinin SHP binalarındaki eylemlerine yardımcı oldular.

Umut demirin ardında Bir kadın. Adı Kezban. Yatmış demir kapının önüne, dayamış yanağını soğuk betona, kapıyı gözleriyle aşmaya, oğluna ulaşmaya çalışıyor. 55 yaşında bir kadını dizlerinin, dirseklerinin üstüne yere kapaklatan yürek fırtınasını duyabilmek için insanın adı, Bursa E Tipi Cezaevi kapısında, Kezban Teyze olmalı. Bursa'da 8 gündür açlık grevi var. Kezban Teyze'nin oğlu sekiz gündür aç. Yaralılar var, deniyor içerde. Koğuşların değiştirilmesine karşı çıkanların bir bölümü hücrelere gönderilmiş. Kezban Teyze bunları duyuyor cezaevi kapısında ve oğlundan haber alabilmek için her açıldığında kapının önüne koşuyor. Ama kapı sekiz gün boyunca dünyaya sağır, bir tek yanıt vermiyor. Ta, araya giren SHP milletvekillerinin girişimiyle, istekler kabul edilene, açlık grevi sona erene kadar. Ve Kezban Teyze'nin yüreğini delip geçen kaygı bir siyah-beyaz fotoğrafta böyle donuyor. (Fotoğraf: Kutlu Esendemir/Bursa)

Cezaevlerindeki direnişe her zaman olduğu gibi en büyük desteği aileler gösterdiler. Açlık grevinin olduğu her şehirde yetkilileri uyarmak için çeşitli eylemler yapan tutuklu yakınları, zaman zaman Ankara'ya gelerek hükümetin ve diğer kurumların soruna çözüm bulmak için adım atması yönünde girişimde bulundular. Bir grup tutuklu yakını, ANAP meclis grubunu işgal etti. ANAP'ın emriyle polis eyleme müdahale etti ve tutuklu yakınlarının bir bölümü gözaltına alındı. İstanbul'da kendini yakmak isteyen bir annenin bu eylemi, 12 Eylül zulmünün analarda yarattığı nefreti ifade etmesi açısından kamuoyunda büyük bir etki yarattı. Açlık grevi sürerken tutuklu yakınları çalmadık kapı bırakmadılar, parti binalarında, parklarda, demokratik kuruluşlarda gecelediler, cezaevleri önünde günlerce beklediler. Birçok tutuklu yakını, bulunduğu kentte parti binalarında, ya da demokratik kitle örgütü binalarında açlık grevi yaptı.

Öte yandan, gençler, öğretmenler, mühendis ve memurlar, kadınlar, işçiler, sanatçı ve aydınlar, bazı SHP milletvekilleri, bazı SHP yerel yöneticileri, insan hakları savunucuları, kısacası toplumun en diri kesimleri açlık grevlerine aktif bir şekilde destek verdiler. İHD, TAYAD, EĞİT-DER, TMMOB, Halkevleri, DKD, DEMKAD, Tabibler Odası, Eczacılar Odası, Petrol İş, Otomobil İş, Mülkiyeler Birliği, Tez-Koop İş, Ziraatçılar Derneği, Çağdaş Gazeteciler Derneği, Ankara Barosu, Basın İş, Türk Hukuk Kurumu, Ayrımcılığa Karşı Kadın Derneği gibi kuruluşlar basın açıklamaları ve kısa süreli açlık grevleri örgütleyerek cezaevlerindeki direnişe destek oluyorlardı. Öte yandan Sosyalist Parti'nin bir kısım il örgütlerinde bu parti yöneticilerinin katıldığı açlık grevleri gündeme geliyordu.

İlerici ve devrimci gençlik ise bir çok üniversitede açlık grevi, yemek boykotu, oturma eylemi, toplu telgraf çekme, yürüyüş gibi yöntemlerle cezaevlerindeki direnişçileri yalnız bırakmıyordu. Diyarbakır, İstanbul, Çanakkale, Ankara, Adana, Bursa, Elazığ, İzmir, Edirne, Burdur, Samsun, Gaziantep gibi şehirlerde bulunan üniversite ve yüksekokul öğrencileri, değişik şekillerde eylemlilikler örgütleyerek dayanışmalarını ifade ediyorlardı.

Bu arada özellikle İstanbul'daki bazı işyerlerinde işçiler, yemek boykotu yaparak cezaevlerindeki devrimcilerle birlikte olduklarını gösterdiler.

Bunların yanısıra, Türkiye'nin bir çok şehrinde ilerici-devrimci halk güçleri, değişik eylemlilikler örgütleyerek iktidarı cezaevleri politikası konusunda uyardılar. Bütün bir açlık grevi süresince, Cumhuriyet gazetesine binlerce yurtsever ilan vererek açlık grevlerinin sonuca ulaşmasına katkıda bulundular.

KORSAN GÖSTERİ VE PANKART ASMA EYLEMLERİ

Açlık grevleri devam ederken, devrimci güçlerin katılımıyla İstanbul ve Ankara'da korsan gösteriler yapıldı.

Açlık grevleri sırasında ilk korsan gösteri İstanbul Topkapı semtinde yapıldı. **Devrimci Yol** taraftarlarınca düzenlenen korsan gösteriye **100'ün** üzerinde kişi katıldı. **7 Kasım** tarihinde yapılan eylem sırasında yol kesilerek ateş yakıldı ve cezaevi maketi ateşe verildi. Devrimci sloganların eşliğinde cezaevlerindeki açlık grevleri ile ilgili bir pankart yolun kenarına asıldı.

8 Kasım'da **İstanbul**'un çeşitli semtlerinde, **"Zindanlardaki faşist baskıların hesabını soracağız. Zindanlardaki Açlık Grevlerini Destekleyelim.. Devrimci Yol."** imzalı pullama yapıldı. Aynı içerikte bir bildiri ise yine İstanbul'un çeşitli semtlerinde dağıtıldı.

10 Kasım günü, İstanbul Bakırköy'de bir bankaya bomba atıldı. Büyük hasarın meydana geldiği banka binasına, cezaevlerindeki baskıları ve direnişi anlatan, direnişe destek çağrısı yapan Devrimci Yol imzalı bir bildiri bırakıldı.

Yine 10 Kasım günü, Bakırköy Tren İstasyonu'na aynı içerikli ve aynı imzalı bir bombalı pankart asıldı.

14 Kasım günü ise Taksim Meydanı'nda toplanan Devrimci Yol taraftarı kalabalık bir grup, ateş yakarak gösteri yaptı. Hepbirlikte devrimci sloganları söyleyen kalabalık bir süre sonra dağıldı. Gösteri ilgiyle izlendi.

Aynı gün Ankara'da Kızılırmak Caddesi'nde bir grup Devrimci Yol taraftarı, korsan gösteri yapma hazırlığındayken çevrede bulunan sivil polislerle çatışma çıktı. Çatışma sırasında ANAP milletvekili Faik Tarımcıoğlu'nun yoldan geçen arabası kurşunlandı. Polisin müdahalesi ve çatışma nedeniyle yapılamayan korsan gösteride yakalanan olmadı.

Öte yandan, içlerinde Devrimci Yol, Devrimci Sol ve diğer grupların taraftarlarının yer aldığı 500 kişilik bir grup, 14 Kasım günü Cağaloğlu'dan vilayet binasına kadar yürüyerek cezaevlerindeki baskıları protesto ettiler. 24 Kasım'da ise Kadıköy - Altı Yol semtinde çeşitli devrimci hareket taraftarlarından oluşan 600 kişilik bir grup korsan gösteri yaptı. Gösteri sırasında 8 kişi gözaltına alındı.

Bunların yanısıra açlık grevleri devam ederken Devrimci Sol taraftarlarınca çeşitli yerlere bombalı pankart asıldı, bazı bankalara molotof kokteyli atıldı. Şeneremini'de bir bina ile Adliye karşısındaki bir binaya ise TDKP-Genç Komünistler imzalı bombalı pankartlar asıldı.

27 Kasım'da da Unkapanı'nda bir grup öğrenci korsan gösteri yaptı.

CEZAEVLERİNDEKİ DİRENİŞLER YURTDIŞINDAN AKTİF BİR DESTEK BULDU

Türkiye'de sonbahar aylarında gündeme gelen 1 Ağustos Genelgesi'ne karşı direnişler, yurtdışında da etki uyandırdı. Yurtdışında bulunan sol gruplar, –başta Devrimci İsçi olmak üzere biraz gecikmeli de olsa– açlık grevlerinin belli bir aşamasında yoğun bir faaliyetliliğe yönelerek yerli ve yabancı kitlede cezaevleri sorununda yeniden bir duyarlılık yarattılar. Bildiri, imza kampanyası, afiş v.b. etkinliklerin yanısıra Avrupa'nın bazı şehirlerinde yürüyüşler yapıldı, bir çok kentte ise açlık grevleri örgütlendi. Hamburg, Bremen, Berlin, Essen, Köln, Frankfurt, Stuttgart ve diğer bazı şehirlerde aralarında Devrimci İşçi'nin de yer aldığı açlık grevleri Alman sol çevrelerinin ilgisini yeniden Türkiye cezaevlerine yöneltti. Bu eylemlerin etkisiyle Yeşiller ve SPD, konuyla ilgili açıklamalar yaptılar ve Türk hükümetini eleştirdiler. Af Örgütü ile diğer insan hakları kuruluşları da 1 Ağustos Genelgesi'ne karşı yapılan eylemleri destekleyen açıklamalar yaptılar. Cezaevlerindeki açlık grevlerinin ve bunlarla yurtdışında yapılan dayanışma eylemlerinin devam ettiği günlerde Alman Parlamentosu'nda düzenlenen bir oturumda Türkiye'deki siyasi durum ve insan hakları tartışıldı.

BREMEN AÇLIK GREVİ VE HEYET

Diğer şehirlerdeki eylemlere paralel olarak Bremen'de de açlık grevi yapıldı. Buradaki açlık grevine Devrimci İşçi 11, Komkar 1, Ekim taraftarları da 1 kişiyle katıldı. 28 Kasım'da başlayan açlık grevi kısa sürede etki yarattı. Bunun bir nedeni de Kırşehir firarilerinin topluca bu şehirde açlık grevine yatmış olmalarıydı. Açlık grevi bir kaç gün içinde belli sonuçlara ulaştı. Partiler, diğer kuruluşlar eylem yerine gelerek talepler için mücadele edeceklerini açıkladılar. Bremen Senatosu adına bir heyetin Türkiye'ye gitmesi kararının kesinleşmesi üzerine açlık grevine 5. gün son verildi. 3 Aralık akşamı yapılan bir geceyle açlık grevinin başarıya ulaştığı ve bitirildiği duyuruldu.

DİYARBAKIR, KIRŞEHİR, MAMAK ZULMÜN KALELERİ YIKILACAK!...

ZİMMERMANN'IN IRKÇI YASALARI

Zimmermann yasa tasarısı hazır. 20. yüz yılın sonlarında "medeniyetin beşigi" Avrupa'da insan haklarının ilk ilan edildiği kıtada çağımızın en insanlık dışı kanunları çıkarılmak isteniyor. Yeniden biz "Yabancılar" günün konusuyuz. 60 Milyonluk Alman ulusu (daha doğrusu egemenler) biz bir avuç sevilmeyen misafirlerden kurtulmanın yollarını arıyorlar.Yine bizim üzerimize, sorunlarımız üzerine tartışılacak ama kimsenin aklına bize sormak gelmeden.

Yabancılar problemi, on yıllardır F.Almanya'nın gündemindedir.

Yıllardır Almanya başta olmak üzere diğer Avrupa ülkelerinde yabancılar problemi sürekli gündemde tutulmuş ve bugün özellikle daha da gelişen yabancı düşmanlığı, hükümetin "yabancıları" 2. ve 3. sınıf insan gören uygulamaları ve son yıllarda geliştirilen ırkçı ve ayrımcı mantığı yasalaştırmak istemeleri sorunu daha da can alıcı duruma getirmiştir.

Peki nedir bizim üzerimizde oynanan oyunlar?

1960'lı yıllarda Almanya'nın gelişen ekonomisine ucuz işgücü ihtiyacını gidermek için az gelişmiş ülkelerden işçiler getirdiler.

Önceleri buraya getirdikleri işçileri bir kaç yıl çalıştırıp göndermek ve ihtiyaç olduğunda bir daha getirerek (Rotasyon yöntemi) ucuz işgücü ihtiyacını kapatacaklarını düşünüyorlardı.

Yanlız onlar gelen işçilerin burada bir kaç yıl çalışıp ülkelerine geri döneceklerini hesaplıyorlardı.Fakat geldikleri ülkelerin ekonomik krizin derinleşmesi ve buradaki şartlar bu teoriyi gerçekleştirmedi.

1973 yılında işçi alımı durduruldu Gelen işçilerin önemli bir kısmı aile fertlerini yanına getirmiş yada getirmeye başlamışlardı.

Sayıları çığ gibi büyüyen ve bugün sayıları 4,6 milyonun üzerinde olan yabancı işçi ve ailelerin büyük bir bölümü en az 10-15 yıldan beri yaşamını F. Almanya'da sürdürmektedir. İki yıl sonra döneceği fikri yerini burada kalıcılığa ya da daha uzun bir süre kalıcı olacağına bırakmıştır.

On yıllardır yaşamını F.Almanya'da sürdüren ve vergisinden, diğer sosyal kesintilerine kadar bir Alman (yerli) gibi mali ve diğer yükümlülüklerini yerine getiren biz "yabancılar"a ayrı bir yasa uygulanmakta ve zaten kısıtlı olan haklarımızı daha da kısıtlamaya çalışmaktadırlar.

Ayrı bir kültüre, ayrı bir gelenek ve göreneğe sahip biz yabancılara kültürümüz ve tüm gelenek ve göreneklerimizden vazgeçmemizi istemektedirler.Devlet politikası haline gelen ırkçılık çıkarmak istedikleri yasalarla bizi asimile etmek ve asimile olmayanları sınırdışı etmek istemektediçler.

1965 yılında yürülüğe giren ve halen uygulanmakta olan Yabancılar yasası gıdasını Nazi dönemindeki Yabancılar Polis Kararnamelerinden almaktadır.

Bugün yürürlükte olan ve hepimizin ne kadar kısıtlı olduğunu yaşamımızdan bildiğimiz yabancılar yasası, 1983 yılında SPD yönetiminde temelleri atılarak ve CDU/CSU yönetime geldikten hemen sonra İçişleri Bakanı F.Zimmermann'ın sunduğu bir tasarı ile daha da kısıtlanmak istenmiş fakat tasarı yasalaşmamıştı.

1988 başlarına gelindiğinde 1983 yılında hazirlanan tasarı daha da genişletilerek yeniden parle mentoya sunulmak üzere hazırlandığı görüldü ve kamuoyunda,politik çevrelerce tartışılmaya başlandı.

Duruma bakılırsa eğer bu tasarı yasalaşırsa biz "yabancıları" daha da zor günler bekliyor.

1965 yılından beri yürürlükte olan bugünkü yabancılar yasası,içişleri bakanlığı tarafından hazırlanan yeni yasa tasarısı ile önemli ölçüde değişikliklere uğratılmak istenmektedir.

Aslında bu "yeni" yasa önerisinin bir bölümü bizlere yabancı değildir. 1981 yılından bu yana Berlin'de "Lummer kararları" olarak bilinen ilk adım ve daha sonra çeşitli eyaletlerde talimatnameler ve kararnameler düzeyinde çeşitli uygulamalar daha da sertleştirilerek ve yenileri yasa haline getirilmek istenmektedir.

Bugüne kadar F.Almanya düzeyinde geçerli olmayan kararnameler ve talimatnamelere karşı mahkemeye müracaat etme olanağımız varken bu uygulamaların merkezi hale gelmesi ve yasalaşması böyle bir olanağı da ortadan kaldıracaktır.

İçişleri Bakanlığı'nın hazırladığı yasa tasarısını dört amaç etrafında toplamak mümkün:

- Burada yaşayan yabancıların bu topluma uyum (!) sağlaması
- Almanya'ya yeni yabancıların gelmesinin önlenmesi
- Burada yaşayan yabancıların geri dönmelerine teşvik edilmesi ve geri göndermeyi kolaylaştırmak
- Politik "aşırı uç "olarak öne sürülen ve "yasalara aykırı" hareket eden yabancıların sınırdışı edilme olanaklarının genişletilmesini amaçlamaktadır.

Ve yasa tasarısı ortak pazar üyesi olmayan ülkelerden gelenler için geçerlidir.

Yabancılar Yasa Tasarısı oldukça ustaca hazırlanmış ve iki bölümde ele alınmıştır.

I- Yabancılar Uyum Yasası (AİG)

II- Yabancılar Oturma (ikamet) Yasası (AAG)

Şimdi bu iki bölümü tek tek alt başlıklarıyla açıklamaya çalışalım:

I- YABANCILAR UYUM YASASI (AİG)

Yabancılar Uyum Yasası F.Almanya'ya işçi anlaşması ile (1973 işçi alımınının durdurulmasına kadar) gelen işçieri kapsıyor.

- Bu işçiler şayet sosyal yardım almıyorlar ise, anlaşabilecek kadar Almancası var ise . kendi geçimi sağlıyabilacek kadar geliri var ise ve yeterli büyüklükte eve sahip ise, oturma hakkı alabilir.

- Yukarıda belirtilen şartlar yerinde ise bu işçilerin eşlerini ve 16 yaşına kadar çocuklarını F.Almanya'ya getirmeleri mümkün. (Eşlerin ve çocukların oturma alabilme konumları ve haklarını yasanın ikinci bölümünde inceleyeceğiz .)

- Sosyal yardım almaları durumunda bile bu statüdeki işçiler oturma hakkına sahip oldukları için sınırdışı edilemezler.(Oturma hakkı - almadan bir işçinin yerine getirmesi gereken şartları 2.bölümde ele alacağız.

Bu bölümde sanki yeni haklar veriliyormuş gibi bir izlenim taşımaktadır. Fakat bu statüdeki işçilerimiz en az 15-20 yıldır buradalar ve yaklaşık % 90'ı bu hakları elde etmiş (oturma hakkı almış, eşlerini yanına getirmiş vs.)

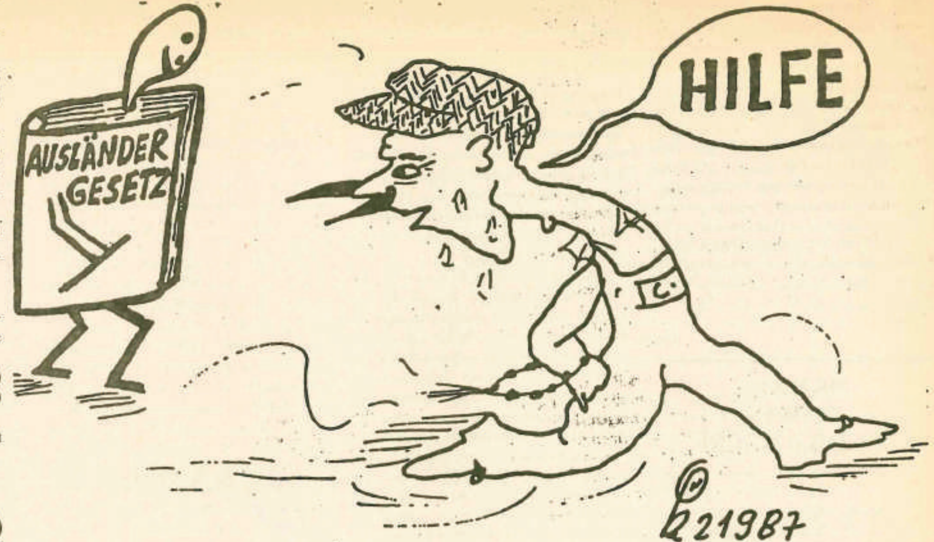
Tasarı asıl olarak burada yaşayan işçilerin ailelerini,geçici olarak gelen yabancıları ,II. ve III. kuşak gençlerin ailelerini getirebilmeleri konusunda yoğun engelleyici özellik taşımaktadır.

II. YABANCILAR OTURMA (İKAMET) YASASI (AAG)

Yabancılar oturma yasasıyla buradaki yabancı işçilerin çocukları ve ailelerine ve f.Almanya'ya herhangi bir nedenle gelen yabancılara ayrı ayrı uygulama yapılmakta ve oturma yasasındaki kategorilerle işlemi kesinleşmekte . F.Almanya'ya yeni yabancıların gelmesini önleme konusunda ciddi önlemler almaktadır.

Yabancılar oturma yasası 5 ayrı oturma statüsüne bölünmüştür :

1- Oturma Müsaadesi
2- Oturma Hakkı
3- Aufenthaltsbewiligung

4- Aufenthaltsgesttatung
5- Familienaufenthaltsgenehmigung (Aile Oturma Müsadesi)

Bu ikamet biçimlerinin kimler için geçerli olduğunu ve hangi durumlarda, şartlarda verildiğini yasa tasarısından çıkarabildiğimiz kadarıyla aktarmaya çalışalım.

1)YABANCILAR OTURMA MÜSADESİ

Madde 11 (AAG)

Yabancılar Oturma Müsadesi Yabancılar Oturma Yasası'nın 11.nci maddesi birinci fıkrasında belirtildiği gibi sadece herhangi bir bağı (aile birleştirilmesi) olmadan yani buraya işçi anlaşmalarıyla işçi olarak gelenler ve serbest meslek sahibi olanlar için geçerlidir.

- Oturma müsadesi 8 yıla kadar uzatılabilir.

- Oturma müsadesi bazı özel durumlarda 8 yıl sonra süresiz oturma müsadesine çevrilebilir.

Şayet bir yabancı:

a) Oturma müsadesine 5 yıldır sahip ise

b) Yeterli Almancası var ise

c) Yeterli evi var ise

Yeterli ve garantili geliri var ise ve o ana kadar ki yaşantısı şayet Almanya'nın sosyal düzeni ile uyum içerisinde ise.

Yukarıda saydığımız şartlar yerine getirilmiş ise özel durumlarda o yabancıya süresiz oturma müsadesi verilebilir.

Bu aynı zamanda önümüzdeki dönemde ucuz işgücü alınırsa bugünden önlem almayı amaçlamaktadır. 8 yıla kadar sınırlı verdiği oturma müsadesi bitmeden geri gönderip yeni işçi getirme böyle bir rotasyon yöntemi ile uzun vadede burada en fazla 8 yıldan daha uzun süre bir yabancı işçinin kalmasını önlemek için bunu yasalaştırmak istemektedirler. Diğer yandan özel durumlarda süresiz oturma müsadesi ise sadece yasada böyle bir açık kalsın ki ilerde bazı iş adamlarına yada kendi işlerine yarayan kişilere özel durumlarda süresiz oturma verebilsinler.Rotasyon yöntemi ile aynı zamanda işverenler tarafından sürekli tartışılan konu olan Avrupa iç pazarında Alınan malını ucuza maletme sorunu ucuz işgücü ile çözüleceği düşünülüyor.

MADDE 12 (AAG)

OTURMA HAKKI

1) Oturma hakkı zaman ve yer bakımından sınırsızdır.

2) Oturma hakkı Madde 11'de (oturma müsadesi) 3.nci fıkrası B bendinden D bendine kadar istenen şartlar göz önünde bulundurulacak.

a- En az 5 yıldan beri süresiz oturma müsadesine sahip ise en az 10 yıldır yasal olarak Almanya'da çalışmış ise bir yabancıya oturma hakkı verilebilir.

Zaten süresiz oturma müsadesinde görüldüğü gibi oldukça zorlaştırıldığı için oturma hakkı oldukça sınırlı insana verilebilir.

MADDE 13 (AAG)

AUFENTHALTS-BEWILIGUNG

1) Federal Almanya'ya bir neden göstererek geçici olarak gelen yabancılara verilir. Örneğin: Öğrenciler v.b.

2- Bu oturma biçimi yabancının geliş nedeninin çözümüne kadar verilebilir.

a- 1 yıla kadar verilebilir, her halükarda 2 yıla kadar uzatılabilir.

b- Bir yabancıya önceden gösterdiği nedenden başka bir neden için herhangi bir oturma biçimi verilemez, uzatılamaz.

MADDE 15

AUFENTHALTS-GESTATTUNG

Hangi durumlarda ve kimlere verilir:

1- Federal Almaya'ya gelen, humanist ve politik nedenlerle burada kalması uygun görülen yabancılara (savaş bölgesinden v.b. ülkelerden gelen iltica talebinde bulunan ilticacılar) Aufenthaltsgestattung verilir.

2- Oturma müsadesinin önünde engel olan fakat çeşitli nedenlerle geri gitmesinin önünde engel var ise Aufenthaltsgestattung verilebilir.

3- Şayet bir yabancı geri gönderilmek isteniyorsa ve bundan dolayıda oturması uzatılmıyor ve en az iki yıldır burada ise, geri gitmesinin önünde de engel var ise, bu engel çözümleninceye kadar Aufenthaltsgestattung verilir.

4- Yukarıda belirtilen statüdeki yabancılara Aufenthaltsgestattung - verilmesi için hümanist nedenler, inandırıcı ve kabul edilmesi gerekir ve bu durumdaki yabancının, en az 10 yıl bakımını Federal Almanya'da oturması sağlam olan bir yabancı yada bir Alman'ın üstlenmesi gereklidir.İlticası reddedilmiş bir yabancıya ancak yukarıda sayılan şartlar var ise Aufenthaltsgestattung verilir.

MADDE 16

Aufenthaltsgestattung'un Uzatılması

Aufenthaltsgestattung en fazla 1 yıl uzatılır. Bulunulan kent veya kasaba ile sınırlıdır. Ancak özel durumlarda izin alınarak başka bir yere gitmek mümkündür.

MADDE 19

AİLE OTURMA İZNİ

1- Buradaki işçilerin yanına gelen eşleri ve çocukları aile oturma müsadesi alacaklardır.

«

2– Aile Oturma müsadesi, oturma müsadesine sahip olan işçinin oturma süresine bağlıdır.

Aile Oturma müsadesini yasa tasarısının 20, 21, 23, 24, 25. maddelerini incelerken daha da anlaşılır hale getirmeye çalışalım.

MADDE 20

AİLE FERTLERİNİN GETİRİLMESİ İÇİN GEREKLİ ŞARTLAR

1- Biraz sonra işlenecek olan 21. ve 23. madde aile fertlerinin getirilmesi ile ilgilidir. Aile oturma müsadesi şu şartlarda verilir:

a) Eşini yanına getiren tarafın (işçi olarak gelenler için) 1 yıldan beri oturma müsadesine sahip olması,

b) Çalışıyor olması ve çalıştığı iş yerinden en az 1 yıl sonrasına kadar çalışma garantisi olması,

c) Yeterli bir evinin olması,

d) Bu şartlara uygun kişiler aile fertlerini yanına getirebilir ve yanına getirdiği aile fertlerine aile oturma müsadesi verilir.

2– Şayet aile fertleri olarak gelmiş ve aile oturma müsadesi, davet edenin sınırdışi edilmesine karar verilmiş ise, ya da herhangi bir nedenle Almanya'da kalması uygun görülmemiş ise bu durumda Aile Oturma Müsadesi uzatılmayabilir.

3– Süreli aile oturmasına, Aufenthaltsgestattung denilen müsade -yada iltica yasasına uygun olarak müsadeye sahip olanların aile fertlerine hiç bir şekilde Aile Oturma Müsadesi verilemez.

MADDE 21

EŞLERİN F. ALMANYA'YA GETİRİLMESİ

1- Oturma müsadesine veya oturma hakkına sahip olan yabancılar eşlerini yanlarına getirebilirler ve eşine aile oturma müsadesi verilir.Fakat eski eşi (ayrılanlar için) Almanya'da Aile Oturma Müsadesine sahipse o zaman ikinci eşine Aile Oturma Müsadesi verilmez.

2- Aufenthaltsbewiligung'a sahip olan bir yabancının eşine aile oturma izni şu şartlar altında verilir:

a) Şayet eşinin buraya geçici bir neden göstererek gelen yabancının burada daha uzun kalmasına neden olmayacaksa ve gideceklerine kesin inanılır ise;

b) Geçimlerini kendileri sağlayacaklarına ve sosyal yardım almayacaklarına dair garanti verilir ise bu yabancının eşine de eşinin döneceği süreye kadar Aile Oturma İzni verilir. (Öğrenciler vs.)

3- Bir yabancı F.Almanya'ya gelmeden evlenmiş ise ve başka bir ülkede eşi ile beraber olması mümkün değilse ve geçimini sağlayabilecek kadar geliri söz konusu ise, şartlı olarak eşine Aile Oturma Müsadesi verilebilir." (İlticaya başvurma v.b.)

4- Eğer bir yabancı süresiz Aile Oturma Müsadesi'ne sahipse, eşini şu şartlar altında yanına getirebilir ve eşine Aile Oturma Müsadesi verilebilir: (İkinci ve üçüncü kuşak için geçerlidir.)

a) En az 8 yıldır F. Almanya'da yaşıyor ise,

b- Alman vatandaşlığına başvurmuş fakat kendisinden kaynaklanmayan nedenlerden dolayı reddedilmiş ise, o yabancı eşini yanına getirebilir ve eşine Aile Oturma Müssadesi verilir.

Şimdiye kadar 2. ve 3. kuşak eşlerini yanına getirmek için çeşitli eyaletlerde değişik uygulamalardaki istenen şartlar değişikliğe uğruyor. Şimdi 8 yıl F. Almanya'da olması ve Alman vatandaşlığına başvurması istenmekte ve böylelikle zorla Alman olma (Asimilasyon) yoluna gidiliyor.

MADDE 23

ÇOCUKLARIN GETİRİLMESİ VE OTURMA MÜSADELERİ

1- Teorik olarak 16 yaşına kadar olan çocuklar F. Almanya'ya getirilebilirler. Şayet:

a) Anne ve baba F. Almanya'da yasal oturmaya sahip ise (1. kuşak) (Anne ve baba ayrılmışlar ise annenin F. Almanya'da kalabiliyor olması gerekiyor.)

b) Yasal evli olmayanların burada doğan çocukları ancak annenin oturmasının sağlam olması halinde kalabilirler ve Aile Oturma İzni verilir.

2- 16 yaşından küçük bekar çocuklara Aile Oturma Müsadesi verilebilir şayet:

a) Anne ve babanın 1 yıldan beri süresiz oturma müsadesi var ise,

b- Eğer anne veya baba iltica hakkını almış veya vatansız ve Almanya'nın dışında ailenin beraberliği mümkün değilse,

c- Getirilen çocuğun Almancası var ise ya da gelinceye kadarki yaşamı F. Almanya'nın uyum politikasını zedelemiyor ve uyum sağlayabiliyorsa, çocuklara Aile Oturma Müsadesi verilebilir.

3- Aile Oturma Müsadesi (Çocuklar için) normal olarak eğer çocuk 16 yaşından küçük ve oturma müsadesine sahip anne veya baba ile bir evde oturuyor ise, anne ve babasının oturma müsadesi süresince çocuğun Aile Oturma Müsadesi uzatılır.

4- Aile Oturma Müsadesi yeniden verilmeyebilir ya da uzatılmayabilir, sayet;

a) Okula gitme zorunluluğunu yerine getirmemiş ise,

b) Okula gitme zorunluğu yaşlarında F. Almanya dışında ayrı bir ülkede okula gitmiş ise, Aile Oturma Müsadesi uzatılmayabilir.

MADDE 24

Reşit yaşa gelmis gençlerin oturmasının sağlamlaştırılması

1- Reşit yaşa (18 yaşına) gelmiş bir gencin Aile Oturma Müsadesi eğer, 6 yaşından beri yasal olarak ve kesintisiz F. Almanya'da ikamet ediyor ve okul durumunu yerine getirmiş ise uzatılır. Şayet yeterli Almancası var ve geçimini ekonomik olarak sağlıyorsa, süresiz Aile Oturma Müsadesi verilir.

2- Aile Oturma Müsadesi yukarıda değindiğimiz şartlar gözönünde bulundurularak 10 yaşından beri yasal olarak F. Almanya'da kalıyorsa uzatılabilir.

3- Şayet genç bir meslek eğitimi görüyor, çalışıyor ve yeterli Almancası var ise, Aile Oturma Müsadesi uzatılabilir. Eğer en az 8 yıldan beri Aile Oturma Müsadesi'ne sahip ise işi, Almancası, yeterli evi v.s. var ise süresiz Aile Oturma Müsadesi verilir.

4- Aile Oturma Müsadesi anne veya babanın (işçinin) oturma müsadesine göre verilir.

5- Süresiz Aile Oturma Müsadesi bir yer ya da zaman ile sınırlı değtildir. Fakat 29. Madde söz konusu oluduğunda sınırlama 29. Maddeye göre yapılacaktır.(Bkz. 29. Madde.)

MADDE 28

POLİTİK ÇALIŞMALAR

1- Yasal oturması olan bir yabancı yasalar çerçevesinde ve Almanya'nın düzenini bozmayan politik çalışmaları yapabilir.

2- Yasak olan politik çalışmalar:

a) F. Almanya'nın "özgür, demokratik" düzenini hedefleyen veya güvenlik kuvvetlerini tehlikeye maruz bırakan çalışmalar.

b) F. Almanya'nın yasal düzenini çiğneyen ve zora dayalı eylemler.

c) Genel toplumsal haklara karşı çıkan eylemler.

d) Politik veya dini düşüncesini zor kullanarak kabul ettirmeye yönelik çalışmalar.

e) Almanya dışından veya içinden destek alan ve Almanya içinde veya dışında kişilere, yerlere veya ülke dışında Alman kişi ve kuruluşlarına saldırı düzenleyen çalışmalar.

MADDE 29

SINIRLANAN VE YASAKLANAN ÇALIŞMALAR

1- Bu madde Almanya'daki yabancıların politik çalışma yapmalarını sınırlayabilir ya da yasaklayabilir. Yasaklama ve sınırlama durumları.

a) Almanya'da yaşayan yabancıların ve Almanların huzur içinde yaşamalarını engelliyorsa, bunun yanında Alman devletinin menfaatlerini zedeleyici durumlar yaratıyorsa,

b) Federal Almanya'nın dış politikasına aykırı politik çalışmalar.

c) Yasal oturmaya sahip olmayan yabancılar politik çalışmalarda bulunamazlar.

Genelde bir yabancının politik çalışmaları yasanın 28.nci maddesinin 2. bendine giren yani izinsiz politika yapmış olması ve yasaklanan derneklere üyelik durumunda çalışmaları yasaklanabilir.

2- Bir yabancının yukarıda sayılan durumda sözlü, yazılı veya topluluk olarak (yürüyüş veya gece) propaganda yapması engellenebilir.

3- Bu durumdaki yabancıların oturmaları oturduğu yer ile sınırlandırılabilir.

4- Uluslararası konferanslar, resmi ziyaretler veya resmi komisyonlar geldiklerinde yabancılara yer hapsi konabilir.

MADDE 30

TAŞINMA YASAĞI

Eyalet hükümetleri yabancılara taşınma yasağı koyabilirler. Semt veya mahallerlerde %25, şehirlerde %20

ya mahallelerde %25, şehirlerde %20 yabancı yaşıyor ise, bu bölgelere yabancıların taşınması yasaklanabilir. Ancak bazı özel durumlarda taşınma yasağı konulamaz. Eğer o bölgede bir yabancı ev satın almış ise, bir Alman ile beraber yaşıyor ise, Alman vatandaşlık hakkını almış ise veya Ortak Pazar ülkelerde geliyor ise.

SINIR DIŞI ETME

Federal Alman Anayasası'na aykırı hareket eden veya hakaret eden, geçimini sosyal yardım ile sağlayan veya 1 yıl işsizlik yardımı alan, Alman toplumunun sağlığını (uyuşturucu ticareti) bozan yabancılar sınırdışı edilir.

HARÇLAR

Oturma iznine başvuru ve varolan iznin uzatılması esnasında alınacak harçlar: 1- Oturma izni: a) Başvuru harcı 150.- DM, b) Kabul harcı her ay için 7.50 DM.

2- Aile oturması için:

a) Başvuru harcı 100.-DM, b) Kabul harcı, her ay için 5.- DM.

3- Zamanla sınırlı oturma izni

a) Başvuru harcı 50.-DM, b) Kabul harcı her ay için 2.50 DM.

Süresiz oturma izninin verilmesinde alınacak harç bedeli 1000.- DM'ı geçemez.

SONUÇ

Bu yazıda kısmen hangi yasaların değişeceğini ve neler içerdiklerini aktarmaya çalıştık.

Kendisini Yabancılar Yasası'nda somutlayan ve geliştirilen ırkçılığa, yeni ve eski Yabancılar Yasası'na karşı çıkmak bütün ilerici, devrimci ve demokrat kişi ve kuruluşların görevi olduğunu ve bu konuda güçlü bir mücadelenin zorunlu olduğunu bir kez daha hatırlatmak isteriz.

Irkçılığa, gericiliğe karşı mücadele etmek bugün gündemde olan Yabancılar Yasası'na karşı çıkmaktan geçer.

Bunun için yabancı ve yerli bütün demokratik kişi ve kuruluşları "Yabancılar Yasası'na Hayır" kampanyasına çağırıyoruz.

- Gerici Yabancılar Yasassı kaldırılmalıdır.

- Yerli ve "yabancılara" eşit haklar.

-Yabancılara seçme ve seçilme hakkı.

- Neo-Nazi, faşist kuruluşlar kapatılmalı.

- Politik ilticacılara uygulanan insanlık dışı uygulamalar kaldırılmalı

Açıktır ki bu genel saydığımız istemlerin yerine gelmesi için (elde edilmesi) başta yabancılar olmak üzere yerli halk ile birlikte verilecek mücadele ile mümkündür.

BATI BERLİN SEÇİMLERİ KİMLER İÇİN UYARI?

29.1.1989 tarihinde Batı Berlin'de eyalet parlamentosu seçimleri yapıldı. Seçim sonuçları kimi çevreleri korkutup dehşete düşürürken bazı kesimler için de baş döndürücü bir coşkunluğa ve sevince yol açtı.

Halen Federal Almanya içerisinde II. Dünya Savaşı'nın galip güçlerinin yönetiminde olması itibariyle özel bir statüye sahip olan ve örneğin neofaşist NPD'nin yasak olduğu Batı Berlin eyalet seçimlerine SPD (sosyal demokratlar), CDU (hıristiyan demokratlar), FDP (hür demokratlar), AL (yeşil alternatif liste), Republikaner (Cumhuriyetçiler, radikal sağ güçlerle neo-faşist akımın söylemlerini seçim programında birleştirmeyi başaran yeni bir parti) ve çeşitli küçük partiler katıldılar.

Uzun yıllardır CDU'nun iktidarda kalmayı başardığı, bir önceki seçimlerden bu yana CDU-FDP koalisyon hükümeti tarafından yönetilen Batı Berlin eyalet seçimlerinin sonuçları şöyle:

	29.1.89 Seçimleri Sonuçları
CDU	% 37.8
SPD	% 37.3
AL	% 11.8
FDP	% 3.9
Republikaner	% 7.5

Son seçim sonuçlarına göre Batı Berlin Eyalet Parlamentosundaki sandalye dağılımı ise şöyle:

SPD	55
CDU	55
AL	17
Rep.	11

Federal Almanya'da bir partinin parlamentoya girmek için % 5 barajını aşmak zorunda oluşu nedeniyle % 3.9 oy alan FDP parlamento dışı kaldı.

KAZANAN KİM?

Ilk seçim sonuçlarını değerlendiren F. Almanya hükümet başbakanı Helmut Kohl'e göre partisi CDU Berlin'de "ağır ve beklenmedik bir yenilgi aldı". FDP' de açık yüreklilikle kaybettiğini açıkladı. SPD seçim öncesinde CDU-FDP hükümetini deviremeyeceklerini düşündüklerini, seçim sonuçlarının kendileri açısından şaşırtıcı olduğunu, yani kazandıklarını açıklıyordu. AL'de oy oranını yükseltmişti.(hem de yeşiller' içerisinde köktencilerle gerçekçiler arasındaki çatışmalar doruk noktalara ulaştığı, skandalların ardı arkası kesilmediği bir dönemde ve AL yeşiller içerisinde köktenci olarak bilindiği halde...)

Tüm yerleşik burjuva partilerine, yeşillere, F. Almanya'daki büyük-küçük tüm basın yayın organlarına göre ama Batı Berlin seçimlerinin "zafer" kazanan tek partisi Cumhuriyetçiler.

Batı Berlin'de ilk defa ve geniş çaplı propaganda olanaklarından yararlanamadan seçimlere giren bu partinin bir çırpıda oyların % 7.5'ini almış olması ürkütücü bir zafer olarak anlaşılmalıdır.

Bu şekliyle Berlin eyalet seçimlerinin galibi, F. Almanya'da giderek daha fazla yükselen ve azgınlaşan yabancı düşmanlığı, ırkçılık, milliyetçilik ve neo-faşizmdir.

Batı Berlin Seçimlerinin yol açacağı muhtemel gelişmeler

Neo-faşist unsurların içerisinde yoğunlaştığı Republikaner partisinin Berlin eyalet seçimlerinde beklenilmedik bir çıkış yapabilmiş olması bizler açısından şaşırtıcı bir gelişme değildir. Federal Almanya hükümetleri ve özellikle şimdiki CDU-CSU-FDP koalisyonunun resmi düzeyde izlediği ırkçı ve yabancı düşmanı politika, adım adım ve sistematik olarak Republikaner gibi neo-faşist güçlerin içinde etkili siyaset yürüttükleri, güçlendikleri ve azgınlaştıkları atmosferi ve şartları yaratmışlardır. Republikaner'lerin ürkütücü zaferi, ırkçılığı toplumda kamçılayan resmi devlet politikasının doğrudan bir sonucudur.

Bu yönleriyle Batı Berlin seçimleri Almanya'daki siyasal ortamı ve yerleşik partilerin politikalarını dogrudan etkileyen özelliklere sahiptir. CDU-CSU kendisinin sağında oluşan ve doğrudan kendi oy potansiyeline oynayan neo-faşist partileri yeniden entegre etme hedefiyle izlediği yabancılar ve Doğu Almanya politikalarında daha bir sağa yönelecek, bu partilerin slogan ve programlarını olduğu gibi olmasa da bir biçimiyle kendi slogan ve programı haline getirecektir. Böylesi bir gelişme ise yabancılar ve mülteciler açısından asıl tehlikeyi teşkil etmektedir. (CDU-CSU hükümetinin yeni yabancılar yasası taslakları ile iltica yasasını değiştirmeye yönelik girişimleriyle zaten böyle bir yönelim içinde olduğu unutulmamalıdır.)

Neo-nazi, ırkçı, yabancı düşmanı güçlerin yükselme ve güçlenme süreçlerinin kısa vadeli olduğu düşünülmemelidir. Özellikle AT içerisinde iç pazar oluşturma girişimlerinin tüm hızıyla geliştiği günümüz koşullarında, milliyetçi, ırkçı, neo-faşist eğilimlerin de güçlenmesi için yeterli propaganda malzemesinin ortaya çıktığı ve daha da çıkacağı açıktır. (Republikaner, Mayıs ayında yapılacak olan Avrupa parlamentosu seçimlerine katılacak olan DVU gibi faşist partilerin bu durumu şimdiden sloganlaştırdıkları "Önce Almanya, Sonra Avrupa" bilinmelidir.) Bu yönüyle düşünüldüğünde Avrupa siyasal arenasına yeni bir gücün, Le Pen'li fransız faşistlerinin, Schönhuber'li Republikaner ve DVU'nun gireceği ve örgütlü bir güç olarak gelişmeleri etkilemeye çalışacakları bir süreç yaşanacaktır 90'ların Avrupasında. Bu süreç şimdiden yaşanmaya başlanmıştır bile...

Avrupa'da faşizmin kendisini yeniden bir parti şeklinde örgütlediği bu süreçte, burjuva demokrasisinin sağladığı siyasal istikrarın giderek yıpranacağı, siyasal ortamın giderek radikalleşeceği söylenebilir.

Devamı 18. Sayfada

FRANSA

IRKÇILIK VE GÖREVLERİMİZ

Fransız Cumhurbaşkanı F. Mitterand yeni yıl konuşmasında, Yabancılar Yasası'nın değiştirilmesini istedi. Bunun üzerine zaten varolan bir takım tartışmalar bir başka düzeye fırlayıp, daha ileri tartışmaları gündeme yeniden getirdi. Öngörülen değişiklikler kuşkusuz yabancı-göçmenlerin lehine. Fakat, bu demek değildir ki, "Pasqua" kanunun tümü değişecektir. Tam değişiklik ise Nisan ayında meclisten çıktıktan sonra muhtevası belli olacaktır. Şu anda söylenenler: Vatandaşlık Yasası, "Ç ifte Vatandaşlık", Fransızlarla evli yabancılardan doğan çocukların durumu, 16 yaşını geçen göçmen çocuklarıyla ilgili yasalar, aile birleşmesinde kolaylık.

Yukarıda değındiğimiz gibi, Cumhurbaşkanı'nın konuşmasından sonra yabancı sorunlarıylailgili bir çok kuruluş (CAİF, S.O.S Racisme, ASTİ, FASTİ, MRAP, LICRA, FRANCE) ve göçmen otonom dernekleri önerilerini kamuoyuna duyurmaya çalışıyorlar.

1 Aralık ,983'de Fransa'da ilk defa yapılan "ırkçılığa ve ırkçı katliamlara son" yürüyüşüne binlerce insanın katılımı sağlanmıştı. Bu yürüyüş, bir yandan bugüne değin ırkçılığa karşı onlarca eylemin kaynağını oluştururken, bir yandan da göçmen problemine yeni boyutlar ve muhtevalar kazandırmıştır. Ayrıca giderek sembolleşen ırkçılığa karşı yürüyüşler göçmenlerin örgütlenme problemlerini de kendisiyle birlikte tartışmaya neden olmuştur. Örneğin 1985'te yapılan eşit haklar ve ırkçılığa karşı yürüyüşün örgütlenmesi sırasında göçmen işçi örgütlülüklerinin otonom karakterde bir yapılanmanın örgütlenme problemini de gündeme getirmiştir.

Son 10 yıldan beri, özellikle göze çarpan Fransız hükümetlerince göçmen işçiler; ekonomik krizın, güvensizliğin, yabancı düşmanlığının, terörizmin ve sosyal yardım kurumlarındaki açığın sorumluları olarak gündeme getirilmiştir.

Kısacası Fransız toplumunda iyi gitmeyen ne varsa nedeni göçmen işçiler diye gündeme gelmektedir. 1981-86 yılında uygulanan politikaya göz attığımızda, göçmen işçiler iki kategoride ele alınmıştır. Birinci kategoride olanlar, kolayca uyum sağlayabilecekler ve asimile olabilecekler. İkinci kategoride olanlar ise kolayca asimile olamayacakları tehlikesiyle, toplum dışına itilen veya sınır dışı edilmesi gereken insanlar olarak görülmektedir. Bu durum Chirac hükümetinin gündeme getirmiş olduğu Pasqua kanunlarında açıkça görülmektedir. O halde kim bu göçmen işçiler: toplum dışına itilen ve sınırdışı edilenler? Onlar değil mi yerli

halkla beraber aynı binada, mahallede, şehirde oturan ve aynı iş yerinde çalışan, onlar değil mi sizinle birlikte yaşayıp aynı problemlere sahip olan? Ç ocukları sizin çocuklarınızla okula giden, büyüyen, onlar değil mi Fransız ekonomisinin gelişmesine doğrudan katkıda bulunanlar? Onlar değil mi Fransız patronlarının isteğiyle çağrılıp ve bugün krizin başlamasıyla istenilmeyen ve işe yaramayanlar olarak görünenler? Onlar değil mi ülkelerini politik nedenlerden dolayı terkedip, yaşadıkları ülkede istenilmeyen ve sınırdışı edilmesi gereken kesimler olarak görülenler? Kısacası içinde yaşadığımız toplumun bir bölümü saldırıya uğramaktadır. Yaşadığımız toplumda ekonomik krizin ve var olan sorunların boyutu ne düzeyde olursa olsun hiç bir biçimde toplumu oluşturan kesimlerden her hangi birine fatura çıkartma mantığı teşhir edilmelidir.

Haldeki durumu gördükten sonra, şöyle bir soru sorma ihtiyacı doğmaktadır. Son yıllarda verilen mücadeleler boşuna mı? Elbette hayır. Son yıllardaki haklar ve ırkçılığa karşı yapılan yürüyüşlerin kazandırdığı önemli mevziler ve bu yürüyüşler göçmen işçi örgütlülüklerinin otonom bir şekilde örgütlenme zorunluluğunu gündeme getirmiştir. Bütün bu mücadeleler anlamsız, hiç bir şeye yaramayan mücadeleler değildir.

Dolayısıyla bugün daha fazla toplumu oluşturan bir kesimin sürekli olarak devlet tarafından tehdit edilmesini, devletin ve ırkçı düşüncelerin kiminle yaşama hakkımızın olup olmadığını, adımıza karar verilmesini reddetmek, Fransa'nın çok kültürlü, çok uluslu gerçekliğini, ırkçı katliamları, varolan eşitsizliği tüm Fransız kamuoyunda dile getirmek. Bundan dolayı üzerimizdekı ölü toprağını atmaya çağırıyoruz. Örgütleri, kurumları ve kişileri sorunlarımıza sahip çıkmaya çağırıyoruz, varolan sessizliği kırabilmek, sorunlarımız üzerinde motive olmuş insanları mobilize edebilmek için: işçilerin bu günkü durumundan kalkarak, KİTLELERİN DEMOKRATİK BİRLİKTELİKLERİ yaratmaya çağırıyoruz. Bugün ırkçılığa karşı mücadelenin varlığı, ırkçılığın varlığının göstergesidir. Eşit haklar mücadelesi veriliyorsa, eşit olmayan hakların varlığının göstergesidir.

Varolduğumuz her yerde aşağıdaki taleplerimizi dile getirip üzerinde tartışabilmeliyiz:

1- Yerel ve bölgesel seçme hakkının elde edilmesi,

2- Şartsız ve hiç bürokratik engel olmaksızın Fransızlar için uygulanan kart yenileme işleminin aynısı göçmenler için de geçerli olmalıdır,

3- Fransa'da yaşayan her yabancı işçi şartsız ve hıç bir bürokratik engel olmaksızın, ailesi ile birlikte yaşama hakkına sahip olması,

4- Fransa'da yaşamak isteyen herkesin sınırsız oturma hakkının olması

5- Tüm sınırdışı edilmeler sona ermelidir. Göçmenlere uygulanan vize kaldırılmalıdır, serbest dolaşım hakkı sağlanmalıdır.

6- Fransa'da bulunan tüm mültecilere vatandaşlık hakları verilmeli,

7- Çifte vatandaşlık hakkının herkese tanınması,

8- Göçmen kadınlara ailesinden bağımsız oturma ve çalışma hakkının verilmesi.

EŞİT HAKLAR İÇİN

1-Göçmen işçiler için okulda ve lojmanda uygulanan queto sisteminin yok edilmesi ve hiç bir ayrım yapılmaksızın herkese lojman hakkının ve istediği okula gidebilme özgürlüğün olması,

2- Bir milliyetin başka bir milliyetten üstünlüğünün iş aramadaki etkisini ortadan kaldırmak ve herkese hiç bir ayrım yapılmaksızın istediği işlerde çalışma hakkının tanınması.

3- Ç oğulcu- kültürel çerçevede, göçmen işçilere kendi dillerinde öğrenim haklarının olması, aynı zamanda kendi kimliklerini koruma hakkının olması,

4- Herkese eşit düzeyde adaletin uygulanması.

Bu gereklilik ve taleplerin bütünü, önemleri itibariyle Fransız toplumunun, etnik, kök ve milli kriterlere bağlı kalmadan yeni bir vatandaşlık tanımı ıhtiyacını gündeme getirir.

Bugün gündelik yaşamımızda bizleri etkileyen eşitsizliklere karşı taleplerimiz ve isyanımız somut bir gerçekliktir. Bu eşitsizlikler sadece yabancılara dokunmuyor, ama bizler bu toplumdaki eşitsizlikleri ve çelişkileri açığa vuran önemli kesimlerden birini oluşturuyoruz. ●

STRASSBURG'TA VİZE PROTESTO EYLEMİ BAŞARILI GEÇTİ

Strasburg ve Kehl Gümrüklerinde 14 Ocak 1989 günü yapılan yürüyüş, Federal Almanya'nın Türk ve Kürtlere uyguladığı vize politikasının. Protesto edildiği anlamlı bir eylem oldu. F.Almanya'nın bizlere karşı izlediği vize uygulaması bilindiği gibi uzun bir süredir çeşitli şekillerde protesto ediliyordu. Geçtiğimiz yıl Beçika-Almanya, ve Avusturya-Almanya sınır kapılarında içinde Devrimci İşçi'nin de yer aldığı eylemler yapılmıştı.

Alman hükümetinin vize politikasında herhangi bir yumuşama görülmemesi üzerine Türkiye'li ilerici-devrimci güçler bu tür eylemlere. Devam etme zorunluluğu duymuşlardır.

Strasburg Devrimci İşçi'nin girişimiyle bşehirde ve çevresinde başlayan toplantı ve tartışmaların, sonucunda çeşitli grupların ve derneklerin içinde yer aldığı bir vize eylem komitesi oluşturuldu. Komitede Dİ'nin yanısıra HK-Partizan, Kava, Av. Devgenç ve Strasburg. Türkiye'li İşçiler Birliği yer aldı. Komitenin öncülüğünde 7 Ocak günü bir kapalı salon toplantısı düzenlendi. Bu toplantıda vize uygulamasını protesto için yürüyüş düzenlenmesi kararlaştırıldı.

14 Ocak 1989 günü başlayan yürüyüşe 1500 kişi katıldı. Strasburg'tan Alman gümrük kapısı Kehl'e kadar devam eden yürüyüş sırasında. Vizeyi ve vize sorununda adım atmayan Türk hükümetını protesto eden sloganlar atıldı. Yürüyüş sol gruplar arsında gerçekleştirilen örnek bir eylem birliği olması bakımından da anlamlıydı.

Strasburg Devrimci İşçi

Baştarafı 17. Sayfada

● ● ●

Şu sıralarda ırkçılık, neo-faşist gelişme, yabancılar sorunu, ilticacılar sorunu çerçevesinde tüm siyasal kesimlerin içinde olduğu bir tartışma yürümektedir. Bu tartışma süreci giderek yükselecek ve derinleşecektir.

Bu tartışma ve neo-faşist yükselişe karşı mücadele sürecini aynı zamanda yabancıların eşitsiz konumlarını tersine çevirecek talepler uğruna mücadeleyle birleştirmek gerekmektedir. Görüldüğü kadarıyla Alman antifaşistlerinin ilk tepkilerinde beliren motif, Almanya'da Hitler'den sonra böylesi bir gelişmenin nasıl mümkün olduğu sorusudur. Halbuki neo-faşistler salt geçmişin yeniden hortlaması değil, somut tehlikeli bir güçtürler ve doğrudan yabancılara yönelmektedirler. Bunlara karşı mücadele ile eşit haklar uğruna mücadele bir ve aynı şey olarak algılanmalı ve bunlara karşı tepkinin gündeme geldiği her yerde yabancılar sorunu tartıştırılmalı, çözüm yolları önerilmelidir. Bu görev herkesten önce Devrimci İşçi'cilere düşmektedir...

YABANCILAR YASASINA KARŞI YÜRÜYÜŞE ÇAĞRI

Nürnberg'de 11 Mart'ta yapılacak Zimmermann Yasaları'nı protesto yürüyüşüne tüm demokrat ve devrimci güçleri katılmaya çağırıyoruz.

○ *Yürüyüşün başlangıç yeri:* **Gastenhof, U-Bahn Durağı, Bärenschanze-NÜRNBERG**

○ *Bitiş yeri:* **Lürenskirche**

● **Tarih ve Saat: 11 Mart, 11'de**

Sınıflar mücadelesinin uzağında, fantazi çözümlerle uğraşmak, devrimcilerin işi değildir. Siyaseti kitlelerin uzağında ve günlük mücadelelerin dışında düşünmemek gerekiyor. Bir muhalefet krizinin yaşandığı son günler sosyalistlerin ve özellikle devrimci arkadaşlarımızın politika üretimi konusunda uyanıklığını zorunlu kılıyor.

TÜRKİYE'*den*

Aşağıdaki yazı, Türkiye'de devrimci bir hareket yaratma yönündeki çabalara katılan bir grup arkadaşımız tarafından kaleme alınmıştır. Yerel Seçimlere nasıl yaklaşılması gerektiğine, dönemin temel görevinin nasıl yerine getirilmesi gerektiğine ilişkin bazı belirleme ve önerilerini içeren yazıyı Devrimci İşçi okurlarına iletmeyi yararlı gördük. Başlık tarafımızdan konmuştur.

Devrimci İşçi

YEREL SEÇİM SÜRECİ VE DEVRİMCİ GÖREVLERİMİZ

Bu yazı, gerek Yerel Seçimleri, gerekse içinde bulunduğumuz konumu tartışmak için hazırlandı. Yazıda yapılan bütün önermeler ve çizilen tablolar tartışmaya açıktır. Tartışmanın, yaşadığımız süreci aşmada en önemli yollardan biri olduğuna inanıyoruz.

SHP, içindeki bütün "SOL" unsurları tasfiye ederek oligarşiye güven vermeye çaba sarf ediyor. Sadece tasfiyecilikle değil aynı zamanda ekonomik ve siyasi politikalarında yaptığı revizyonlarla, oligarşinin bunalımının çözümü noktasında alternatif olmaya çalışıyor.

SHP'nin oligarşiyi bunalımdan filan kurtaracağı yok. Bunu hakim sınıflar da biliyor. Ama yine de SHP'nin stepne parti olma pozisyonu korunmaya çalışılıyor. Bu umutla harekete geçen parti yönetimi ise bütün "muhalif" söylemini geri çekiyor, partiyi temizliyor ve daha uslu olmaya çalışıyor. Bütün bunların parti içinde yarattığı huzursuzluk-çalkantı bir yana, SHP'yi mecburen destekleyen geniş emekçi yığını, muhalif bile olamayan partileri karşısında çaresiz ve şaşkın durumda.

DYP'nin de çok şanslı olduğu söylenemez. Oligarşi açısından ANAP'ın ekonomik politikasından ayrı bir proğram çıkartamayan DYP, sürdürdüğü "radikal" muhalefetini nereye kadar devam ettirebilecek? Kendi içinde bir üslup arayışı içinde olduğu gözlenen DYP, kendi sağındaki unsurlara göz kırpmaya başladı. Yerel Seçimlere ilişkin merkezi bir politika belirlenememesi ise dikkat çeken ayrı bir konu.

Parlamentodaki burjuva muhalefetinin dışında toplumsal muhalefetin en önemli bölümünü oluşturan işçi muhalefeti kümulatif bir artışla hareketleniyor. (SEKA grevi, ülkenin dört bir yanındaki grev ve direnişler ve neredeyse süreklilik gösteren yemek boykotları) Tüm bunların ötesinde çoğu zaman eylemsiz ama gürültülü bir homurdanma işçi sınıfını hızla sarıyor. Türk-İş yönetimi bu homurdanmayı ne zamana kadar gizleyebilecektir; bir haykırış haline geldiğindeyse nasıl susturulacak bilinmez. Ama tabanla kısa zamanda karşı karşıya kalması kaçınılmaz. Diğer yanda, mesleki örgütlerin muhalefeti çok cılız ve içerik itibariyle de sistemi tehdit etmeyen boyutlarda. Gecekondu direnişleri, köylü mitingleri ve kadın hareketi toplumsal mücadelenin bir kaç degişik yüzü olarak gözüküyor. Ama yine de bir güç olmaktan çok uzak.

Güçlü bir muhalefete halkın böylesine hazır ve muhtaç, ama bu muhalefeti örgütlemekten böylesine uzak olduğu başka zamanlar olmadı. Oysa bu muhalefet krizi gerici bir dönemi, üstelik çok daha tahripkar bir gerici dönemi pekala davet edebilir. (Birebir denk düşmese de Nazi Almanyası'nın hazırlık dönemi hatırlansın. Nazi Almanyası da böyle bir muhalefet krizinin üstünde hazırlanmış ve başlamıştı. Bizim ülkemize özgü koşullardan dolayı bu tür vahşi dönemler iktidarın dışında değil, içinden örgütlenirler. Son aylarda gündeme gelen teritoryal savunma, sabotajlara karşı "sivil" savunma örgütlenmeleri, danıştay ve bölge idare mahkemelerinin yetkilerine ilişkin düzenlemeler ve daha bir sürü benzer çaba, hakim sınıfların yeni ve kapsayıcı bir saldırı dönemine hazırlandıklarını gösteriyor.) Öyleyse sosyalistlerin tek bir alternatifi var: Politika üretmek-muhalefet yapmak. Soyut, teorize ve çekingen değil, somut, pratik ve cürretkar, kendine güvenli bir muhalefet. Bu gerek devrimci güçlerin kendine yapacakları en büyük iyilik, gerekse krizdeki burjuva muhalefetin kuyruğundan kitleleri çekip alabilecek tek doğru tavır olacak.

Kendimize yapacağımız en büyük iyilik olacak; çünkü, sosyalistlerin toplumsal muhalefetin yaşadığı krizden bağımsız olduğunu düşünmek imkansızdır. Sosyalizm bir muhalefet odağı olarak, bağımsız kimliğiyle hala sahnede yok. Önemli bir kesim "eski" devrimci potansiyel, burjuva muhalefetiyle birlikte (onun içinde) onun krizini yaşamaktadır. Yine önemli bir miktar insan ise, sınıflar mücadelesinin çok uzağında, merihe ilişkin politikalar üretmekte ve kitlelerle bir türlü kuramadıkları bağlar yüzünden de bu politikaları bir birlerine satmakla meşguller. Bu durum en kısa zamanda doğru devrimci politikalarla aşılamadığı taktirde, zarar gören sadece bu marjinal gruplar değil sosyalizme ilişkin güvenini de yitirmek üzere olan öncü emekçiler ve hatta topyekün toplumsal mücadele olacaktır. Bu çabanın bir başka önemi, devrimci güçlerin saflaşmasına, giderek siyasi birliğine doğru bir adım olmasından kaynaklanıyor. Ülkemiz solunda birlikte iş yapma, devrimci savaşımı hep birlikte omuzlama, devrimci mirasın bütün olumlu yönlerine sahip çıkma gibi geleneklerin olmaması, böyle bir terbiyeden yoksun oluşu hattaonun yerine, sol içi şiddet ve rekabet, akla yakın ve olumlu olsa bile 'karşı' taraftan gelen önermeleri reddetme, ne pahasına olursa olsun 'önderlik' savaşı ve ben merkezci bir tavır gibi geleneklere de sahip oluşu önümüze bu tür olumlu örnek yaratma görevini de koyuyor.

YEREL SEÇİMLER gerek propaganda malzemesi açısından zengin bir zemin hazırlaması gerekse de mümkün kazanımlara kapı açması açısından devrimcilerin basitçe üzerinden geçemeyecekleri bir sorun. Devrimciler tam da böylesine bir krizin üstüne gelip çatan bu seçimlerde üretecekleri politikalarla (daha önce sözünü ettiğimiz) kendilerine yapacakları iyiliğin ilk adımını da atacaklar. Yerel Seçimlee, halkın yerel sorunlarını tartışıp, yerel birliktelikler yaşayacağı ortamlar olduğu kadar, ülke çapında ve makro sorunların tartışılıp-çözüm aranacağı bir siyasi bir zeminde sağlayacak. Bu açıdan devrimci arkadaşlarla Yerel Seçimler zemininde nelerin halka götürülüp propagandasının yapılması gerektiğini tartışmak istiyoruz. Yazı bu amacı taşıyor.

Türkiye devrimci hareketinin yaşadığı yenilgi ve şu anki subjektif konumu defalarca tartışıldığı için konumuz olmayacak. Bunu hemen hemen bütün arkadaşların bildiğini kabul ederek başlamak istiyoruz. Yola buradan çıktığımızda karşılaştığımız ilk sorun bu konumumuzu aşmak için neler yapabiliriz.

Öncelikle, devrimcilerin sosyalist, muhalif bir söylemi sürekli ve istikrarlı kılma zorunluluğu var. Yani sadece bir takım ölüm yıldönümleri ya da bizim dışımızda (genellikle burjuvazi tarafından) oluşturulmuş gündemi kabullenip onlar temelinde varolmak yerine bağımsız bir muhalif odak olmak zorundayız. Yerel Seçimleri kapımıza dayandığı bu konjönktürde yapabileceklerimizi ortaya dökmek ve bu çerçeve içinde bütün samimiyet ve enerjimizle çalışmak böyle bir propagandanın ilk adımı olabilir. Bu sadece emekçi sınıflara ulaşma ve bağlar kurmaya yarayacağı gibi birbirimize ulaşma konusunda da önemli bir basamak olacaktır.

Yerel Seçimlere ilişkin yapılacak çalışmaların başında, Mahalli Çalışma Alanları tesbit etmek ve bu alanlardaki ilişkilerimizi gözden geçirmek geliyor. Bu çaba üstünkörü, laf olsun diye değil, titizlikle yapılmalı. Uzun vadeli bir ilişki biçimi saptamak, bu bölgelerde özgül çalışma konularını, yakalanabilecek halkaları ve bölgenin tarihini gözden geçirmek öncelikli çabalarımızı teşkil etmelidir. Ayrıca emekçi halk kesimlerinin özgül taleplerini ortaya çıkarmak, sistemleştirmek, yine çok önemli bir konudur. Örneğin bölgedeki fabrika işçilerinin, gecekondu halkının, öğrencilerin balıkçıların, minibüsçülerin ve küçük esnaf gibi halk kesimlerinin kendilerine ait talepleri ciddi şekilde araştırılmalı ve propagandalarda gözönüne alınmalıdır. Özellikle yoksul emekçilerin yaşadığı gecekondu bölgelerini uzun süredir Yerel Seçim heyecanı sarmış durumda. Bu politik heyecana, doğru ve etkili bir müdahale zaman geçirilmeden başlatılmalıdır.

Bu müdahalede kullanacağımız propagandif motifler kesinlikle halkın alışık olduğu ve artık bıktığı bir 'yoksulluk edebiyatı' olamamalıdır. SHP adaylarının ağızlarına şakız edecekleri şeyler 'SHP'ye oy veren mahallelere yolun gelmediği, suların akmadığı vs.' olacaktır. Bunlar mevcut yerel yönetimlerin anti propagandası yönünden etkilidirler ama devrimciler Yerel Seçimleri bir devrim propagandasına dönüştüreceklerse –ki öyle olmak zorunda– sadece negatif şeylerle değil, pozitif proğramlarla kendilerini ifade etmeliler. Bunun yolu devrimci geleneğimiz tarafından çizilmiştir. FATSA'da en güzel örneği yaşanan bu perspektifle yerel yönetimler halkın iktidarına giden yolda birer okula dönüştürülmelidir. Bu bakış açısıyla: YAŞASIN HALKIN BELEDİYESİ! BELEDİYEDE HALK YÖNETİMİ! BELEDİYE – HALK OMUZ OMUZA! BİR KUKLA SEÇMEK DEĞİL, YÖNETMEK İTİYORUZ! SÖZ HALKA, YETKİ HALKA, KARAR HALKA, İKTİDAR HALKA!' gibi perspektifimizi açıklayan bir propaganda faaliyetine girişilmelidir. Bu propagandadan özellikle kazanmak, ne olursa olsun ve illaki kazanmak gibi kısırlaştırıcı bir hedeften uzak durulmalıdır. Şartların böyle olumsuz olduğu bir aşamada kazanmak, uzun vadeli bir çabayla garantilenebilir ancak. Hedef devrimci sosyalist güçlerin bağımsız ve halktan yana sesini yükseltmek olmalıdır. Kimi destekleyeceğimiz sorunu tali bir sorundur. Bağımsız devrimci bir aday, bağımsız demokrat bir aday ya da SHP-DSP'den demokrat bir aday olabilir. Bu tamamen bölgedeki subjektif konumumuzla ilgilidir. Kitleleri politikaya çekebilmenin en garantili yolu hangisi ise o yol seçilmelidir. (SHP adayları konusunda özellikle titiz davranılmalıdır. Böyle bir adayı desteklemek anti-düzen ve anti-reformist propagandamızı etkilememeli, tam tersine bunları tartışmak için özel bir neden olmalıdır.) Şurası çok önemli ki, eğer emekçi kitleleri devrimci düşünceye yaklaştıramasak ve fakat SHP kazanırsa bu açık bir başarısızlıktır. Ama önemli sayıda emekçi ile doğrudan sağlam bağlar kurar ve kitlelere ulaşırsak, ama yine de ANAP kazanırsa, buna nispi bir başarı gözüyle bakmak hiç yanlış olmaz.

Kitleleri politikaya çekmek devrimci perspektifle tanıştırmak ilk elden "HALKIN İKTİDARI" temasını işlemeyi gerektirir. Önemli bir ayrım noktasını oluşturduğu için özellikle vurgulamamız gereken şey, 'Halktan yana iktidar" ile "Halk iktidarı" farklı rıştırılan bu iki kavram, revizyonizm-reformizm ile devrimci sosyalizmin reformizm ile devrimci sosyalizmin ayrım noktasıdır. Devrimciler, halkın adına ve halktan yana olduğunu söyleyen ama halkın dışında oluşmuş bir iktidarı değil, halkın kendi öz organlarıyla doğrudan, kendi iktidarını arzularlar. Bu yüzden de temsili demokrasiye değil, doğrudan demokrasiye inanırlar. Halkın öz örgütlenmelerinden kastedilen ise, işçi-köylü sovyetleri, köy komünleri, halk komiteleri gibi mücadele içinde oluşmuş ama giderek iktidar fonksiyonları da üstlenen organlardır. Partinin önderliğinde bu organlar halkın kendini yönetmesinin yani 'halk demokrasisinin' organlarıdır.

Halk iktidarı üzerine bu kadarcık bilgiden sonra, Yerel Seçimler'e bu gözle baktığımızda amaçımız halkın belediyesini yaratmak olmalıdır. Yani belediyenin halk ile içiçe geçmesini savunmalıyız. Halkın en küçük yerel birliktelikleri (fabrikalar, işyerleri, sokak, mahalle, semt, vb. komiteleri-Dipnot 1) aracılığı ile belediye yönetime doğrudan söz ve karar sahibi olmasını, belediyenin iç yönetiminin ise belediye işçileri, memurlar ve halk temsilcilerinden oluşan bir komisyona devredilmesini savunmalıyız. Bu, belediyede suistimal, rüşvet, yolsuzluk, halka saygısızlık gibi bir sürü yolsuzluğun kapısını kapatırken, halkın da kendi iktidarına giden yolda, kendi kendini yönetmeyiöğreneceği bir okul olacaktır. Bu işlerlik sayesinde belediyeler sürekli halka hesap vermeye zorlanacak halkın gereksinim ve talepleri sürekli ve düzenli bir şekilde belediyeye ulaşacak, belediye icraatının emekçi halkın çıkarlarına yönelik olması sağlanabilecektir. (Dipnot 2)

Bu temeller üzerinde zenginleştirilecek bir propagandanın gerek ANAP'lı para babalarının gerekse SHP

Devamı 14. Sayfada

SSCB DIŞ POLİTİKALARI YA DA DÜNYA HALKLARININ İHANETE UĞRAYAN KURTULUŞ MÜCADELELERİ

Gorbaçov'un yönetime gelmesiyle birlikte ilk etapta SBKP ve SSCB içerisinde başlayan, daha sonra görülmemiş bir hız ve heyecanla dünya sosyalist hareketine ve tüm politik çevrelere yansıyan "Yeni Düşünce" etrafındaki girişim ve tartışmalar henüz ilginçliğinden ve "yeniliğinden" bir şey kaybetmeden güncelliğini koruyor. SSCB'de Gorbaçov'un sözcülük yaptığı bu tartışmaların artık bir tartışma ve yönelim olmaktan hızla çıkmış ve SBKP'nin ve devletin resmi politikaları haline gelmiş olmasından doğan rahatlık ve kesinlikle hem Gorbaçov hem de SSCB'nin dış politikadaki sözcüleri belli aralıklarla yaptıkları ataklarla "Yeni Düşünüş'ün" aktüalitesini kaybetmesini başarıyorlar.

Dünya sol hareketinde gündeme gelen saflaşmaların resmi "*komünist*" çizgi ve takipçilerinde cereyan eden ideolojik-politik-örgütsel kırılma ve ayrışmaların giderek daha da belirgin bir biçimde eşlik edeceğe benzediği "*her alandaki Glasnost ve Perestroika*" süreci aynı zamanda SSCB politikalarının daha iyi anlaşılabilmesi ve daha gerçekçi değerlendirilebilmesi için gerekli ön koşulları birlikte yaratıyor. Bu gelişmeleri kavramanın ve muhtemel sonuçlarını da içeren gerçekçi değerlendirmelere ulaşmanın gerekliliği ve zorunluluğu ortada.

● ● ●

Dünya sosyalizminin kalesinde" cereyan eden, hatta bu kalenin "*merkezinden*" başlatılan Yeni Düşünüş doğal olarak çeşitli politik odakların karmaşık tartışmalarına yol açtı. Glasnost ve Perestroika konusundaki tartışmalar ilk etapta SSCB merkezli diğer modern revizyonist ülke ve takipçi "*komünist*" partilerinde yoğunlaştı. Küba ve Doğu Almanya başta olmak üzere kimi ülkeler "*her ülke kendi sosyalizmine giden yolu kendisi belirlemeli, kendi geleceğini kendisi çizmelidir*" gibi söylemler altında SSCB'deki gelişmeler karşısında tutucu bir noktadan mesafeli yaklaşmaya çalışırken, Glasnost ve Perestroika konusundaki tartışmalar eski resmi çizginin takipçisi kimi partiler dahi! dünya solunun önemli bir bölümünde de ML'nin güncelliği konusunda yeni tartışmalara yol açtı. Bu süreç dünya solunun ezici bir yoğunluğunun ML-Teoriden uzaklaşmasıyla, "*yeni arayışlara*" yönelmesiyle sonuçlanabileceği gibi, bağımsız devrimci ML-hareketlere bu tartışmalara doğrudan müdahale etme, ML-Teori'nin güncelliğini ve dünya halkları ve proleteryası için halen sönmemiş bir umit ışığı olması gerçeğini kanıtlama olanak ve şansınıda sunmaktadır. Bu şans değerlendirilmelidir...

● ● ●

SSCB'deki son gelişmeler konusunda bugüne kadar sürdürülen tartışmalar ağırlıkla "*Glasnost ve Perestroika ile başlatılan süreç SSCB'de sosyalizme giden yolu açabilecekmi, yoksa bu süreç kapitalizmle bütünleşmeyi hızlandıran önemli bir sıçrama mı?*" sorusu çerçevesinde yürütülmüştür. Bu soru başka bir ifadeyle "*Glasnost ve Perestroika sosyalist karekter ve içerikli bir atılım mı, yoksa 1917 sonrasında SSCB'de sosyalizmin elde ettiği mevzilerden geriye kalanların top-yekun her revizyona tabi tutulması mıdır?*" sorusudur. Bu ve benzeri sorular çerçevesinde yapılan tartışmalara bağlı olarak bugün SSCB'nin dış politikası ve Gorbaçov ile birlikte gündeme gelen ve uluslararası ilişkilerde giderek somut biçimler almaya başlayan değişiklikler de tartışmaların gündemine alınmalıdır.

Biz bu yazımızda bu kapsamdaki bir tartışmayı başlatmak hedefiyle SSCB'nin yeni dış politikasına ve bu çerçevede kurtuluş mücadelesi veren halklarla ilişkilerinin "*yeni*" boyutlarına değinmeye çalışacağız.

"...*Sovyetler Birliği'nin dünya çapında uyguladığı dış politikasının, ABD'nin ekonomik-siyasi ilişki alanlarını daraltma ve buna karşılık da kendisinin ekonomik-siyasi ilişki alanlarını genişletme esasına dayalı olduğunu hatırlatmakta yarar vardır. Bu anlayış dünya çapında ABD ile Sovyetler arasındaki 'nüfuz alanı' mücadelesi olarak ortaya çıkmaktadır. Onlar bunu 'barış içerisinde ekonomik yarışma' modern revizyonist teorileriyle açıklamaktadırlar.*"(1)

Sovyetler Birliği dış politikasının "*ABD ile SSCB arasındaki bir 'nüfuz alanı' mücadelesi*" olgusuna dayanıyor oluşundan hareket eden Sovyet ideolog ve politikacıları, yeni sömürge ülkelerde gündeme gelen devrimci halk hareketlerine ve kurtuluş savaşlarına daima bu çerçevede yaklaşmışlardır. Halkların kurtuluş mücadelelerini ABD ile kendi aralarındaki "*nüfuz alanı*" çatışmasında güçler dengesini etkileyen bir faktör olarak değerlendirmişler, bu mücadelelerin gelişmesini ve geleceğini ABD ile SSCB arasındaki çatışmanın muhtemel biçimlenmelerine bağlamaya çalışmışlar ve giderek bu mücadelelerin gerçek önemini reddetmişlerdir. Bundan dolayı SSCB'nin kurtuluş mücadelesi veren halklarla ilişkilerinde gündeme gelen "*yeni*" yönelimleri SSCB-ABD ilişkilerinin geçmişteki gelişmesine bakmadan anlamak mümkün değildir.

SSCB-ABD ilişkilerinde her alanda bir yumuşama dönemi

Dış politika alanında gündeme gelen Gorbaçov girişimlerinin politik-askeri ön şartı 1949'dan bu yana ABD ile SSCB arasında söz konusu olan atom silahları dengesidir. Kore Savaşı sırasında Amerikan askeri ve politik çevreleri bu silahın kullanılmasını ciddi ciddi düşünmüş ve tartışmış olsalarda Sovyetler Birliği ile atom bombalarına dayalı bir çatışmadan korktukları için bu silahı kullanmamışlardır. ABD'nin atom silahını Kore'de kullanmayışının önemli bir diğer sebebi de o dönemde giderek güçlenen anti-sömürgeci hareketler üzerindeki etkisini kaybetmek istemeyişi olmuştur.

Küba Krizi 1962 yılında bir atom *savaşının olası bir gerçeklik olmaya daha da yaklaştırmıştır. ABD ve SSCB* bu kriz sırasında atom çağında diplomatik yolların tükenemeyeceği görüşüne varmışlardır. Küba Krizi'nin sonucu SSCB'nin Küba'ya atom füzeleri yerleştirmek isteğinden vazgeçmesi ve ABD'nin NATO'nun Güneydoğu kanadından sınırlı sayıda atom roketini geri çekmesi (örneğin Türkiye'den) olmuştur. SSCB'nin bu dönemdeki politikası salt atom silahlarıyla poker oynamak olmamıştır, tersine ABD'nin SSCB'yi çembere alma politikasını da bir ölçüde kırmaya yönelmiş ve bunu başarmıştır.

SSCB ve ABD, emperyalizmin akıl hocalarından Henry Kissinger'in 1957'de yazdıklarını politika haline getiriyorlar: "*Total bir savaş korkusunun karşılıklı olduğu, Sovyet önderlerinin de iki taraf için aynı derecede rizikolu olan bir maceraya girmek istemedikleri bugün kabul edilebilir. Ama iki taraf da aynı derecede total bir savaşın başlamasından çekindikleri için, ikisi arasındaki tek fark, hangisinin içinde bulunduğu çıkmazı aşmak için böylesi bir savaşı başlatacağında yatmaktadır.*"(2)

Atom silahları çağında diplomasinin sınırları ve olanakları konusundaki karşılıklı bilinç ve kabul, Vietnam Savaşı sırasında ABD'yi atom silahının kullanılıp kullanılmayacağı konusunda düşünmekten bile -Kore Savaşı'nın tersine- alıkoymuştur. Atom bombasına SSCB ve Çin'in de sahip olması gerçeği, Vietnam Savaşı sırasında ABD empçryalizmine sınırlarını göstermiştir. ABD emperyalizminin sınırlandırılmasında Latin Amerika'da gelişen devrimci mücadelelerin ve metropollerdeki muhalefet hareketinin de küçümsenemeyecek bir rolü olmuştur.

ABD emperyalizmi Vietnam Savaşı'nı izleyen yıllarda da SSCB ile kendi arasındaki atom silahları dengesini kırmayı başaramamıştır. Bu gerçek ABD'nin "*Yeni Düşünüş'ün*" *önerilerini görüşmeye değer bulmasında*, Gorbaçov'un hareket doğrultusunu bugün büyük ölçüde kabul etmesinde önemli/belirleyici bir rol oynamaktadır. ABD ile SSCB / Batı ile Doğu blokları arasındaki göreceli yumuşamanın asıl nedeni ise iki kesimin de içinde bulunduğu derin ekonomik krizdir. (3)

Bu silahlar tarafından belirlenen güçler dengesinin silahlanma yarışında şu ya da bu gücün lehine değişmeyeceğinin kabulünden hareketle SSCB kendi ekonomik-sosyal-siyasal sorunlarını çözebilmek için gerekli olan rahatlığa (dış politika alanında) diplomatik görüşmeler yoluyla ulaşmaya çalışıyor.

***"Geçmişin eleştirel bir analizi dış politikamızın da dogmatizm ve subjektif yaklaşımlar tarafından belirlendiğini gösteriyor. Dış politikamızın dünyadaki temel değişikliklerin gerisinde kalmasına izin verilmiştir... Askeri-stratejik denge mücadelesinde devletin güvenliğini politik araçlarla sağlamaya yönelik tüm olanaklar geçmişte sonuna kadar kullanılmamıştır. Bir silahlanma yarışına çekilmemize izin verdik. Ve bu ülkenin sosyo-ekonomik gelişmesi ve uluslararası pozisyonu açısından sonuçsuz kalmamıştır."*(4)**

Sovyetler Birliği'nde, tüm iktidar ve politika değişikliklerine rağmen, şimdiye kadar SSCB dış politikasının eleştirilmesi alışılagelmiş bir durum değildi. Sovyetler açısından, kendi dış politikaları *sürekli ve kesin olarak* barışa hizmet etmekteydi ve bundan dolayı ABD politikalarının tam karşıtıydı. SSCB bugün bu bakış açısını yumuşatmaya/değiştirmeye ve "*sosyalist*" dış politika ile emperyalist dış politika arasındaki çelişkiyi politik içeriğinden uzaklaştırmaya çalışıyor: "*İki tarafında hataları olmuştur, tek yanlı suçlamalar doğru değildir*" görüşü dış politikada hakim unsur haline geliyor. Silahlanma, askeri işgaller, zora dayalı yayılma politikaları Sovyet ideologları tarafından artık emperyalist çıkarların ifadeleniş biçimi olarak değil, sadece iki tarafında oluşmasında suçlu olduğu karşılıklı güvensizliğin ve karşılıklı tehdit korkularının ürünü olarak görülüyor.

***"Korku ve güvensizliğin asıl ve kalıcı sebebi her bir tarafın düşmanca eğilimleri olduğu ve askeri kuvvete azgınca başvurabileceğinin kabülünden kaynaklanıyor. Amerikan-Sovyet yarışının militarizasyondan kurtarılması doğrultusundaki ileri bir adım iki tarafında düşünce ve tavırlarında kesin değişiklikleri gerektirmektedir. İki tarafta silah depolarını artırarak, kendi askeri kuvvetlerinin yerel çatışmalara müdahalesi aracılığıyla ya da bir atom savaşının kabul edilebilecek sonuçlar getireceğini planlayan stratejileriyle her hangi bir politik ya da askeri yarar sağlayabileceklerine dair varolan derin düşünüş şekillerinden vazgeçmelidirler.*"(5)

Ancak bu şartlar yerine getirildiğinde "SSCB ve ABD'nin barış içerisinde istikrarlı bir şekilde bir arada yaşamaları mümkün olur." Bu doğru. Ama rekabet eden iki büyük dünya devleti arasında "barış içinde ve istikrarlı bir birarada yaşayış" mümkün olmayacağına göre, bunun anlamı nedir? Eğer emperyalizme teslim olmak *değilse...(6)*

SBKP SINIFLAR MÜCADELESİNE ELVEDA DİYOR

"Yeniden yapılanma uluslararası bakımdan sosyalizmin her hangi bir sosyal sistemle barış içinde yarışmasına davet anlamına gelir... Böyle bir yarışın gerçekleşmesi... için yeni düşünce tarzı gereklidir. Artık tekrarlanmaz bir biçimde tarihe gömülmüş olan geçmişin mirasının bıraktığı düşünceleri ve dogmaları alt edecek yeni bir düşünce tarzı..." (7)

"Yeniden yapılanmanın" hedefinin bilinen modern revizyonist tezlerin hedefinden farklı olmadığını vurguladıktan sonra Gorbaçov "geçmişin bıraktığı düşünceleri ve dogmaları alt etmekten" bahsediyor. Bu düşünce ve dogmalar konuşmanın bağlamından çıkarabildiğimiz kadarıyla burjuvazi ve proleterya, emperyalizm ve sosyalizm, ezilen halkların mücadeleleri ve emperyalizm arasındaki **antagonist çelişkilere** dayanan M-L düşünce ve "dogmalar".

"Barış içerisinde yarış" artık karşıtların, antagonist karakterli çelişkilerin belli bir varoluş ve mücadele evresi olarak değil, "aklın zorunlu kıldığı ve tüm insanlığa dayattığı" genel bir kural olarak algılanıyor.

Artık M-L'lerin ötesinde sınıf savaşımının tarihsel gelişmenin motoru olduğu şeklinde ifade edilen gerçeği sıradan tarihçilerin dahi geçmiş toplumsal-ekonomik formasyonlar için kabul ettiği koşullarda, yeniden yapılanışın borazanları "dünyayı uluslararası sınıf savaşı alanı olarak gören tarih hatasından vazgeçmekten" bahsediyorlar.

"Yeniden Yapılanış"ın ve Glasnost'un mimarlarına göre, sınıflar mücadelesi tarihe gömülmüştür, artık farklı sınıfların uzlaşmaz çıkarlarından çok "tüm insanlığın çıkarlarına" sözcülük edecek "politika anlayışları" benimsenmelidir. "emperyalizme karşı mücadelede gelişmekte olan ülkeler ve sosyalist ülkelerin sınıfsal çıkarlarının aynı doğrultuda olduğu efsanesidir." (8)

Bu tezlerin yanlışlığını kanıtlamaya çabalamak yanlış olur, çünkü yanlışın yanlışlığını kanıtlamaya gerek yoktur. İlginç olan ama şudur:

SBKP adına öne sürülen tezlerin gerçek dayanaklarının neler olduğu, dünyadaki hangi yeni gelişmelerin bu "yeni" tezleri doğurduğu, sınıflar mücadelesinin tarihe gömüldüğüne ilişkin hangi toplumsal, siyasal, kültürel belirtilerin varolduğuna ilişkin varolan somutun somut bir analizine bu tezlere yer verilen hiç bir konuşmada, hiç bir yayında rastlanmamaktadır. Dolayısıyla somut durumun analizine *ve bu analize oturtulacak politikalara* ilişkin gerçek ve verimli bir tartışmayı SBKP tezleri ile yapmak mümkün değildir. Ve yine bu konular açık bırakıldığı için, istenilen biçimde subjektif yoruma ve değerlendirmeye de elverişlidir.

Durum böyle olunca, SBKP'nin yukarda özetlenen tezlerini de gerçek bir sorgulamaya tabi tutmak güçleşmektedir. Çünkü bu tezler birer iddia, hipotez olmaktan ileri gidememektedirler. Bu nedenle biz SBKP'nin sınıflar mücadelesine ve M-L teorilerinin anakronik olduklarına ilişkin tezlerine karşı bir soru sormakla yetineceğiz: "Barış içerisinde ekonomik yarış ya da birarada yaşamak" sınıflar mücadelesinin özgül araçlarla başka bir düzeyde yürütülmesi değil de nedir?

SSCB VE YEREL ÇATIŞMALAR (Halkların Kurtuluş Mücadeleleri)

Gorbaçov'a göre "en acil dünya sorunlarından birisi" yerel çatışmalara son verilmesi ve yenilerinin ortaya çıkmasının engellenmesidir. Çünkü "oralarda yanan ateş başka alanlara sıçrayabilir ve doğrudan ya da dolaylı olarak dünya çapında bir yangına sebep olabilir."

Bu tür "yangınlara" örnek olarak Filistin Sorunu, Körfez Savaşı, Angola-Namibya sorunu, Etyopya, Somali, Sudan, Nikaragua, Kamboçya ve Kore gösterilmektedir. Gorbaçov'a göre bu çatışmaların çözmenin bugün "gerçekçi olanakları vardır." Çatışmaları Gorbaçov'un çözmeye örnek olarak ise Afganistan gösterilmektedir.

Gorbaçov'cu çözüm iki adımdan oluşmaktadır. 1. Mücadele eden tarafların uzlaşma ya da iktidar alanlarını paylaşma aracılığıyla barışması. 2. üçüncü bir gücün bu çatışmalara "karışmaması".

"'Karışmamak" bugüne kadar SSCB'nin sürekli kullanageldiği bir argüman olmuştur, ama bir argüman olmanın ötesinde hiç bir zaman gerçek bir içeriğe sahip olmamıştır. Bundan sonra başka türlü olması da mümkün değildir. Çünkü yerel sorunlara su veya bu şekilde müdahale ya da yerel çatışmalara "karışma" iki büyük devletin aralarında doğrudan savaşa başvurmadan süregelen mücadelenin vazgeçilmez bir unsurudur ve maddi çıkarların bir ürünüdür. Karşı sistemdeki muhalefet güçleriyle dayanışmak o sistemin sorunlarına "karışmaktır". SSCB kendisini yıllardır uluslararası sınıf mücadelesinin "temel gücün", kurtuluş hareketlerinin ve anti-emperyalist devletlerin "doğal müttefiki" ve gerçek dayanağı olarak görmüş ve göstermiştir. (Bunun doğruluğu-yanlışlığı ayrı bir tartışmadır.) SSCB kendisine ilişkin bu düşüncesinden ancak dünya çapında tecrit olması pahasına vazgeçebilir. Bunu uzun vadede isteyip-istemediği ise büyük bir soru işaretidir. Her halükarda SSCB yerel çatışmalara hiç bir şekilde karışmasa da, bu tavrıyla karşı tarafı "karışmamaya" ikna edip-edemiyeceği ise daha büyük bir sorudur.

Gorbaçov tarafından sıralanan, sona erdirilmemeleri durumunda "dünya çapında bir yangını" doğurabilecekleri söylenen tüm yerel çatışmaların ortak bir özelliği var: Bu çatışmalar yıllardır, on yıllardır her hangi bir çözüme ulaşmadan sürmekte ve dünya kamuoyunu meşgul etmektedirler. Bu çatışmaların çoğu çatışmanın taraflarları için artık sürdürülemeyecek bir aşamaya geldiler. Vietnam, Nikaragua, Angola, Kuzey Doğu Afrika'nın çatışan ülkeleri ekonomik açıdan çıkmazdalar.

Bu yerel çatışmaların tarafları görüşme yoluyla bir çözüme yönelmiş/yönetilebilmişlerse, buradan çıkarılacak sonuç, Gorbaçov'un söylediği gibi, **askeri mantığın dünya çapında tarihe karışdığı** değildir. Çıkarılması gereken sonuç, herhangi bir

çatışmanın içinde bulunduğu somut koşullarda taraflar açısından artık bu çatışmayı devam ettirmenin yararsızlığı ve anlamsızlığıdır.

Gorbaçov'un tezlerinde yerel çatışmalara ilişkin somut öneriler bugün gerçekleşiyor gibi gözükmekte: Iran-Irak Savaşı bitti. SSCB Afganistan'dan askerlerini apar-topar geri çekiyor. Kıbrıs sorununun çözümü doğrultusunda görüşmeler oluyor. Küba ve Güney Afrika Angola'dan askerlerini çekiyorlar (Angola 1 Nisan 1989'dan itibaren bağımsızlığına kavuşacak). Filistinliler devlet kurduklarını açıklıyor. 130'un üzerinde ülke Filistin devletini tanıdığını açıklıyor. ABD ve emperyalist-kapitalist ülkeler Filistin hükümetine göz kırpıyorlar (Israil'i ikna ettikten sonra Filistin'i tanıyacaklarının göstergelerini sergiliyorlar.). Vietnam Kamboçya'dan çekiliyor. Nikaragua hükümeti kontralara diplomatik görüşmeler aracılığıyla uyuşma doğrultusundaki önerilerini son zamanlarda sık sık takrarlıyor vs vs...

Dünya çapında göreceli bir barış ya da yumuşama dönemine girildiğinin tek başlarına birer göstergeleri olarak algılanabilecek bu gelişmeler, Gorbaçov'un söylemlerinde ifadesini bulduğu gibi, bu çatışmaların taraflarının *"tüm insanlığın çıkarlarını"* düşündükleri için ortaya çıkmamıştır.

Bu gelişmeler, tamamen tarafların içinde bulundukları ekonomik sorunların, ağır savaş yükümlülüklerinin, yani somut ekonomik ve politik çıkarların bir sonucu olarak gündeme gelmişlerdir. Gorbaçov ekibinin belirli aralıklarla tekrar tekrar yaptığı *"barış"*, *"tüm insanlığın çıkarları için düşmanlıkları sona erdirme"* vb. gibi önerilerin dünya çapında yarattığı olumlu atmosferin de şüphesiz bu çatışmaların sona erdirilmesinde etkisi olmuştur. SSCB'nin yeni dış politikasının gerekleri doğrultusunda bu çatışmalarda *"kendisi ile dostluk ilişkileri olan ülke ya da taraflara"* baskı yapmış olması da ihtimal dışı değildir.

Burada SSCB'nin yeni dış politikasını üzerine oturttuğu, kurtuluş savaşı veren halklar ve çeşitli takipçi hareketler için acı sonuçları olacak iki politik önerme/tesbit üzerinde durmakta fayda vardır:

1. Dünya çapında sınıflar mücadelesi, anti-emperyalist kurtuluş mücadeleleri dönemlerinin kapandığını içeren teze dayandırılarak bu tür mücadeleleri veren hareketlere ve halklara yapılan mücadelenin sona erdirilmesi önerisi. Bu önermenin politik süsü ise, yerel çatışmaların dünya çapında bir yangın aşamasına sıçrayabileceğini söyleyen hipotez...

2. Bu bağlamda *"haklı savaş"*, *"haksız savaş"* ayrımının ortadan kaldırılması, emperyalist-kapitalist boyunduruktan, sömürüden ve ulusal baskıdan kurtulmayı hedefleyen tüm *"haklı"* savaşlar dahil, her türlü silahlı çatışmanın *"haksız"* olduğunun ve tarihe karıştığının çığırtkanlığının yapılması...

Dünya çapında antagonist sınıf çelişmelerinin, ulusal baskıların tüm şiddetiyle devam ettiği günümüz koşullarında bu tür önermelerin realistliği, gerçekleşme şansı hiç yoktur. Savaşın politikanın bir başka düzeyde sürdürülüşü, silahla yapılıyor olması gerçeğini kavrayamayan/bilinçli bir şekilde reddeden modern revizyonist politikaların bu önermelerinin varıp dayanacağı nokta bugünden bellidir: her türlü devrimci gelişmeye engel olma, dünya halklarının kurtuluş mücadelelerini emperyalizme peşkeş çekme, kapitalist sömürü düzeni ve koşullarının devamından yana politikalar izleme, tavır alma...

Evet bu politikaların varıp dayanacağı nokta burasıdır.

Sonuç olarak:

SSCB'nin dış politikadaki yeni yönelimleri emekçilerin ve baskı altındaki halkların her türlü devrimci girişimini sabote etme, engelleme, bozguna uğratma noktasında tam da emperyalist-kapitalist ülkelerin dış politikalarıyla birleşmektedir. On yıllardır *"proleterya enternasyonalizmi"*, *"uluslararası dayanışma"* kisveleri altında **devrimci öze** sahip olmayan SSCB dış politikası gelinen noktada iflas etmiş (Gorbaçov Afganistan'a müdahaleyi *"büyük bir günah"* olarak niteliyor) ve bu iflas sonucunda SSCB'nin dış politikasında **şekilsel anlamda** devrimci bir yanın varolduğunu göstermeye yarayan yukarıdaki kavramların hızla terkine yönelinmiştir. Bu durum bir yönüyle olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmelidir. Şöyleki: Bugüne kadar SSCB'ye bel bağlayan kurtuluş mücadeleleri SSCB'nin çıkarları doğrultusunda devrimci atılımlara yönelememiş. SSCB'nin genel çıkarları doğrultusunda bu mücadeleler boğulmuştur. Önümüzdeki kısa dönemde bu mücadeleler ve takipçi hareketler zor günler yaşayacak olsalar da, kendi öz gücüne güvenme alışkanlığını bir ölçüde bu süreçte öğrenebilirlerse, bu olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmelidir.

"...Sovyetler Birliği'nin tutumundan, halkların kurtuluş mücadeleleri açısından olumlu gelişmeler beklenmemelidir. Bu anlayışın yoksul halkların kurtuluş mücadelelerini ve yoksul halkların kardeşliğini güçlendirmek yerine onlar arasında yeni ve onarılması güç yaralar açan bir tutum olduğu hiç bir zaman unutulmamalıdır..."(Devrimci Yol, S.28, agy)

SSCB'nin yeni dış politik yönelimi, kurtuluş hareketlerinin ve anti-emperyalist devletlerin patronu olma stratejik hedefinin başarısızlıkla, tam bir iflasla sonuçlandığının resmi kabulü olarak anlaşılmalıdır.

Dipnotlar:

1-) Devrimci Yol, Sayı 28. Ortadoğu'da Amerikan ve SSCB Politikaları ve Kürt Hareketi başlıklı yazı.

2-) Atom silahları ve dış politika dergisi. New York, 1957, Aktaran Arbeiterkampf

3-) Ne ABD ne de SSCB ekonomisi silahlanma yarışının gereklerini yerine getirecek bir verimlilikte değildir. Iki ülkede de içinde bulunulan ekonomik krizi silahlanma harcamalarını kısarak hafifletme/aşma eğilimi gelişmektedir...

4-) SBKP-MK'nin 19. Birlik Konferansına Tezleri

5-) Ortak Amerikan-Sovyet Proje Grubunun araştırmasından, 5 Mayıs 1988, Alman ve Uluslararası Politika Sayfaları dergisi, Sayı 10/88

6-) Cümleyi bu şekilde formüle etmemiz, bugünün dünya gerçekliği düşünüldüğünde sanıyoruz abartma olmaz. Amerikan-Sovyet Araştırma Grubu büyük devletler ve farklı toplumsal sistemler arasındaki çelişkilerin antagonist karekterini kaybedeceği ütopik bir dünya resmi çiziyor. Yaratılması hedeflenen bu dünyada hiç bir büyük güç kendi yararı için diğerine zarar vermeyi düşünmüyor, iki büyük gücün de ortak çabalarının hedefi ortak refah olarak belirleniyor. Bu ütopyaya göre büyük devletlerden hiç birisi diğerinin zayıf noktalarını ve problemlerini kendisi için daha elverişli pozisyonlar elde etmek için kullanmayacak, bu dünyada dolandırıcılığın, yalanın ve gizli oyunların da artık yeri olmayacak. Eğer sınıf mücadeleleri ve ulusal sorunlar *"tüm insanların çıkarları"* uğruna sona erdirilemez ya da sönmezlerse, her ülkenin kendi iç sorunu olacaklar ve hiç bir büyük güç -demeçler aracılığıyla olsa bile- bu çatışmalara müdahale etmeyecek...

Her kim ki, dünyanın ve insanlığın bilinen çelişki ve çatışmalarının sürdüğü ve daha belki yüzyıllar boyu süreceği şartlarda böyle bir dünya resmi çizer, o sadece gerçekler karşısında ütopyacı olmakla, gerçeklere göz kapamakla suçlanmaz. Işlenilen suç, dünya işçi sınıfını sömürü koşullarına *"tüm insanlığın çıkarı için boyun eğmeye"* ikna etmekte, ezilen halkları kurtuluş mücadelelerini *"bir toplu imha savaşını"* engellemek için bırakmaya zorlamakta somutlaşan ihanettir.

7-) Gorbaçov, Glasnost-Asıl Neyi Istiyorum?, Dönemli Yayıncılık, s. 171

8-) Cumhuriyet, 11.1.89, Sınıf Savaşı gereksiz, Sovyet Dışişleri dergisinden.

HOLLANDA'DAN NOTLAR

Geride bıraktığımız 88 yılına dönüp şöyle bir göz attığımızda,88'in bundan önceki yıllara nazaran daha hareketli bir yıl olduğunu söyleyebiliriz.Sanırım bu tanım bir çok Avrupa ülkesi için de geçerlidir.Buna yol açan faktörlerin başında Türkiye'de politik iklimin canlanmaya başlaması gelmektedir.

Nitekim geçtiğimiz dönemde kendisini açlık grevleri örneğinde,öğrenci ve işçi hareketlerinde 12 Eylül hukukunun iptal edilmesi ve genel af talebinde kendisini gösteren hareketliliğe bir de son yıllarda artık her kesimde sıkça tartışılan ulusal sorun ve kürt meselesi olayı;Saddam rejiminin gerçekleştirdiği caniane kürt katliamı ve bu katliamdan kaçıp TC'ye sığınan binlerce Kürt mültecinin varlığıyla daha da karmaşık bir hale geldi.Bu ve ülkede meydana gelen diğer gelişmeler yurtdışında dayanışma sorunun boyutunu büyütmüştür.

Bizlerce ikili görev diye adlandırılan yurtdışı gerçekliği ve Türkiye' de hedeflediğimiz Devrim ve demokrasi mücadelesiyle dayanışma diye tanımladığımız ikili görev anlayışının Türkiye bölümü ile ilgili olarak yukarıda adı geçen konular etrafında 1988 yılı içerisinde çeşitli dayanışma hareketleri ağırlıklı uğraşımız oldu.Bu konuda yapılanları yeterli bulmak mümkün değildir.Bu yetersizlik olayı yıllarca dilden düşmeyen bir tartışmanın konusu olan Türkiyeli sol ve bu solun bir parçası olarak bizlerin konumuyla ilgili ve çözümlendiği sürecede güçlü dayanışma hareketlerinin yaratılamıyacağı bilinmelidir.Birçok Avrupa ülkesinede ve Türkiye' de 12 Eylül rejiminin ana amacı olan depolitizasyon diğer bir deyişle Apolitiklestirme olayı burada da çok mükemmel bir şekilde yaşandı.Bundan dolayıdır ki her geçen gün politikaya ve onun göstergesi olan dayanışma faaliyetlerine ilgi seyir ibresi git gide geriledi. Böylesi canalıcı bir sorun üzerinde herkesin ciddi kafa yorması ve üzerinde durması gerekmektedir. Bunun için de yaşanan süreci iyi irdelemek lazımdır.

Bu olumsuz gelişme dönemin kendi özgül koşullarından kaynaklandığı kadar bilinçlice yapılan müdahalelerle ve etkilenmelerden de olumuştur.Kimlerdir bu müdahaleleri yapan:

- Başta,öteden beri yurt dışında devlet destekli gerici ve faşist kesimlerin örgütlü olarak kendilerini meşru bir alternatif güç gibi gösterek topluma yaptıkları müdahaleler ve bu etkilemelere açık bir toplum.

- Bu kesimlere her alanda alternatif olabilecek devrimci ve demokratik örgütlenmelerin sarsıntı geçirmeleri,olamayışları varolanların ise adı geçen güçleri meşru görüp alternatif olarak yurtdışında ekonomik mücadele ile yetinmeleri; Daha kötüsü ise sol ve devrimci safları terk edip adı geçen kesimlerin yörüngesine girmek,sol kesimde varolan bir takım hatalı anlayışlara karşı mücadele vermek yerine solu bir bütün olarak alternatif görmemeye varan tutumlara girmek biçiminde görülmektedir.Öteden beri dayanışma faliyetlerine ilgi duyan kesimlerin sınırlı olduğu Avrupa' da geçmiş dönemde sol adına hareket eden kimi malum çevrelerce de takınılan tavır ve bilinçli etkilenmeler de bu çemberin daraltılmasına yol açmış,birçok taraftar kesimi politik faliyetlerden kopartmıştır.Bu yapılana ise hukuk dilinde suç denir.

Geçmişte yurtdışında sorunlara başka bir perspektifle bakabilecek bir devrimci örgütlenmenin yaratılması mücadelesini veren ve bunu kısmen başaran Devrimci İşçi örgütlülüğünün dumura uğratılması,uzun bir dönem faaliyet yapamaz oluşu daha sonraki süreçte ise ağırlıkla iç örgütsel sorunlar ile uğraşması her alanda alabildiğince gecikmeler yarattı.Sırası gelmişken bu süreç Hollanda'da nasıl yaşandı bu konuda da birşeyler yazmakta yarar var.Hollanda Devrimci İşçi örgütlülüğünün dağıtılması siyasi nedenlerden dolayı kaynaklanmadı.Ağırlıkla kişisel sorunlar diyebileceğimiz nedenlerden dolayı dağıtıldı.Sözümona teorik farklılık diye dile getirilen husus ise yanlızca;"toplum camilerde ve kahvelerde,derneklerimiz camiler ve kahveler kadar adam toplayamıyor" gibi yurtdışındaki Türkiyeli toplumun yapısını hiç tanımayan bir yaklaşımla;"o zaman yapılması gereken derneklere ve örgütlülüğe kilit vurup topluma,tabana inelim,tabanda kendiliğinden gelişen eylemlilikler içinde yer alalım ve bu süretle de marjinallikten kurtulalım" deyip gittiler.Kimileri ise yurtdışında yapılan dayanışma hareketlerinin Türkiye'de çok çabuk yankı ve etki bulamayışından ötürü bu tür uğraşlardan vazgeçti.Tıpkı Türkiye'de bir zamanlar devrimin çok çabuk ve zahmetsiz olacağına inanan ve daha sonra da böyle olmadığını görerek hayal kırıklığına uğrayanların akıbetine uğradılar Yine süreç içinde yapılan bir takım dayanışma faaliyetlerine katılmadıkları gibi,katılan insanlara ise,"aman canım böylesi şeylerin zamanı geçti,yine aynı şeyler mi?,başka icatlar yapamaz mısınız?" gibi lakayıt sözler sarfetmekten de geri kalmadılar.Her şeye ve her yapılana "tu-kaka" diyen bu anlayış söz gelimi 1 Mayıs veya herhangi bir eylemlilikte yerine göre 50 100-200 kişilik değişebilen bir sayı ile diğer korteje katılan " 'yerli ve yabancı' gruplarla birlikte yüründüğü zaman buradaki Türkiyeli topluma ne kadar marjinal olduğumuzu gösteriyormuşuz bunun için de yapmamak lazım" gerekçelerini ileri sürüyordu.

Buna karşın bir başka hatalı yaklaşım da solun diğer bazı kesimlerin de kendisini şöyle yansıtmakta:Amaca hizmet etmeyen yanlış veya az etkili yöntem ve araçlar,daha etkili yöntem ve araçların yerine sık sık konulmaktadır.Kulanılan motifler az ve sınırlı.her hangi bir eylemlilikte eylemin amacında bir araya gelen insanlar oluşturulan platformlarda bahse konu kesimlerce getirilen ve konuyla yakından uzaktan ilgisi bulunmayan ilahi ilkelerce bozulmaktadır.

Kendisi değişik biçimlerde dışa vuran bu hatalı yaklaşımlar dayanışma mücadelesinin önünde bir engeldir.Bunca yıllık deney ve tecrübelerin ışığında bunların aşılmasında da zaruret vardır.

Hollanda'dan bir Devrimci İşçi taraftarı

DIŞ BORÇLAR VE KREDİLER

Bugün uluslararası ilişkilerde BORÇLAR ve KREDİ sorunları en hassas ve nazik konuların başında gelmektedir. Sorunun hassasiyeti, uluslararası ekonomik ve politik ilişkilerde ortaya çıkan sarsıntılı, bunalımlı durumdan kaynaklanmaktadır. Kronik bir hastalığa dönüşen bu ağır durumdan hiçbir çıkış yolu bulamayan bir çok devlet tek çare olarak kendi iflasını ilan etmeyi seçmek zorunda kalmaktadır. Borçlandırma yöntemi yeni sömürgeciliğin ve çok uluslu şirketlerin hegemonyasının doğrudan ifadesidir Doğrudan sömürgeci boyunduruktan kurtulmuş olan bazı ülkeleri yeniden kendi pençesi altına almak, onların bütün zenginliklerini talan etmek, yüzyılın ikinci yarısında özellikle son çeyreğinde yaygınlaşan yeni emperyalist stratejinin başlıca hedefidir.

80'li yıllarda dünya kapitalist sistemi giderek derinleşen bir bunalımın içine girdi. Enflasyon ve çeşitli paralardaki kur dalgalanmaları (örneğin, 87 yılında inişe geçen ABD doları-87 başında bir ABD doları yaklaşık 2,5 DM'a eşit iken 88' in ilk günlerinde 1,75 DM' a kadar düştü.) yanında dış ticaret, ödemeler dengesi vs. açıkları, giderek ağırlaşan dış borçlar problemi gelişmekte olan ülkeler diye adlandırılan ülkelerin en önemli problemi olarak ilk sıraları işgal etti.

Borç ilişkileri eskiden de mevcuttu, ancak son 10-15 yıl içinde çok büyük rakamlara ulaşarak tamamen yeni bir biçime büründü. 1985 sonunda 1000 milyar $'a yükselen dış borçlar astronomik bir seviyeye ulaştı. Bu dev boyutları ve yeni biçimi ile, dış borçlar, sadece borçlu ülkeleri değil aynı zamanda borç ve kredi veren ülkeleri de zor duruma düşürerek tehdit etmeye başladı. Borç veren ülkelere, hem alacaklı, hem güçlü ama tüm bu pozitif duruma karşılık aynı zamanda da çaresiz idiler. Dış borçların anormal rakamlara yükselişi borçların amortismanı, başka bir deyişle geri ödeme sorunun çözülememesi, ulusal ve uluslararası düzeyde, sermaye hareketlerinin karakteristik yapısında, diğer yandan kapitalist yeniden üretim sürecinde derin çelişkilere yol açti. Emperyalist devletler, açgözlülüklerini, yüksek kar hırslarını tatmin edebilme için tavizkâr, zaman zaman da alacaklarını bağışlıyormuş gibi görünmeye çalışıyorlar. Böyle görünmek istemelerine rağmen, iki Amerikan bankası, "City Corp" ve "Chase Manhatten" Brezilya'nın toplam gelirlerinin %13'ünü, gerektiğinde %20'ye kadar çıkabilecek ipotek altına alıverdiler.

1971-1977 yılları arasında "City Corp"'un gelirleri, latinamerika ülkelerindeki kredileri sayesinde %25 artış gösterdi. Tek yanlı, bağımlı ve zayıf ekonomik yapıları ile uluslararası ekonomik kurallara boyun eğmek zorunda olan geri kalmış sömürge yarı sömürge ve bağımlı ülkelerin kapitalist dünya pazarındaki fiyat dalgalanmalarından ve onun sert konjunktürel yapısından bağımsız hareket etmeleri mümkün değildir.

ABD yada diğer kapitalist ülkelerde baş gösteren ekonomik kriz, veya herbir üretim düşüşü, yada dış ticaretteki sınırlandırmalar bu bağımlı ülkelerin ekonomilerinde korkunç sarsıntı ve boşlukların doğmasına yol açmaktadır.

2. Dünya savaşından sonra kaydedilen endüstriyel sıçrama bir kaç yıl içinde hızını kaybetti, kriz ve bunalım biçimine dönüştü. Bu durum emperyalist devletlerin geri kalmış ülkelerden yaptıkları ham madde ithalatını kısmalarına veya daha düşük fiyatlar dayatmalarına yol açtı. Ekonomik bunalımın bir devamı olarak emperyalist devletlerin talebi ne daralması ile ortaya çıkan, ihracat hacimlerindeki gerileme, bu ülkelerin en önemli ihracat ürünlerindeki fiyat düşüşlerine yol açtı Bu nedenle bütün bu ülkelerin dış ticaret açıkları, dev boyutlara çıktı. Ticari bilançoları ve ödemeler dengesinde açıkla karşılaşan ülkeler, bu zor durumdan çıkabilmek için, tekrar kredi istemek zorunda kaldılar. Bu süreç içinde üretici güçlerinin gelişme deneyi çok düşük, kendi ekonomik yapılarındaki büyük dengesizliklere sahip olan bu ülkeler uluslararası işbölümü içinde daha eşitsiz, daha zayıf bir konuma düşmüş oldular. Bütün bunların hepsi yabancı mali araçlara yönelik talep artışının, sömürgeci ve yeni sömürgeci boyunduruğun kaçınılmaz sonuçları olarak ortaya çıkmaktadır.

Döviz alış verişlerindeki dengesizlik, gelişmekte olan ülkelerin dış borçlar probleminin çözümü için yine kredilerin yardımına başvurulması, olayın kendisini iyice içinden çıkılmaz müthiş boyutlara ulaştırmış bulunmaktadır. Bu süreçte çeşitli faktörler birlikte rol oynamaktadır. Birincisi; burjuva-kapitalist dünyada göze çarpan ekonomik ve finansal istikrarsızlıktır. Yaşanan son 15 yılda kapitalist ekonomiyi sarsan bunalım, giderek ağırlaştı ve derinleşti. Bu krizin çeşitli dönemlerinde dış krediler bazı devletler için olduğu kadar uluslararası ölçekte de önemli bir rol oynadı. Esas olarak banka kredileri şeklindeki bu finansman artışı dış borçlarda fırtınalı bir kabarmayı beraberinde getirdi.

Herşeyden önce şirketlerin bilançolarında, borç verilen finans kesiminin payları çok büyük miktarlara ulaştı. Artan banka kredileri ve büyüyen borçlar para ve finans krizlerini körükledi. Bunun sonucunda uluslararası ticarette kullanılan altın karşılığı ödemelerin yerini banknot sistemi aldı ve kapitalist para sisteni çöktü. Bu değişmeyle birlikte enflasyon giderek artan bir hızla yükselmeye başladı. Objektif durumu gören piyasadaki serbest para sahiplerinin ilgi alanı uzun vadeli hisse senetlerine kaydı. Böylece para-rezervleri karşısında, borç kapital arzındaki artış, nazik olan uluslararası ve ulusal plandaki bütün bir kapitalist yeniden üretim sürecini çok hassas bir konuma getirdi.

Bu gelişmeler sonucunda, Amerikan yüksek finans çevreleri 1979 yılında, kendi amaçlarını gerçekleştirmek için, sıkı para politikası adı verilen, para arzında bazı denetlemeler getiren yeni bir para politikasını uygulamaya koyuldular. Ancak bu kez de banka faizleri yükseldi. Bu politika kredi piyasasını daha kötü bir duruma soktu. 1973'de % 8, 3 olan banka faizleri 1982'de % 17.3'e yükseldi. Bu süreç içerisinde gelişmekte olan ülkelerin toplam orta ve uzun vadeli borçlarındaki değişken bazlı kredilerin payı 1973'de % 11,6 dan 1982' de %37'ye yükseldi. Uluslararası banka konsorsiyumları, borçluların kredi verenlere olan bağımlılık zalmaya yol açtı. Bu da derecesini biraz daha yükseltti. Bunun için de kredi alan ülkelere karşı, aldıkları kredi diskrimine aracı ve silahı olarak kullanılmaya başlandı. Banka faizlerinin yükselmeye başlaması, uluslararası kredi piyasasını çift yönlü olarak etkiledi. Birincisi; 1973'de 16 Milyar $ olan geri ödenecek borçlar toplamını 1983'de 96 Milyar $'a yükselti. İkincisi; ABD ve diğer emperyalist ülkelerdeki finans piyasasına hızlı bir sermaye akışını teşvik etti. İkinci olarak; Dünya pazarındaki emperyalist para dalaveraları, ödemeler dengesi ve bilanço açıkları tekrardan yükselmeye başlayan birçok gelişmekte olan ülkenin içinde bulunduğu ekonomik bunalımın daha da derinleşmesine yol açtı, açmaktadır. Borçlu ülkelerin ödemeler dengesi açığı 1972'de 11,3 Milyar $ iken 1981'de 107 7 Milyar $'a yükseldi. Bu da kaçınılmaz olarak dış borçların biraz daha yükselmesine yol açtı. 1974' de 135 Milyar $ tutan gelişmekte olan ülkelerin borçları 10 yıl sonra 830 Milyar $'a ulaştı. Üçüncü olarak; salladıkları sömürgeci boyunduruk sopası ve birçok ülkeyi ekonomik olarak sömürgeleştirme politikası ile tehdit eden emperyalist devletler, şimdi onların direk yatırımlarını sınırlamaya çalışıyorlar. 1970'de 23 Milyar $ olan OECD ülkelerinin direkt yatırımları 1980'de ancak 10 Milyar $' a ulaşabildi. 1983'de üçüncü dünya ülkeleri kendi direk yatırımlarının %24' ünü dünya çapında verilen kredilerden karşıladılar. Bu rakam 1971'de %28 olarak gerçekleşmişti. (Monatly Economic, Nr 13/1983 Sf.38). Böylece, direkt yatırımların sınırlandırılması ile ortaya çıkan boş luk banka kredileri sayesinde doldurulduu. Bu yolla gelişmekte olan ülkelerin açıklarının hemen hemen 2/3'ünden fazlası kapatılmış olmaktaydı. Bu kredile rin büyük bir kısmı, güçlü uluslararası özel bankalar tarafından verilmektedir. Bu rezervler 70'li yıllarda milyarlarca dolar tutarındaki petro-dolarlara konan ipoteklerle elde edilen dolarlarla elde edilmişti. 1974'deki ekonomik kriz ve 1975'de onu takip eden durgunluk dönemi gelişmiş kapitalist ülkelerdeki kredi talebinde relativ bir a- uluslararası özel bankaların daha karlı yeni yatırım alanları arama çabalarına aşırı derecede bir itilim kazandırdı. Bu yolla, özel ticari bankaların kredilerin değerlendirilmesinde, petro-doların koordine edilmesinde oynadıkları rol eskisine oranla çok daha büyük bir önem kazandı. Çünkü, mevcut gelişmeler, Uluslararası Para Fonu, Dünyabankası vs. gibi ulusal ve uluslararası düzeydeki finans kuruluşları, finansiel araçlara yönelik olarak ortaya çıkan hızlı talep artışını karşılayamaz olmuş lardı.

Petrol ihraceden 8 Ortadoğu ülkesi dışında kalan, gelişmekte olan ülkelere verilen kredilerde, özel ticari bankaların payı ortalama olarak %60 oranına ulaşmış bulunuyor. Latinamerika ülkelerine verilen kredilerinse %80'i özel ticari bankalar tarafından kontrol ediliyor. (Foreign Affairs, Bd.64, Nr,2 Sf.261) 1980 başlarında AALA ülkelerine verilen toplam banka borçlarının %40'ı ABD bankaları tarafından verildi.

1983 ortalarında gelişmekte olan ülkelere kredi veren en büyük 9 Amerikan bankasının, banka rezervlerinde kayıtlı sermayeleri iki katına yükseldi. Çünkü bu bankaların borç verme koşulları diğer devlet bankalarına kıyasla çok daha ağırdır. Özel bankaların borçlara uyguladığı faiz oranları devlet bankalarına kıyasla yaklaşık iki katı daha yüksek. Uluslararası bankaların sermayeleri iki katına yükselirken uluslararası borç problemi bir okadar vahimleşmiş, gelişmekte olan ülkelerin durumu biraz daha ağırlaşmıştır. Emperyalist devletler tarafından yapılan kredi ihaleleri aracılığı ile herhalukarda özel bankalar korunmaktadır. Çünkü onlar bir bütün olan batı sermayesine hizmet etmektedirler. Aynı zamanda onlar çokuluslu tekellerin gelişmekte olan ülkelerdeki emperyalist yayılmacılığın en önemli araçlarıdırlar. Diğer taraftan bu özel bankalar ve onların kredileri sa-

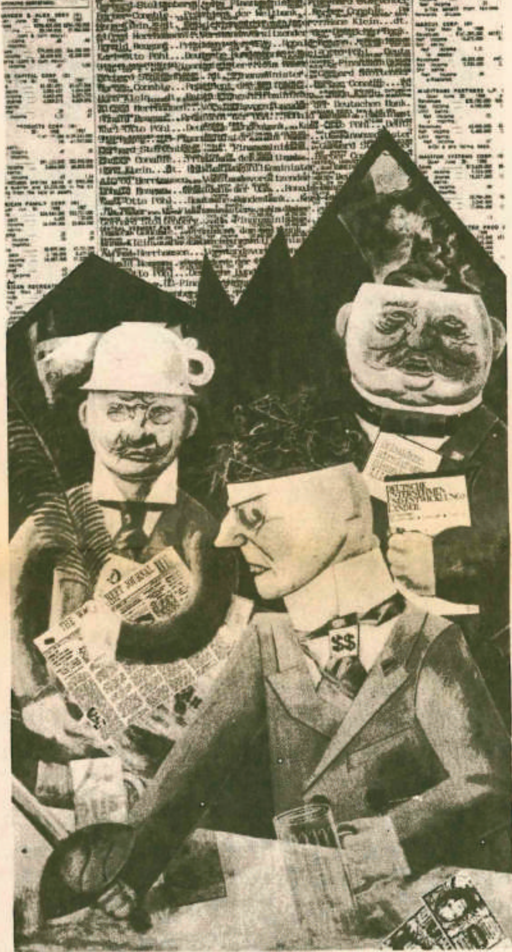

yesinde gelişmekte olan ülkelere yapılan ihracatta meydana gelen artış ekonomik krizi hafifletmiş gibi görünüyor.Çünkü krizin bütün yükü gelişmekte olan ülkelerin sırtına yüklenmiş oluyor.1971-81 yılları arasında gelişmekte olan ülkelere,ABD'nin yaptığı ihracat %31-41 arasında bir artış kaydederken ,Japonya'nın aynı ülkelere yaptığı ihacat %37'den %46'ya AT ülkelerinin ihracatı %14'den %25'e kadar yükseldi.1980-82 yılları arasında iktisadi kriz dışpazarda olduğu kadar içpazarda da şiddetli bir talep düşüşüne yolaçtı.Bir dizi Ham madde fiyatları,dünya çapında,savaş sonrası dönemdeki en düşük seviyesine ulaştı.

1980-82 yıllarında ihracat kısıtlamaları,ve ani fiyat düşüşleri gelişmekte olan ülkelerin 25 Milyar $ zarara uğramalarına yol açtı.Nominal banka faizleri gerçek anlamda geriledi.Ama yine de enflasyon oranının üzerinde yaklaşık %6 civarında bir seviyede kaldı.Uluslararası pazarlardaki mal arzından elde edilen gelirlerin daralması,kredilerin pahalılaşması,dolar kurlarının olağanüstü yükselişleri,dışborç problemlerini daha da hassaslaştırmıştır.Gelişmekte olan ülkelerin borçlarının faizleri 1978-81 yıllarında 20 Milyar $'dan 66 Milyar $'a yükselerek 3 kat daha büyüdü.

En önemli döviz kaynaklarından biri olan ihracat gelirlerinin en büyük kısmı daima borçların ödemelerine ayrılmak zorundadır.Örneğin;1985 yılında MEKSİKA ihracat gelirlerinin %35'ini,BREZİLYA %37'sini ARJANTİN %52'sini borçların faizlerini ödemek için kullandı.İhracattan elde edilen gelirlerin büyük kısmının, faiz ve borç taksitlerinin ödemesinde kullanılması borçlu ülkelerin kendi ekonomilerinde çeşitli olumsuzluklara yolaçmaktadır.Doğal olarak ithalat kısıtlamaları yapılmaktadır.Bu durumda emperyalist ülkelerden sağlanan ve gelişmekte olan ülkelerin ekonomileri için büyük öneme sahip olan teknoloji,yarı-mamül mallar ve donatım araçları temini zorlaşmaktadır.Üretilen malların rekabet gücünü yükselterek,ihracat gelirlerini arttırmak amacıyla alınan önlemler aynı zamanda ulusal paralarda devalüasyon yapmayı zorunlu kılmaktadır.Bunun sonucunda,Arjantin'de fiyatlar 1982 yılına oranla 1984'de % 488 artış gösterdi Bununla birlikte yaşam seviyeleri düşen çalışan yığınların durumu daha da kötüleşti.1980-83 yılları arasında Latinamerika ülkelerinde kişi başına ortalama yıllık gelir % 3,3 oranında aşağı düştü.ABD'de yayınlanan "Foreign Affairs" dergisinin yorumuna göre Latinamerika'da 1990 yılındaki hayat standardı 1980'deki seviyesine ulaşamayacak. Gelişmekte olan ülkelerde yaşayanlar günlük ortalama olarak bugün,1975'e göre daha az kalori aliyorlar.(Foreign Affairs, Bd.64.Nr.22,Sf.266).Bunları takiben emperyalist güçler ile aralarındaki çelişkilerin giderek sertleşmesi nedeni ile gelişmekte olan ülkelerdeki sosyal gerginlikler giderek artmaktadır.Borçlu devletlerin bu iç ve dış baskılar karşısında,borç ödemelerini ihracat gelirlerinin sadece belirli bir limit ile sınırlamaları,borç taksitlerinin vadelerini ertelemek için Moratoryum yapmaları ya da ödemeleri tamamen durdurmak şeklindeki önlemleri almaları kaçınılmazdır.Örneğin;PERU borç ödemelerini ihracat gelirlerinin % 10'unu geçmeyecek şekilde sınırladı. NİJERYA borç ödemelerini ihracat gelirlerinin % 30' u ile sınırladı.(The Economist,1-7 Maerz,Sf.63). Bu kez de,bu mevcut borçların taksitlerinin ertelenmesi ya da kontrol altına alınması için yapılan sözleşmeler birbiri peşi sıra imzalandı.Gelişmekte olan ülkeler adı verilen bu büyük borçlular yaklaşık tüm dışborçların % 50'sini kapsayan bir takım anlaşmalar yaptılar. Ancak bunlar da bu devasa problemin çözümü için yeterli olamadı.Ancak batılı bir iş adamının dediği gibi,"borç taksitlerinin kontrolü için yapılan anlaşmalar sadece borç DRAMının birinci perdesini" teşkil etti.Bu karanlık manzara ticari bankaları derin bir korkunun içine itti.Ve gelecekte kendi müşterilerinden herhangi birinin iflas etmesi korkusu onları,yeni kredi verirken çok daha tedbirli davranmaya itti.Sadece birkaç şirketle sınırlı olmayan ciddi zorlukları ve iflasları hesaba katıldığında tablo daha da karamsar bir şekle bürünür. Ancak 1982 yılında "Zehner Grup" bankalarının daha önce vermiş oldukları kredilerden 11,4 Milyar $' lık kısmı geri ödenmesi şüpheli duruma düştü.Bu yüzden bu bankalar 1981 yılında 25 Milyar $ kredi verdikleri en önemli borçlu ülkelere 1984 yılında 4 Milyar $ daha az kredi verdiler.Bu şartlar karşısında,gelişmekte olan ülkeler kendi ihracatlarını arttırmak ve ithalatlarını kısıtlamak yoluna gide rek taahütlerini yerine getirmeye çabalıyorlar. Ancak bu çabalar,gelişmekte olan ülkelerin yaptıkları ithalatın artmasını isteyen,gelişmiş ülkelerin itirazlarıyla karşılaşmaktadır.Çünkü onlar kendi pazarlarının bir kısmını kaybediyorlar ve kendi ülkelerinde istihdamı azaltmak zorunda kalıyorlar.Bu nedenle Metropolerdeki ekonomik kriz daha da derinleşmektedir. 1981-84 yılları arasında ABD ve Batı Avrupa ülkelerinde yaklaşık 7,5 Milyon işçinin çalıştığı işyeri kapatıldı,çünkü onlar gelişmekte olan ülkelere yapmış oldukları ihracatı sınırlamak zorunda kalmışlardı.(Mondo Economico Nr.10,1986,Sf.26).Gelişmekte olan ülkelerdeki kriz Metropollerdeki krizi daha da derinleştirir-

ken,Metropollerdeki ekonomik kriz sömürge ve yarı sömürge ülke ekonomilerinde çok ciddi tahribatlara yolaçmaktadır.Böylece karşılıklı bir bağımlılık durumu ortaya çıkmaktadır.Son zamanlarda batılı propaganda kaynakları tarafından gündemde tutulan borç problemi ile birlikte 'Backer-Planı' öne sürülmüştü.

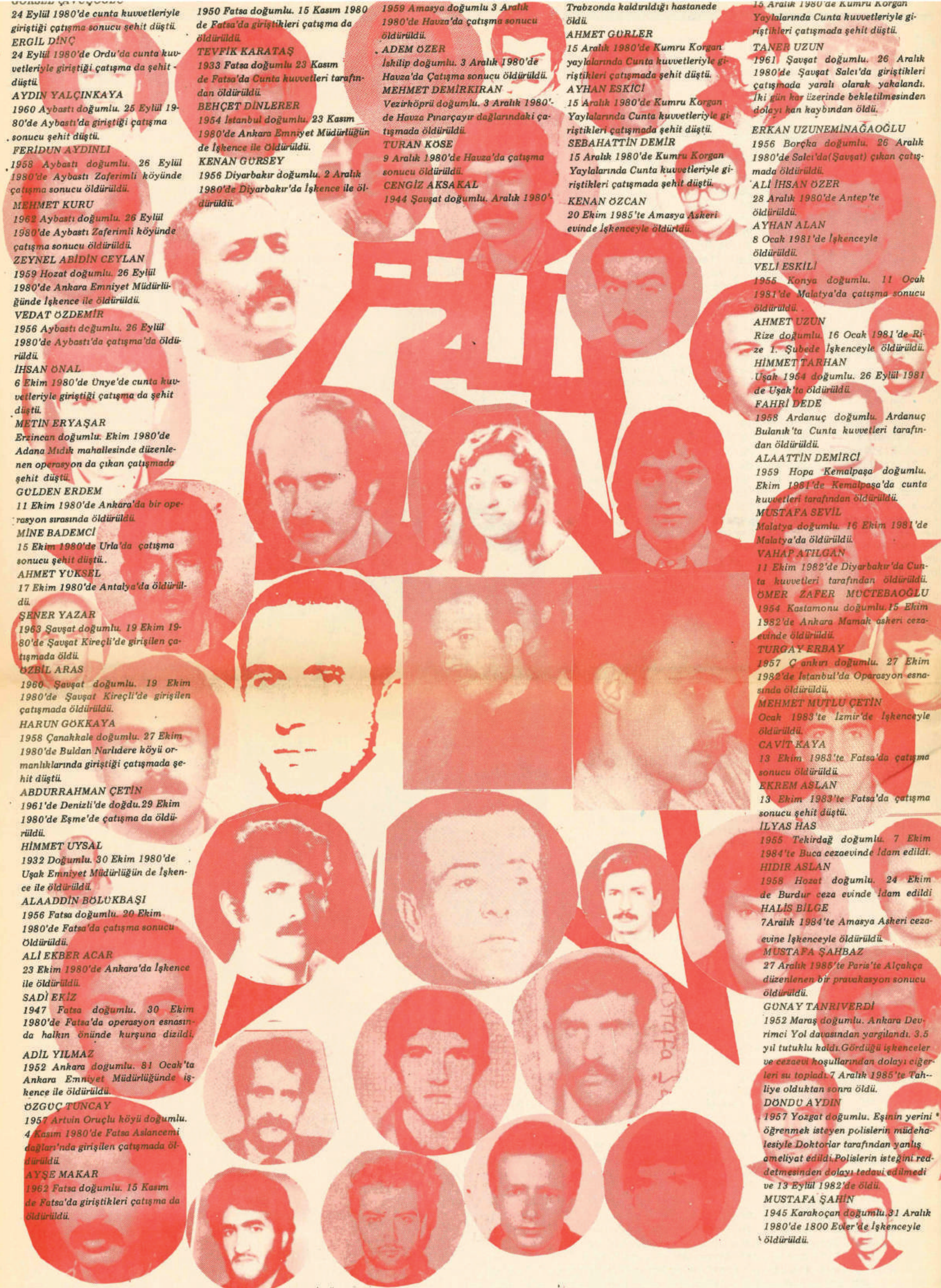
Rakibine teslim olmanın da bir çıkış yolu olarak kabul edilmesi örneğinde olduğu gibi ABD ve diğer emperyalist devletlerin borç problemi karşısındaki tavırlarının değişmesi olarak yorumlandı.Bu plan Kasım 1983'de yapılan Uluslararası Para Fonu (İMF) ve Kalkınma ve yeniden inşa için Dünya Bankası (WB) genel toplantısında ABD hazine dairesi başkanı James Backer tarafından sunuldu.Plan borçları 1985 sonunda 467,4 Milyar $'a ulaşacak olan kritik durumdaki 15 ülkeyi ele almaktaydı.Brezilya,Meksika,Arjantin, Şili,Bolivya,Peru,Ekvator, Kolombiya,Venezuella,Fas, Nijerya,Fildişisahili,Yugoslavya,Filipinler'den oluşan bu 15 ülkenin borçları toplam dış borçların % 15'ini oluşturuyordu.Bu ülkelerin Amerikan bankalarındaki borçları 94 Milyar $'a ulaşmış bulunuyor. "Backer Planı" bu finansal sıkıntılardan çıkabilmek için bu ülkelere yapılan yardımların sürdürülmesini öneriyordu.29 Milyar $ tutarındaki bu yardımın 20 Milyar $'lık kısmı resmi olmayan ticari bankalar tarafından,kalan diğer kısmı da Dünya Bankası (WB) ve başka diğer mali kurumlar tarafından karşılanacaktı.Ancak bu yeni "yardım"ın verilmesi, sadece ekonomik değil aynı zamanda siyasi olan birtakım tavizlere ve ağır koşullara bağlanmıştı. Gelişmekte olan ülkelerin bu yardıma hak kazanabilmesi için onların sosyal ve ekonomik politikaları, ya da ne yapıp ne yapmayacakları,kredi özel mali problemlerini nasıl düzenleyecekleri özel olarak saptanıyordu.Bu ülkelerden kendi ekonomilerinde özel sektörün rolünün yükseltilmesi için devlet işletmelerinin özel sektöre devredilmesi,özel yatırımların korunması ve teşvik edilmesi,özel girişimciler için vergi kolaylıkları sağlanması isteniyor du.Özel sektörün ekonomide daha aktif bir rol oynaması sayesinde ekonomik gelişmenin hızlanması üzerine yapılan bu uyarılar ve istemler gerçekte sadece gelişmekte olan ülkelerdeki çok uluslu emperyalist şirketlerin yayılmalarını kolaylaştırmak anlamına gelmektedir.

Politik açıdan "Backer Planı",borç krizinin ABD' nin çıkarlarına zarar verdiği,dengeyi bozduğunu, muhalefetin ve anti-emperyalist ayaklanmaların bir dereceye kadar da olsa yatıştırılmasını amaçladığını açıkça ifade ediyor.Bu bakımdan (parça-bütün) hisse ve sahip prensibine uygun olarak eski politika tatbik edilmiş oluyordu."Backer Planı" bir yıl önce açıklanmış olmasına rağmen,bu süre içinde gerçek yaşamda hiç bir değişiklik meydana gelmedi. Zaten başka türlü de olamazdı.Görünen önlemlerle bu plan borç krizini çözebilmek şöyle dursun aksine bir kaç kat daha derinleştirmiş oldu.Sonuç olarak gelişmekte olan ülkelerin gelecek 3 yıl içinde sadece faiz ödemeleri için 130 Milyar $'a ihtiyaçları bulunmaktadır Emperyalist ülkelerin onlardan biraz daha kemer sıkmalarını istemeleri ile birlikte,gelişmekte olan ülkeler gelecek 3 yıl içinde sadece faiz ödemeleri için 130 Milyar $'a ihtiyaç duymaktadırlar. Sonuçta "Backer-Planı" ile dış borçlarının finanse edilmesi için zorla kabul ettirilen şartlar sadece emperyalistlerin çıkarlarına uygundur ve sadece borçların geri ödemesinin devamını garanti altına almaktadır.Bu planın da kapitalist üretim ilişkilerine darbe vuran, borç krizinin ortaya çıkmasına neden olan gerçek nedenleri ortadan kaldırmaya gücü yetmeyecektir.

Çünkü onun getirmiş olduğu çözüm sürekli değil geçicidir.Bu plan mevcut bunalımı bir dereceye kadar da olsa çözebilecek bir formül olamayacağı gibi,aksine gelecekte daha da keskinleşmesine ve finansal alandaki sarsıntıların biraz daha sertleşmesine neden olacaktır.

Bütün bunlar Marx'ın dahiyane fikirlerinin doğruluğunu bir kez daha ıspatlamaktadır.Kapitalist krediler sadece üretici güçlerin ve metaların gelişmesini ve dünya pazarının oluşumunu hızlandırmakla kalmaz aynı zamanda da eski üretim biçimlerinin tasfiye edildiği yerlerde belirtilerinin güçlenmesi ile birlikte,krizlere,zorunlu kopuşlara neden olur.(K.Marx-F.Engels Eserler Cilt 25/1,Sf.248 Alm.Baskı).

Bir Devrimci İşçi okuru. (KÖLN)

UNUTMADIK, UNUTMAYACAĞIZ